

uponor

VUOSIKATSAUS
2006

Kun ammattilaiset tekevät yhteistyötä, hankalatkin asiat muuttuvat helpoiksi

Tietoja osakkeenomistajille

Yhtiökokous

Uponor Oyj:n yhtiökokous pidetään torstaina 15. maaliskuuta 2007 klo 17.00 alkaen, Finlandia-talossa, osoitteessa Mannerheimintie 13 e, 00100 Helsinki.

Tärkeitä päivämääriä vuonna 2007

• tilinpäätöstiedote vuodesta 2006 julkaistaan	8.2.
• vuoden 2006 tilinpäätös julkistetaan	8.2.
• yhtiökokous	15.3. klo 17
• osingonmaksun täsmäytyspäivä	20.3.*
• osingonmaksupäivä	27.3.*
• osavuosikatsaus tammi–maaliskuu	26.4. noin klo 11
• osavuosikatsaus tammi–kesäkuu	7.8. noin klo 11
• osavuosikatsaus tammi–syyskuu	26.10. noin klo 11

* hallituksen ehdotus

Julkaisut

Vuosikertomus painetaan suomen- ja englanninkielisenä ja se on saatavana myös yhtiön kotisivuilla osoitteessa www.uponor.com. Osa-
vuosikatsaukset ja yhtiötiedotteet julkaistaan yhtiön kotisivuilla suomen- ja englanninkielisinä.

Julkaisujen tilaus:

Uponor Oyj, Tiedotus,
PL 37, Robert Huberin tie 3 B, 01511 Vantaa
Puh. 020 129 2854 Fax 020 129 2841
tiedotus@uponor.com
www.uponor.com

Sisäpiirirekisteri

Uponor Oyj:n julkinen sisäpiirirekisteri on nähtävissä Suomen Arvopaperikeskuksen (APK) asiakaspalvelupisteessä osoitteessa Urho Kekkosen katu 5 C, Helsinki, tai yhtiön pääkonttorin lakiasiainosastolla yllä mainitussa osoitteessa, puh. 020 129 2837. Lakiasiainosaston sähköpostiosoite on legal@uponor.com. Yhtiön sisäpiiriläisten omistukset näkyvät myös Uponorin kotisivuilla osoitteessa www.uponor.com.

Uponorin vuoden 2006 vuosikertomus koostuu kahdesta osasta, vuosikatsauksesta ja tilinpäätösraportista.

Vuosikatsaus kertoo laajasti vuoden 2006 liiketoiminnasta ja yhtiöstä. Tilinpäätösraportti puolestaan on talouskatsaus, joka sisältää tilinpäätöksen liitetietoineen, osake- ja osakastietoja sekä muuta oleellista tietoa Uponorista sijoituskohteena.

Vuosikertomus kokonaisuudessaan on postitettu rekisteröityneille osakkeenomistajille.

Uponorin sijoittajasuhteet

”Suljettu ikkuna”

Uponor soveltaa ”suljetun ikkunan” periaatetta sijoittajasuhteissaan. Sinä aikana yhtiö ei kommentoi markkinanäkymiä, liiketoimintaan vaikuttavia seikkoja eikä keskustele raportoimattoman tai kuluvan tilikauden tapahtumista. Yhtiö ei myöskään tapaa sijoittajia tai lehdistön edustajia tilaisuuksissa, joissa keskustellaan näistä asioista.

”Suljettu ikkuna” alkaa kunkin raportointikauden lopusta, kuitenkin vähintään kolme viikkoa ennen tilinpäätöksen ja osavuosikatsausten julkistamista, ja päättyy tilinpäätöksen tai osavuosikatsauksen julkaisemiseen.

Kysymykset ja tiedustelut

ir@uponor.com

Tapaamispyynnöt

Johanna Suhonen, johdon assistentti
Puh. 020 129 2823
johanna.suhonen@uponor.com

Muut yhteydenotot

Jyri Luomakoski, varatoimitus- ja talousjohtaja
Puh. 020 129 211
jyri.luomakoski@uponor.com

Tarmo Anttila, viestintäjohtaja
Puh. 020 129 2852
tarmo.anttila@uponor.com

Anita Riikonen, viestintäkoordinaattori
Puh. 020 129 2854
anita.riikonen@uponor.com

Osoitteenmuutokset

Osakkeenomistajan pitää ilmoittaa muuttuneet osoitetietonsa siihen pankkiin, jossa osakkeenomistajalla on arvo-osuustili, tai muussa tapauksessa Suomen Arvopaperikeskuksen ylläpitämään yhtiön osakasluetteloon. Pitämällä osoitetiedot ajan tasalla varmistatte yhtiön lähettämän osakasinformaation perilletulon.

Muut osakkeenomistajien tiedustelut

legal@uponor.com

Pekka Holopainen, päälakimies
Puh. 020 129 2835
pekka.holopainen@uponor.com

Marjo Kuukka, lakiasian assistentti
Puh. 020 129 2837
marjo.kuukka@uponor.com

Tärkeimmät tiedotteet 2006

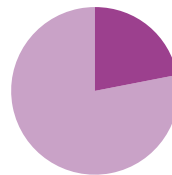
19.12.	Sebastian Bondestam Uponorin tuotanto- ja logistiikkajohtajaksi
09.11.	Uponorin pääomamarkkinapäivä keskittyi kasvuun
09.11.	Uponorin taloudelliset tavoitteet vuosille 2007-2009
27.10.	Uponorin ylimääräinen yhtiökokous hyväksyi 1,37 euron lisäosion
26.10.	OVK 1-9/2006: Uponorilla vahva kolmas neljännes
26.09.	Uponorin hallitus ehdottaa 1,37 euron osakekohtaista lisäosinkoa
07.08.	Uponor uudistaa konsernijohtoaan laajalla kierrätyksellä
03.08.	OVK 1-6/2006: Uponorin vahva kehitys jatkui
13.07.	Uponorin Pohjois-Amerikan johtaja Jim Bjork irtisanoutunut
02.06.	Tuotanto-, osto- ja logistiikkajohtaja Lauri Rintanen jättää Uponorin
01.06.	Uponor uusi merkittävän kaasuputkisolupäätöksen Englannissa
31.05.	Uponor myy Keski-Euroopan viemäriputkiliiketoimintansa
25.04.	OVK 1-3/2006: Uponorilla vahva alkuvuosi, koko vuoden tulospöytäkirjat parantuneet
23.03.	HSE: Uponor Oyj: Osakkeiden mitätöinti
09.02.	Yhtenäisempi Uponor vahvistui
02.02.	Uponor hakee kasvua monikerrostaloista
02.01.	Uponorin pientalon paloturvajärjestelmästä vuoden rakennustuote

Täydelliset tiedotteet ovat luettavissa Uponorin kotisivuilla osoitteessa www.uponor.com/uutiset

Uponor lyhyesti

Uponor on yksi johtavista asuin- ja liikerakennusten lämmitys- ja putkijärjestelmien toimittajista maailmassa. Päätuotteitamme kuten lattialämmitys- ja käyttövesijärjestelmiä myydään yli sadassa eri maassa. Euroopassa Uponor on myös merkittävä ympäristö- ja yhdyskuntatekniikan putkijärjestelmien toimittaja.

Talotekniikka

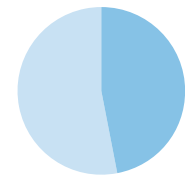

Lämmitys- ja jäähdytysratkaisut

- Asunto-, teollisuus- ja liikerakentamiseen
- Uudis- ja korjausrakentamiseen

Asiakkaat

- LVI-asennusliikkeet
- Tukkukauppa
- Rakennusyritykset

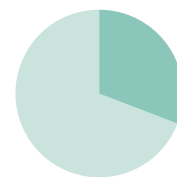
Käyttövesiratkaisut

- Käyttövesijärjestelmät
- Juomavesi- ja muut talousvesiputkistot
- Puhtaan veden toimitusratkaisut lähteestä hanaan

Asiakkaat

- LVI-asennusliikkeet
- Tukkukauppa
- Rakennusyritykset

Yhdyskuntatekniikka

Yhdyskuntatekniikan ratkaisut

- Putkijärjestelmät ja palvelut
- Jäte- ja sadevesiviemärit
- Veden ja kaasun jakelu
- Kaapelinsuojauksratkaisut
- Saneerausjärjestelmät

Asiakkaat

- Kunnat
- Vesi- ja kaasulaitokset

Vuosi 2006

Vuosi 2006 lukeutuu Uponorin historian menestyksekkäimpiin. Aiempina vuosina läpi viety rakennemuutos ja keskittyminen markkina-asemaltaan vahvoihin ydinliiketoimintoihin ovat luoneet pohjan, jolta on ollut hyvä ponnistaa. Valitun strategian onnistuneen toteutuksen ansiosta yhtiö saavutti kaikki taloudelliset tavoitteensa.

Strategiset tavoitteet ja saavutukset

Uponorin strategian kolme painopistealuetta ovat kasvu, brändi ja toiminnallinen tehokkuus.

Vuoden 2006 alussa Uponor luopui kaikista järjestelmämerkeistä ja muutti liiketoimintansa maailmanlaajuisesti Uponor-nimiseksi. Muutoksen avulla kirkastettiin yhtiön

kuvaa asiakkaiden keskuudessa sekä tehostettiin toimintaa muun muassa päällekkäisyyksiä purkamalla.

Toiminnallisen tehokkuuden kasvattamiseen tähtäävä eurooppalainen toiminnanohjausjärjestelmähankke eteni suunnitelmien mukaisesti. Järjestelmä otettiin vuoden aikana käyttöön Saksassa. Euroopanlaajuinen käyttöönotto jatkuu vuosina 2007–2008.

Uponor julkisti uusia hankkeita organisaation kasvun voimistamiseksi. Tällaisia olivat esimerkiksi toiminnan suuntaaminen nykyisestä pientalovaltaisesta asiakaskunnasta myös monikerrostalosegmenttiin, jossa Uponorin markkina-asema on pienempi, sekä uuden jäähdytysliiketoiminnan kehittäminen. Molemmat

uudet hankkeet hyödyntävät vahvasti yhtiön olemassaolevaa tuoteosaamista sekä laajaa asiakas- ja ammattilaisverkostoa.

Panostukset organisaation kasvun voimistamiseen jatkuvat. Vuoden aikana käynnistettiin muun muassa toimia markkina-aseman vahvistamiseksi Euroopassa.

Merkittävä toimitus

Uponor uusi kaasuputkien ja -liittimien toimitussopimuksen englantilaisen National Grid -yhtiön kanssa, joka on yksi maailman suurimmista kunnallistekniikan palveluntarjoajista. Kyseessä on seitsenvuotinen sopimus yhden vuoden lisäoptiolla, ja sen arvo vuositasolla on noin 25 miljoonaa euroa.

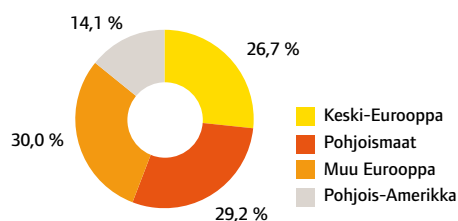
Tunnusluvut

	2006	2005	2004	2003	2002
Liikevaihto, MEUR	1 157,0	1 031,4	1 026,9	1 021,0	1 137,2
Liikevoitto, MEUR	143,7	123,0	95,2	30,7	114,2
Tulos rahoituserien jälkeen, MEUR	141,5	120,5	89,3	20,8	100,7
Oikaistu tulos/osake (optiovaimennettu), EUR	1,32	1,12	1,19	0,02	0,86
Osinko/osake, EUR	1,40 ¹⁾	2,27 ²⁾	0,70	1,44 ²⁾	0,75
Oma pääoma/osake, EUR	4,71	5,72	5,34	6,34	7,29
Markkina-arvo kauden lopussa, MEUR	2 076,6	1 338,9	1 029,5	935,4	720,9
PE-luku	21,5	16,1	11,6	625,0	11,3
Omavaraisuusaste, %	53,6	63,2	57,7	59,8	58,9
Velkaantumisaste, %	6,3	-6,4	8,5	17,8	30,0
Osakkeenomistajien määrä	7 799	6 766	5 225	3 998	3 209

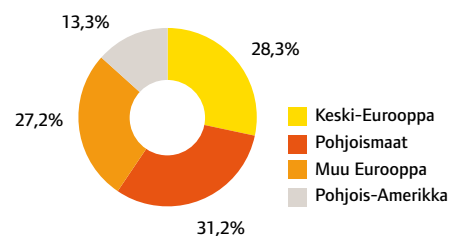
¹⁾ Hallituksen ehdotus.

²⁾ Sisältää ylimääräisen osingon.

Liikevaihto alueorganisaatioittain 2006

Henkilöstö alueorganisaatioittain 2006

Missiomme on luoda parempia elinympäristöjä yhteistyössä ammattilaisten kanssa. Suunnittelijoiden, tukkukaupan edustajien, jälleenmyyjien ja asentajien tarpeiden ja tavoitteiden ymmärtäminen on avain molemminpuoliseen menestykseen.

Työskentelemällä yhdessä muiden ammattilaisten kanssa pystymme tarjoamaan laaja-alaista asiantuntemusta, parempaa palvelua ja tehokkaampaa toimintaa. Asiakkaamme valitsevat Uponorin, koska he luottavat sitoutumiseemme oikeanlaisten ratkaisujen tarjoamiseen vaativissakin projekteissa.

Kun ammattilaiset tekevät yhteistyötä, hankalatkin asiat muuttuvat helpoiksi.

Sisällysluettelo

ii	Tietoja osakkeenomistajille
iii	Uponorin sijoittajasuhteet
iv	Tärkeimmät tiedotteet 2006 Uponor lyhyesti
1	Vuosi 2006
5	Toimitusjohtajan katsaus Vuoden 2006 aikana Uponor saavutti historiansa parhaan tuloksen. Myös strategian toteuttaminen edistyi hyvin, ja Uponorilla on nyt selvästi paremmat mahdollisuudet jatkaa entistäkin vahvemman yhtiön rakentamista.
7	Uponorin strategia ja muut toimintaa ohjaavat tekijät Vuoden 2006 alussa lanseerattu uusi, yhtenäinen brändi sai hyvän vastaanoton ja selkeytti Uponorin toimintaa. Uponor julkaisi uuden kasvualueen, monikerrostalosegmentin, johon yhtiö panostaa tulevaisuudessa, sekä kertoi laajentavansa tarjontaansa myös jäähdytysliiketoimintaan.
9	Katsaus Uponorin toimintaan ja talouteen Uponor saavutti tilikauden aikana kaikki taloudelliset tavoitteensa, ja hallitus määritteli uudet tavoitteet ajalle 2007–2009.
13	Tunnuslukuja
15	Liiketoiminta 2006
16	Uponor teki tuotantoennätyksiä ja paransi toimintansa tehokkuutta Keski-Euroopassa
17	Vakaa markkinatilanne siivitti Uponorin vahvaan kasvuun Pohjoismaissa
18	Uponor säilytti vahvan markkina-asemansa Muun Euroopan alueella
20	Haastava markkinatilanne heikensi kannattavuutta Pohjois-Amerikassa
23	Yhtenäinen Uponor panostaa kasvuun ja tehokkuuteen Toiminnallinen tehokkuus ja yhtenäinen brändi tukevat orgaanista kasvua, jota haetaan aiempien segmenttien lisäksi myös monikerrostaloista ja jäähdytysliiketoiminnasta. Kannattavan kasvun tukemiseksi julkaistiin uudet taloudelliset tavoitteet.
25	Yhteiskuntavastuu näkyy kaikessa toiminnassa Vastuullinen toiminta pohjautuu arvoihin, jotka ohjaavat käyttäytymistä. Uudistetut arvot jalkautettiin vuoden 2006 aikana. Yhteiskuntavastuuta määrittelevät myös syksyllä 2006 julkaistut toimintaperiaatteet.
25	Talous ja ympäristö
26	Henkilöstö
28	Yhteiskuntavastuun kysymykset kiinnostavat
28	Organisaatio
29	Uponorin hallitus
30	Konsernin johtoryhmä
32	Sanasto
v	Yhteystiedot

Uskon, että suunnitelmamme
Uponorin edelleen kehittämiseksi
on hyvin mielenkiintoinen.

Toimitusjohtajan katsaus

Vuosi 2006 oli Uponorille hyvä vuosi. Saavutimme historiamme parhaan tuloksen, minkä lisäksi yhtiön strategian toteuttaminen edistyi hyvin.

Jouduimme toimimaan odotettua epävarmemmassa markkinaympäristössä. Saksan markkinoilla kysyntä kasvoi merkittävästi vuoden loppupuolella, mutta Yhdysvaltain markkinoilla kysyntä laski ennakoitua nopeammin ja vuoden viimeinen neljännes oli erityisen heikko. Lisäksi raaka-aineiden markkinahinnat olivat epävakaita. Kaiken kaikkiaan voimme kuitenkin todeta, että markkinaympäristö oli melko hyvä.

Uponorin liikevaihto kasvoi 12,2 prosenttia, mikä johtui pääasiassa erityisen positiivisesta kehityksestä Saksassa, Espanjassa ja Pohjoismaissa. Niissä maissa, joissa markkina-asemamme ei vielä ole kovin merkittävä, kasvu oli lupaavaa ja se tuki osaltaan asemamme vahvistumista. Pohjois-Amerikassa myynti kärsi selvästi, mutta haasteellisesta markkinatilanteesta ja uudisrakentamisen voimakkaasta vähenemisestä huolimatta onnistuimme saavuttamaan sielläkin pientä kasvua.

Saavutimme viime vuoden aikana kaikki syksyllä 2003 asettamamme pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet. 143,7 miljoonan euron liikevoitto ja 12,4 prosentin liikevoittomarginaali eivät syntyneet pelkästään myynnin kasvun ansiosta, vaan hyödyimme myös vuosina 2004–2005 toteutetusta rakennemuutoksesta. Tämän johdosta Uponorin hallitus päätti marraskuun kokouksessaan päivittää yhtiön pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet ja nostaa ne yhtiön aiempiin tuloksiin verrattuna aivan uudelle tasolle. Uskon vakaasti, että olemme onnistuneet luomaan pohjan näiden haasteellisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Strateginen uudistus – yhteisen perustan rakentaminen

Olemme parhaillaan saattamassa loppuun vuonna 2003 alkaneen strategisen uudistuksemme ensimmäistä vaihetta. Yksi, yhtenäinen Uponor-konseptin mukaisesti olemme keskittyneet uudistamaan liiketoimintarakennettamme, tehostamaan toimintaamme, rakentamaan yhtenäistä Uponor-brändiä ja suunnittelemaan uudelleen tärkeimpiä liiketoimintaprosessejamme. Olemme vakiinnuttaneet uudet arvomme ja ryhtyneet toimiin kannustavan johtamiskulttuurin kehittämiseksi ja edistämiseksi. Uponorin uusi toiminnanohjausjärjestelmä otettiin ensimmäisenä käyttöön Saksassa. Tämä oli melkoinen voimainponnistus, minkä lisäksi onnistuimme samanaikaisesti parantamaan yhtiön tulosta. Nyt meillä on selvästi paremmat mahdollisuudet jatkaa entistäkin vahvemman Uponorin rakentamista.

Muutoksen seuraava vaihe

Uponor-brändin vahvistaminen, kasvu ja toiminnallinen tehokkuus ovat strategiamme kolme peruspilaria, jotka antavat suunnan toiminnallemme. Nämä pääpilarit pysyvät muuttumattomina vuonna 2007, vaikka niiden välinen painotus hieman muuttuukin. Uskon, että suunnitelmamme Uponorin edelleen kehittämiseksi on hyvin mielenkiintoinen.

Aiemmin liiketoimintamallimme pääasialliset painopistealueet ovat olleet pientaloratkaisut ja kunnallistekninen liiketoiminta. Tilanne on nyt muuttumassa, sillä olemme laajentamassa markkinointiamme ja tuote- ja palvelujamme sekä kaiken tyyppisiin rakennuksiin että maantieteellisesti kohdistettuun kunnallistekniseen liiketoimintaan.

Monikerrostalosegmentti on meille merkittävä pitkän aikavälin mahdollisuus sekä käyttövesi- että lämmitys- ja jäähdytysjärjestelmien osalta. Nykyisen asemamme parantamiseksi olemme aloittaneet joukon toimia, joiden avulla vahvistamme organisaatiotamme, osaamistamme ja järjestelmätarjontaamme. Jäähdytysjärjestelmät on yksi uusista painopistealueistamme. Vaikka se ei olekaan uusi konsepti, sen täyttävä kaupallista potentiaalia ei ole vielä hyödynnetty. Nyky maailmassa, jossa energiankulutusta on selkeästi vähennettävä, vesikiertoinen jäähdytys on ympäristöystävällisempi ja kustannustehokkaampi ratkaisu kuin perinteiset ilmastointitekniikat.

Uponorin aiempaa parempi tulos ja vahvistunut tase merkitsevät sitä, että yhtiö on pystynyt toteuttamaan myönteistä osingonjakopolitiikkaa viimeisten viiden vuoden aikana. Samanaikaisesti yhtiön markkina-arvo on kolminkertaistunut. Tämä on todellinen osoitus siitä, että Uponor on yritys, johon kannattaa sijoittaa.

Kiitän yhteistyökumppaneitamme toimivia ammattilaisia, jotka ovat vuosi toisensa jälkeen tukeneet meitä kehittäen samalla omaa menestyksellistä liiketoimintaansa. Haluan myös kiittää kaikkia Uponorin työntekijöitä, joiden kovan työn ansiosta vuoden 2006 hieno tulos on. Lopuksi esitän kiitokseni osakkeenomistajillemme heidän jatkuvasta tuestaan.

Vantaalla, helmikuussa 2007

Jan Lång
toimitusjohtaja

Uponorin strategia ja muut toimintaa ohjaavat tekijät

Visio

Uponorin tavoitteena on tulla talotekniikan ja ympäristöystävällisen yhdyskuntatekniikan ratkaisujen johtavaksi merkiksi ja kasvaa kannattavasti näiden ratkaisujen toimittajana.

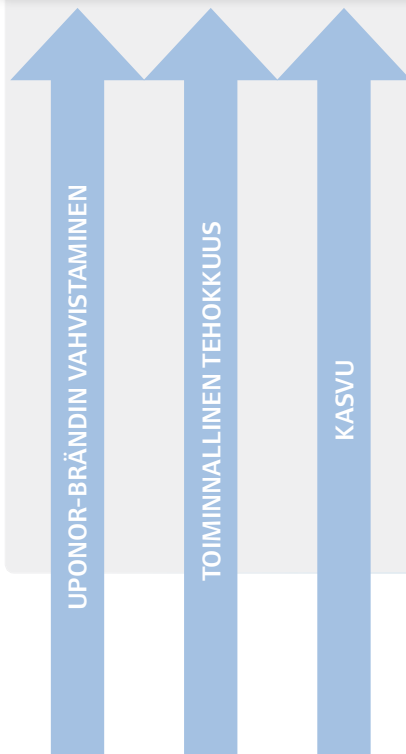
Erinomaiset suhteet asiakkaisiin ja muihin yhteistyökumppaneihin sekä jatkuva uusiutuminen ja innovaatiot mahdollistavat tämän tavoitteen saavuttamisen. Maantieteellisesti Uponor keskittyy Euroopan ja Pohjois-Amerikan markkinoille.

Strategia

Uponorin strategia nojaa kolmeen pääpilariin, jotka ovat Uponor-brändin vahvistaminen, toiminnallinen tehokkuus ja kasvu.

Vuoden 2006 alusta yhtiö siirtyi toimimaan yhtenäisen Uponor-nimen alla. Keskittyminen yhteen brändiin oli merkittävä strateginen askel, jonka avulla yhtiö halusi tehostaa toimintaansa. Yhtenäinen brändi vahvistaa yhtiön tunnettuutta ja tukee liiketoiminnan kasvumahdollisuuksia maailmanlaajuisesti. Toisena painopistealueena on toiminnallisen tehokkuuden parantaminen ja prosessien harmonisointi, joka tukee aiemmin hajautetusti toimineen yhtiön muutosta yhtenäiseksi kansainväliseksi konserniksi. Tärkeä tekijä tässä muutoksessa on uusi toiminnanohjausjärjestelmä, jonka ensimmäiset käyttöönotot tapahtuivat menestyksekkäästi Saksassa vuoden 2006 aikana. Käyttöönottoa muissa maissa valmisteltiin.

Uponor esitteli uusia strategisia linjauksia vuoden 2006 aikana. Toiminnallinen tehokkuus ja yhtenäinen brändi tukevat ja edesauttavat omalta osaltaan organista kasvua, jota haetaan nykyisten päämarkkinasegmenttien eli pientalojen ja yhdyskuntatekniikan lisäksi monikerrostalosegmentistä sekä jäähdytysliiketoiminnasta. Monikerrostalosegmentti tarjoaa kasvumahdollisuuksia sekä käyttövesijärjestelmille että lattialämmitys- ja jäähdytysliiketoiminnalle.

Taloudelliset tavoitteet

Marraskuussa yhtiö julkaisi vuosille 2007–2009 uudet pitkän ajan taloudelliset tavoitteet, joiden avulla halutaan edelleen vahvistaa yhtiön kannattavaa kasvua ja sitä kautta lisätä osakkeenomistajan tuottoa:

- Vuotuinen orgaaninen liikevaihdon kasvu yli 6 prosenttia (keskimäärin suhdannekierron aikana)
- Liikevoittomarginaalin nostaminen 15 prosentin tasolle tilikauden 2009 aikana
- Sijoitetun pääoman tuotto (ROI) yli 30 prosenttia
- Velkaantuneisuus 30–70 (keskimäärin vuoden aikana)
- Kasvava perusosinko: vähintään 50 prosenttia tuloksesta jaetaan osinkona vuosittain

Missio

Uponorin missiona on luoda parempia elinympäristöjä yhteistyössä ammattilaisten kanssa.

Uponorin arvot

Uponorin arvot – Asiantunteva, Mahdollistava, Palkitsevin, Tehokas, Sitoutunut – heijastavat sitä mihin uskomme ja miten käytäydymme suhteessa yhteistyökumppaneihimme ja toisiimme.

Katsaus Uponorin toimintaan ja talouteen

Markkinoiden muutostrendit

Uponorin tuotteiden suurin käyttöalue on käyttövesiratkaisut. Tämä tuotealue muodostaa noin 47 prosenttia Uponorin liikevaihdosta ja tuotealueen pääkilpailijoita ovat metallivalmisteiset, pääasiassa kupari-putket. Vuonna 2006 muovisten käyttövesiputkijärjestelmien markkinaosuuden arvioitiin ensimmäisen keran ylittäneen kupariputkien markkinaosuuden Euroopassa. Vastaavasti Pohjois-Amerikassa modernit muovimateriaalit (PEX) ohittivat kuparin suosion. Tätä kehitystä on tukenut muovisten käyttövesijärjestelmien edut asennustehokkuuden, ennakoitun käyttöiän ja puhtauden osalta. Muovimateriaalien käyttöä on viimeisen kahden vuoden aikana kiihdyttänyt myös kilpailevien materiaalien suhteettoman suuri hinnannousu.

Markkinoilla, joilla Uponorin tuotteita käytetään, esiintyy jonkin verran suhdannevaihtelua, jolla saattaa olla vaikutusta Uponorin tuotteiden kysyntään. Vaihtelua tasoittaa sekä uudis- että korjausrakentamisessa se, että muovi- ja komposiittiputket syrjäyttävät vanhoja, metallista valmistettuja putkistoja.

Uponorin markkina-asema on kehittynyt suotuisasti. Yhtiön osuuden kokonaismarkkinasta arvioidaan hieman kasvaneen muoviputkien suosion vahvistumisen myötä. Tämä penetraatiokehitys kompensoi taloja kunnallistekniseen rakentamiseen liittyviä suhdannevaihteluita ja on merkittävin Uponorin kasvua tukeva ulkoinen tekijä uusien markkina-segmenttien lisäksi. Uponor arvioi, että loppuvuonna 2006 tapahtunut metallien maailmanmarkkinahintojen lasku ei muuta muovin myönteistä penetraatiokehitystä.

Valtaosa Uponorin tuotteista jaetaan tukkuliikkeiden kautta. Alalla tapahtuneesta keskittymisestä huolimatta Uponorin suurinkin asiakas tai jakelija jää alle 10 prosentin osuuden konsernin kokonaisliikevaihdosta. Osaltaan tähän vaikuttaa myös se, että Uponor toimii monissa eri maissa toimittain tuotteita laajalle asiakaskunnalle.

Strategian toteuttamisen arviointi

Vuonna 2004 julkistettu Uponorin strategia nojaa kolmeen pääpilariin: orgaaniseen kasvuun, brändin vahvistamiseen ja toiminnalliseen tehokkuuteen. Vuosina 2004–2005 painopiste oli brändiuudistuksen valmistelussa ja toiminnallisen tehokkuuden lisäämisessä.

Vuoden 2006 alussa lanseerattiin uusi, yhtenäinen brändistrategia. Se sai hyvän vastaanoton markkinoilla ja selkeytti Uponorin toimintaa yhtenäisenä yhtiönä.

Toiminnallisessa tehokkuudessa merkittävimmät edistysaskeleet olivat yhteisen toiminnanohjausjärjestelmän ensimmäiset käyttöönotot heinä- ja joulukuussa Saksassa. Tähän liittyen kaikki pääliiketoimintaprosessit määriteltiin yhteisesti vuoden 2006 aikana. Niitä tukeva tietojärjestelmä kattaa tuotannon, myynnin ja talouden toiminnot. Vuonna 2007 toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotot jatkuvat Pohjoismaissa ja Espanjassa.

Lisäksi vuonna 2006 keskityttiin kannattavan kasvun aikaansaamiseen. Helmikuussa 2006 Uponor julkaisi uuden kasvualueen. Yhtiö ryhtyy tarjoamaan taloteknisiä ratkaisuja monikerrostalosegmenttiin, jonne on aiemminkin toimitettu järjestel-

Uponor on tilikauden 2006 aikana saavuttanut kaikki hallituksen joulukuussa 2003 asettamat pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet.

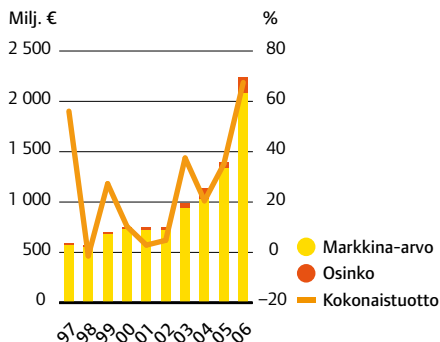
miä, mutta nyt yhtiö panostaa kohdennetusti osaamistaan ja resursseja tähän markkinasegmenttiin. Uponorin taloteknisen liiketoiminnan toimitusten painopistealue on ollut tähän saakka asentajälähtöisissä pientaloratkaisuissa

Taloudelliset tavoitteet

Uponor on tilikauden 2006 aikana saavuttanut kaikki hallituksen joulukuussa 2003 asettamat pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet:

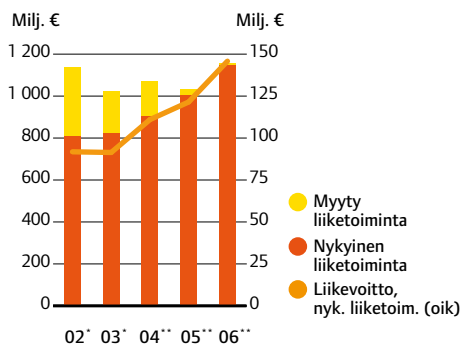
- liiketoiminnan orgaaninen kasvu vähintään 5 prosenttia; vuonna 2006 orgaaninen kasvu oli 14,6 prosenttia
- liikevoittomarginaali vähintään 12 prosenttia; vuoden 2006 liikevoittomarginaali oli 12,4 prosenttia
- omavaraisuusaste vähintään 50 prosenttia tai velkaantumisaste (gearing) enintään 70; 31.12.2006 omavaraisuusaste oli 53,6 prosenttia ja velkaantuneisuusaste 6,3

Omistaja-arvon kehitys 1997–2006

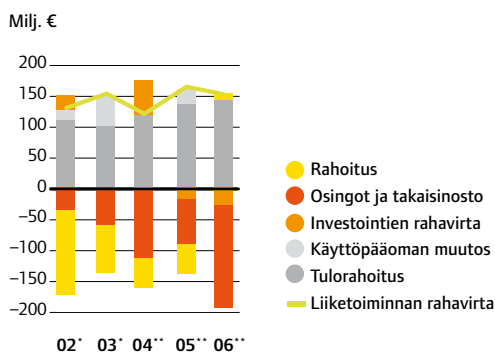

1997–2003 FAS
2004–2006 IFRS

Liikevaihto ja liikevoitto

Rahavirta

* FAS
** IFRS

- sijoitetun pääoman tuotto (ROI) vähintään 20 prosenttia; tilikaudella 2006 Uponorin ROI oli 35,8 prosenttia
- osinko vähintään 50 prosenttia kauden tuloksesta; varsinaisen yhtiökokouksen maaliskuussa hyväksymä osinko 0,90 euroa/osake oli hieman yli 80 prosenttia vuoden 2005 osakekohtaisesta tuloksesta

Uponorin hallitus päätti marraskuussa 2006 uusista pitkän aikavälin taloudellisista tavoitteista ajalle 2007–2009. Ne perustuvat ennakoarvioon vuoden 2003 tavoitteiden saavuttamisesta sekä huomioivat vuoden 2006 aikana tehdyn strategisen tavoiteasetannan tulokset. Vuosien 2007–2009 tavoitteet käsittelevät samoja asioita kuin vuonna 2003 julkaistut tavoitteet, mutta tavoitetasoa on korotettu ja joiltain osin täsmennetty:

- Vuotuinen orgaaninen liikevaihdon kasvu yli 6 prosenttia (keskimäärin suhdannekierron aikana)
- Liikevoittomarginaalin nostaminen 15 prosentin tasolle tilikauden 2009 aikana
- Sijoitetun pääoman tuotto (ROI) yli 30 prosenttia
- Velkaantuneisuus 30–70 (vuoden aikana keskimäärin)
- Kasvava perusosinko: vähintään 50 prosenttia tuloksesta jaetaan osinkona vuosittain.

Liiketoiminnan arviointi ja keskeiset tapahtumat

Strategian mukaisesti Uponor keskittyi kannattavan orgaanisen kasvun

luomiseen vuonna 2006. Raportoitu liikevaihdon kasvuprosentti, 12,2 prosenttia, muodostuu niin volyymikasvusta kuin nousseiden materiaalikustannusten kompensoimiseksi nostetuista myyntihinnoista. Lisäksi tilikauden aikana Uponor luopui Saksan ja Tsekin yhdyskuntateknisestä liiketoiminnasta. Kun tässä kaupassa konsernista pois siirtynyt liikevaihto eliminoidaan, muodostuu orgaaniseksi liikevaihdon kasvuksi 14,6 prosenttia.

Nousseiden materiaalikustannusten korvaamiseksi tehdyillä hinnankorotuksilla pystyttiin kompensoimaan euromääräinen kustannusten kasvu, mutta vaikutus suhteelliseen bruttokatemarginaaliin oli negatiivinen jakolaskun nimittäjän kasvaessa. Bruttokatemarginaali kuitenkin kasvoi edellisvuodesta hieman 35,7 prosenttiin. Kasvua tukivat aiempina vuosina tehdyt toiminnan tehostamiseen liittyneet uudelleenjärjestelyt ja kasvaneen volyymin mukanaan tuoma skaalaetu eli yksikkökustannusten aleneminen.

Uponor teki vuonna 2006 merkittäviä panostuksia niin brändi uudistukseen kuin yhteisen toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönottoon. Tästä huolimatta kasvaneen volyymin tuoma skaalaetu tuki toiminnan kustannusten suhteellista tehostamista liikevaihtoon nähden.

Syyskuussa Uponor uudisti konsernin johtoryhmän työnjakoa osana laajempaa vastuualuiden kierrätystä. Tällä toimenpiteellä pyritään edistämään yhtiön yhtenäistämistä.

Sijoitetun pääoman tuotto nousi uuden tavoitetason mukaisesti 35,8 prosenttiin.

Kassavirta ja kannattavuus

Kassavirta ennen rahoitusta jatkui vahvana parantuneen kannattavuuden, kasvaneen liiketoiminnan sekä nettokäyttöpääomasta vapautetun pääoman ansiosta. Vaihto-omaisuuden kiertonopeus parani selkeästi mitattuna kuukausittaisilla keskiarvoilla, vaikka vuodenvaihteen tasearvo ylittääkin edellisvuoden määrän. Tähän kehitykseen on myös vaikuttanut aiemmin mainittu materiaalihintojen kohoaminen, jonka myötä varaston arvo on noussut.

Käyttöomaisuuden kiertonopeus parantui edellisvuodesta. Käyttöomaisuus kasvoi vain 3,1 prosenttia, kun liikevaihto kasvoi samaan aikaan yli 12 prosenttia. Käyttöomaisuusinvestoinnit koostuivat pääosin tuotannon koneista ja kalustosta (26,4 miljoonaa euroa) ja toiminnanohjausjärjestelmään tehdyistä investoinneista (13,8 miljoonaa euroa). Sijoitetun pääoman tuotto nousi

Osakkeenomistajan tuotto

Uponorin osakkeelle 2006 oli hyvä vuosi. Osakkeen päätöskurssi 28,36 euroa vuoden lopussa oli 57,6 prosenttia korkeampi kuin edellisen vuoden päätöskurssi 18 euroa. Vuoden aikana maksetut osingot huomioiden osakkeenomistajan kokonaistuotoksi (TSR) muodostui 67,5 prosenttia. Uponorin markkina-arvo ylitti ensimmäisen kerran kaksi miljardia euroa joulukuussa 2006. Samaan aikaan OMXH25-indeksi kasvoi 26,5 prosenttia ja Helsingin pörssissä noteerattujen yhtiöiden kokonaistuotto osakkailleen oli 29,9 prosenttia.

Osakkeen kiinnostavuus sijoittajien keskuudessa lisääntyi edellisvuodesta. Tämä näkyy niin osakkeenomistajien lukumäärän kasvuna 1 033:lla 7 799:ään kuin osakkeen vaihdon vilkastumisena. Pohjoismaisen pörssin kautta vuoden 2006 keskimääräinen päivävaihto nousi kappalemääräisesti mitattuna 47 prosenttia lähes

Osakkeenomistajan kokonaistuotoksi (TSR) muodostui 67,5 prosenttia.

uuden tavoitetason mukaisesti 35,8 prosenttiin, mikä johtui kaikkien si-
toutuneen pääoman lajien kiertonopeuksien paranemisesta ja liikevoittomarginaalin kohenemisestä.

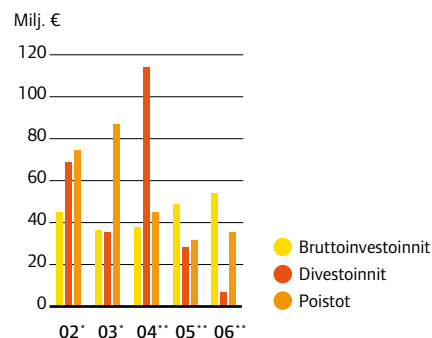
Liiketoiminnan tuottaman hyvän kassavirran myötä Uponorin tase säilyi vahvana, vaikka vuoden aikana osakkeille jaettiin varsinaisena osinkona 65,8 miljoonaa euroa ja marraskuussa lisäosinkona 100,2 miljoonaa euroa. Korolliset nettovelat tilikauden päättyessä olivat vain 21,7 miljoonaa euroa.

169 000 osakkeeseen ja euromääräisenä kurssinousun myötä hieman yli 100 prosenttia noin 3,84 miljoonaan euroon. Tehtyjen kauppojen lukumäärä nousi 131 prosenttia noin 77 tuhanteen. Koko vuoden osakevaihto vastasi noin 58 prosenttia yhtiön osakkeista.

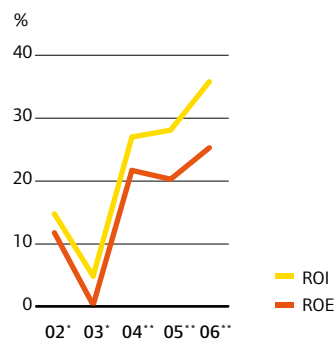
Herkkyyshanalyysi

Lähes 75 prosenttia Uponorin hankinnan ja valmistuksen sekä toiminnan kuluista on kirjanpito-määritelmien perusteella muuttuvia kuluja,

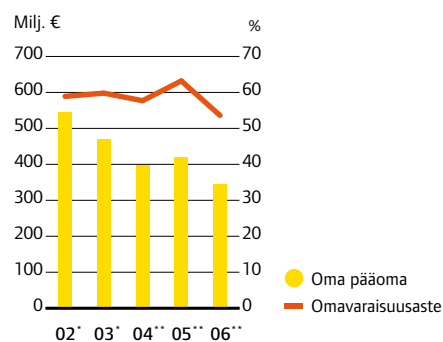
Investoinnit

Sijoitetun ja oman pääoman tuotto

Oma pääoma ja omavaraisuusaste

* FAS

** IFRS

Uponorin markkina-asema 2006

	Talotekniikka		Yhdyskuntatekniikka
	Lämmitys- ja jäähdytysratkaisut	Käyttövesiratkaisut ²	Yhdyskuntatekniset ratkaisut
Liiketoimintaryhmien osuus liikevaihdosta			
Pohjoismaat			
Keski-Eurooppa			
Muu Eurooppa		-	
Pohjois-Amerikka			

1–2 suurimman joukossa
 3–5 suurimman joukossa
 Läsnä markkinoilla
¹⁾ vain vesikiertoinen lattialämmitys
²⁾ kaikki materiaalit huomioiden
³⁾ vaihtelee maittain

vaikka muuttuviin tuotannon kuluihin sisältyvät henkilöstökustannukset ovat jollakin aikavälillä kiinteitä sitoumuksia. Muut, kiinteäksi luokiteltavat kustannukset ovat henkilöstökustannusten osalta viiveellä muuttuvia sekä lukuisat myynnin ja markkinoinnin kustannukset ovat harkinnanvaraisia (discretionary), kuten mm. mainoskampanjat ja erilaiset kehitysprojektit.

Muita ulkoisia tuloksen herkkyyteen vaikuttavia tekijöitä ovat ostettujen materiaalien, komponenttien ja energian hinnat. Viime vuosina Uponor on kuitenkin pystynyt kompensoimaan nämä kustannusmuutokset myyntihintojensa korotuksilla. Materiaalien saatavuuden varmistamiseksi tärkeimpien raaka-aineiden ostoa koordinoidaan keskitetysti. Toimitukset sen sijaan eivät ole kovin keskit-

tyneitä, sillä tavarantoimittajista 20 suurinta edustaa noin 70 prosenttia kaikesta Uponorin tarvitsemasta raaka-aineesta mukaanlukien komponentit. Raaka-ainevarastojen koon optimoimiseksi raaka-ainetta toimitetaan Uponorin ja toimittajien tekemän suunnitelman mukaisesti.

Riskienhallinta

Uponorin riskienhallinta tähtää suunnitellun tuloskehityksen turvaamiseen, toiminnan jatkuvuuden takaamiseen muuttuvissa tilanteissa sekä yhtiön likvideetin ylläpitämiseen. Tavoitteena on systemaattisesti tiedostaa liiketoimintaan liittyvät riskit, jotta niitä voidaan hallita asianmukaisesti. Riskienhallinta on osa yhtiön hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää. Konsernitasolla keskitettynä toimintona ohjataan niin vahinko- kuin rahoitusriskien hallintaa.

Vahinkoriskien hallinnan tavoitteena on suojautua vakuutettavissa olevista vahinkoriskeiltä niin, että toiminta voi jatkua myös häiriötilanteissa. Suojaus perustuu riskienhallinnan asiantuntijoiden kanssa säännöllisesti tehtäviin analyyseihin, joiden avulla mahdolliset ei-kaupalliset riskitekijät määritellään, kartoitetaan ja hallitaan ennalta ehkäisevästi. Kartoitusten tuloksena syntyvät myös kehitysuunnitelmat, joilla tähdätään riskikustannusten alentamiseen. Sellaiset vahinkoriskit, joita ei voida hallita konsernin omin toimenpitein tai joilla toteutuessaan olisi olennainen negatiivinen vaikutus konsernin toimintaan, siirretään vakuutusyhtiön kannettavaksi. Keskeiset konserninlaajuiset vakuutusohjelmat ovat:

- omaisuus- ja keskeytysvakuutus
- toiminnan- ja tuotevastuuturva
- johdon- ja hallintoelinten vastuuvakuutus
- kuljetusvakuutus
- rikosvakuutus

Rahoitusriskien osalta korkoriskien hallinta on viime vuosina Uponorin taseaseman vahvistuttua ja korollisen nettovelan ollessa vähäinen jäänyt taka-alalle, kun toimenpiteet ovat pääosin kohdistuneet likvideettiriskien ja valuuttakurssiriskien hallintaan. Näitä selitetään tarkemmin konsernitiinpäätöksen liitetiedoissa.

Tunnuslukuja

	2006	2005	2004	2003	2002
Taloudellisia tunnuslukuja	IFRS	IFRS	IFRS	FAS	FAS
Liikevaihto (jatkuvat toiminnot), Milj. €	1 157,0	1 031,4	1 026,9	1 021,0	1 137,2
Liikevaihdon muutos, %	12,2	0,4	0,6	-10,2	-4,6
Liikevoitto (jatkuvat toiminnot), Milj. €	143,7	123,0	95,2	30,7	114,2
Liikevoitto (jatkuvat toiminnot), %	12,4	11,9	9,3	3,0	10,0
Tulos ennen veroja (jatkuvat toiminnot), Milj. €	141,5	120,5	89,3	20,8	100,7
Tilikauden tulos (jatkuvat toiminnot), Milj. €	96,5	82,7	63,8	1,6	64,2
Oman pääoman tuotto (ROE), %	25,3	20,3	21,7	0,3	11,8
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	35,8	28,1	27,0	4,9	14,8
Omavaraisuusaste, %	53,6	63,2	57,7	59,8	58,9
Velkaantumisaste, %	6,3	-6,4	8,5	17,8	30,0
Korolliset nettovelat, Milj. €	21,7	-26,9	33,6	84,0	163,9
Henkilöstö 31.12.	4 325	4 126	4 475	4 803	5 302
Investoinnit, Milj. €	54,2	49,0	37,8	36,7	45,0

Osakekohtaisia tunnuslukuja

Osakekannan markkina-arvo, Milj. €	2 076,6	1 338,9	1 029,5	935,4	720,9
Osinko, Milj. €	³⁾ 102,5	²⁾ 166,0	52,0	106,9	55,5
Osinko per osake, €	³⁾ 1,40	²⁾ 2,27	0,70	¹⁾ 1,44	0,75
Efektiiivinen osinkotuotto, %	4,9	12,6	5,1	11,5	7,7
Osakkeiden antikorjatut vaihtokurssit					
– ylin, €	29,35	19,8	15,0	13,0	12,4
– alin, €	18,00	13,7	12,1	8,4	8,3

Tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty Tilinpäätösraportissa.

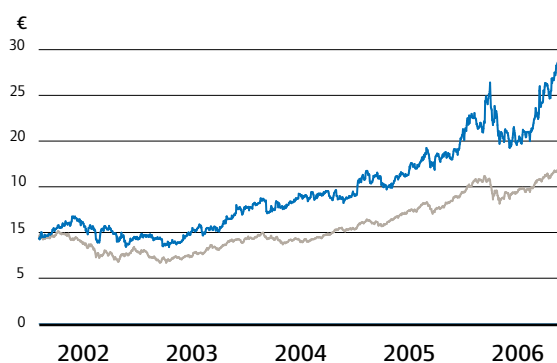
Vuosien 2004–2006 tiedot on raportoitu kansainvälisen tilinpäätöskäytännön (IFRS) mukaan, vuosien 2002–2003 tiedot suomalaisen tilinpäätöskäytännön (FAS) mukaan.

Osakekohtaisten tunnuslukujen huomautukset:

- 1) sisältää ylimääräisen osingon 0,44 euroa/osake
- 2) sisältää ylimääräisen osingon 1,37 euroa/osake
- 3) hallituksen ehdotus

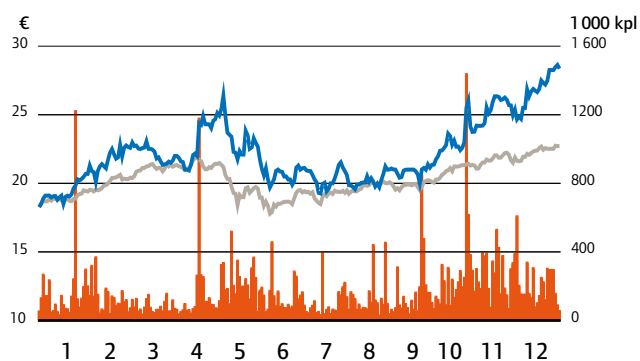
Vuosien 2002–2003 osakekohtaisia tunnuslukuja on korjattu vuoden 2004 rahastoannin perusteella. Rahastoannissa osakkeen omistaja sai yhtä vanhaa osaketta vastaan maksutta yhden uuden osakkeen. Keskimääräisessä osakemäärässä on otettu huomioon ostettujen omien osakkeiden vaikutus.

Osakekurssi 2002–2006

● Uponor
● OMX Helsinki CAP, suhteutettu Uponorin kurssiin

Osakekurssi ja -vaihto 2006

● Uponor
● OMX Helsinki CAP, suhteutettu Uponorin kurssiin
● Vaihto, osakkeita

Liiketoiminta 2006

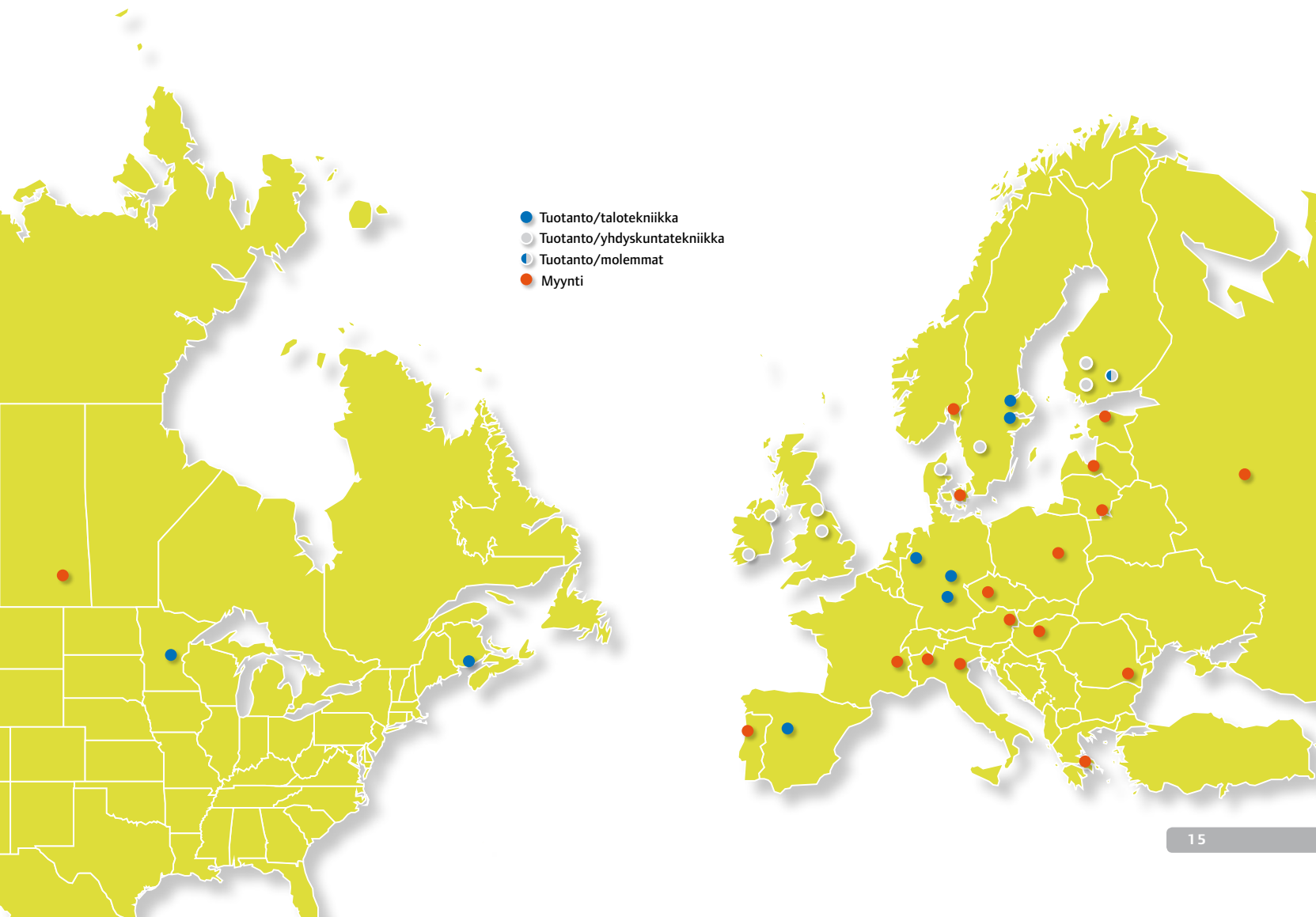
Uponorin Keski-Euroopan alueorganisaatio vastaa yhtiön toiminnasta Saksassa, Itävallassa, Benelux-maissa, Sveitsissä, Tšekin tasavallassa, Puolassa, Ukrainassa ja Valko-Venäjällä. Uponorilla on kolme tuotantolaitosta Saksassa, ja koko alueorganisaatiossa on noin 1 200 työntekijää.

Uponorin Pohjoismaiden alueorganisaatio toimittaa käyttövesi- ja lämmitysjärjestelmiä sekä yhdyskuntatekniikan järjestelmiä Pohjoismaihin. Alueorganisaation tuotantoyksiköt sijaitsevat Suomessa, Ruotsissa ja Tanskassa, ja yksikön palveluksessa on yli 1 300 työntekijää.

Uponorin Muu Eurooppa -alueorganisaation monimuotoiseen toimialueeseen kuuluvat Länsi-, Etelä- ja Itä-Eurooppa, Venäjä ja Baltian maat sekä kansainvälinen liiketoiminta ja vienti maihin, jotka eivät kuulu Uponorin muiden alueorganisaatioiden toimialueeseen. Organisaatio jakaantuu kolmeen pääalueeseen. Etelä- ja Länsi-Eurooppa -yksikkö hoitaa taloteknisiin ratkaisuihin liittyvää liiketoimintaa Espanjassa, Portugalissa, Italiassa, Ranskassa, Isossa-Britanniassa ja Irlannissa. Itä-Eurooppa ja Kansainvälinen liiketoiminta -yksikkö toimii Venäjällä, Baltian maissa, Unkarissa, Romaniassa ja

Kreikassa ja hoitaa Uponorin kansainvälisen liiketoiminnan. Näiden lisäksi Uponorilla on Ison-Britannian ja Irlannin kunnallistekniseen liiketoimintaan erikoistunut yksikkö. Koko alueorganisaation palveluksessa on noin 1 160 henkilöä.

Uponorin Pohjois-Amerikan alueorganisaatio myy lattialämmitys-, käyttövesi- ja sprinklerijärjestelmiä Pohjois-Amerikassa ja Kanadassa. Yhtiön tuotantolaitokset sijaitsevat Minnesotan osavaltiossa Yhdysvalloissa sekä New Brunswickissa Kanadassa. Alueorganisaation palveluksessa on noin 570 työntekijää.

Uponor teki tuotantoennätyksiä ja paransi toimintansa tehokkuutta Keski-Euroopassa

Markkinatilanne

Vuoden 2006 aikana Uponorin liike-toiminta kehittyi myönteisesti kaikissa yhtiön Keski-Euroopan alueorganisaatioon kuuluvissa maissa. Pitkän hiljaisen kauden jälkeen myös Saksan markkinat alkoivat osoittaa elpymisen merkkejä. Pientalojen rakentamisvauhti kiihtyi ja liikerakentaminen kehittyi suotuisasti.

Muovisten käyttövesiputkien kysyntä kasvoi, sillä kupariputkien korkeat hinnat paransivat muoviputkijärjestelmien kilpailukykyä. Odotettua nopeampi kysynnän kasvu johti siihen, että muoviputkivalmistajien toimitusajat venyivät tavallista pidemmiksi.

Hintakilpailu kiristyi hajanaisella lattialämmitystoimialalla, kun useat pienet toimittajat eivät siirtäneet raaka-ainekustannusten nousua myyntihintoihinsa. Biokaasun ja muiden uusiutuvien energianlähteiden kasvava suosio lisäsi eristettyjen putkien ja kaukolämpöputkien kysyntää.

Uponorin toiminta

Uponorin tuotteiden kysyntä kasvoi Keski-Euroopassa alan keskitasoa paremmin. Erityisesti käyttövesi- ja kaukolämpöjärjestelmien markkinat kehittyivät hyvin. Lattialämmityksen osalta kalliimman hintaluokan tuotteiden markkinaosuus säilyi vahvana koko vuoden, ja volyymituotteiden kysyntä kasvoi vuoden 2006 jälkipuolella.

Myynti sekä ulkoisille asiakkaille että Uponorin muille Euroopan-yksiköille kasvoi voimakkaasti. Uponorin tuotantoyksiköiden käyttöasteet olivat korkeat, ja odottamattomat kysyntäpiikit aiheuttivat joitakin toimitusten viivästyksiä.

Uponor yhdisti vuoden 2006 alku-puolella neljä erillistä myyntiorganisaatiotaan yhdeksi organisaatioksi, joka on yksi vahvimmista koko toimialalla. Lisäksi Saksassa toimineet erilliset juridiset yhtiöt yhdistettiin yhdeksi yhtiöksi, joka hoitaa kaiken Uponor-liikemerkin alla tapahtuvan liiketoiminnan Saksassa.

Vuonna 2006 Uponor kiinnitti erityistä huomiota toimintansa tehokkuuden parantamiseen. Uusi toiminnanohjausjärjestelmä otettiin ensimmäisenä käyttöön Saksassa. Lisäksi purettiin päällekkäisiä toimintoja ja käynnistettiin tuotannon tehostamiseen tähtääviä hankkeita.

Uponor on yksi keskeisistä toimittajista Müncheniin rakennettavassa BMW Welt -keskuksessa. Uponor toimitti rakennukseen noin 7 800 neliömetrin laajuiset lattialämmitys- ja jäähdytysjärjestelmät syksyllä 2006. BMW Welt -keskus avataan kesällä 2007.

Tuloskehitys

Uponorin liikevaihto ja liikevoitto kasvoivat huomattavasti vuonna 2006. Liikevaihto kasvoi 18,6 prosenttia ja oli 345,1 miljoonaa euroa (291,1 miljoonaa euroa vuonna 2005). Liikevoittoprosentti nousi 14,3 prosenttiin liikevaihdosta (11,8). Kasvu johtui pääasiassa kysynnän piristymisestä Saksan rakennusmarkkinoilla, joilla käyttövesijärjestelmät oli nopeimmin kasvava tuotesegmentti.

Raaka-ainekustannusten noususta huolimatta Uponor onnistui parantamaan tulostaan. Parantuneen tuloksen taustalla ovat tuotantovolyymin kasvua seurannut yksikkökustannus-

ten lasku, tuotantolaitosten korkeampi käyttöaste ja aiempaa tiukempi kustannusten hallinta.

Uponorin Keski-Euroopan alueorganisaatiossa oli vuoden 2006 lopussa 1 212 työntekijää (1 126).

Keski-Eurooppa

Pohjavedellä energiatehokasta jäähdytystä

Kölnissä sijaitsevaan toimistorakennukseen asennettiin betonielementtien jäähdytykseen perustuva Uponorin järjestelmä. Miellyttävä sisälämpötila tuotetaan energiatehokkaasti pohjaveden avulla. Rakennuksen vieressä virtaava Rein-joki toimii luonnollisena energialähteenä ratkaisulle, jota voidaan käyttää sekä rakennuksen lämmittämiseen että jäähdyttämiseen. Toimistorakennuksessa on viisi kerrosta, ja sen kokonaispinta-ala on 7 000 neliötä.

Vakaa markkinatilanne siivitti Uponorin vahvaan kasvuun Pohjoismaissa

Markkinatilanne

Käyttövesi- ja lämmitysjärjestelmien markkinatilanne jatkui Pohjoismaissa vakaana myös vuonna 2006. Rakennustoiminta oli vilkasta ja uusien aloitusten määrä kasvoi lähes seitsemän prosenttia, minkä seurauksena toimitusajat pidentyivät kaikissa segmenteissä. Lattialämmitysmarkkinoilla kilpailu kiristyi kuluneen vuoden aikana.

Kunnallisteknisen liiketoiminnan kasvu oli hitaampaa kuin taloteknisen liiketoiminnan, sillä haja-asutusalueiden jätevesijärjestelmien kysyntä kehittyi ennakoitua hitaammin. Raaka-aineiden hinnat olivat epävakaat, ja hinthailehtelujen ennustetaan jatkuvan myös tulevaisuudessa.

Uponorin toiminta

Uponor Academy -koulutusohjelman käyttöönotto jatkui kaikissa Pohjoismaissa. Ohjelman tavoitteena on antaa sekä teoreettista että käytännön opetusta Uponorin yhteistyökumppaneina toimiville ammattilaisille niin Uponorin tiloissa kuin asiakkaiden työmaillakin. Yhtenäisen Uponor-liikemerkin lisäksi Suomen markkinoilla esiteltiin vuoden 2006 loppupuolella niin sanottu Uponor-pientaloratkaisu.

Uponor on valinnut monikerrostalosegmentin yhdeksi tulevaisuuden painopistealueekseen. Uponorin Pohjoismaiden alueorganisaatio on aloittanut strategiaan liittyvät valmistelut lisäämällä monikerrostalosegmenttiin liittyviä resurssejaan ja osaamistaan sekä käynnistämällä yhteistyötä muiden alan toimijoiden kanssa.

Suomessa Uponor valittiin kahden merkittävän vesihuoltohankkeen toimittajaksi. Kummankin projektin tarkoituksena on varmistaa keskeytyksetön puhtaan veden saanti.

Uponor allekirjoitti myös huomattavan sopimuksen käyttövesi-, lämmitys- ja sprinklerijärjestelmien toimit-

tamisesta. Järjestelmät asennetaan Ruotsissa 1 500 talopakettiin, jotka kuljetetaan asennuksen jälkeen lopulliseen määränpäähensä Norjaan. Toimitukset alkavat keväällä 2007.

Uponor aloitti valmistelut yhteisen toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönottamiseksi Pohjoismaissa vuonna 2007. Taloteknisiä järjestelmiä toimitettiin runsaasti muihin Uponorin alueorganisaatioihin, mikä aiheutti haasteita Pohjoismaiden tuotantoyksiköiden kapasiteetille. Suomessa ja Ruotsissa aloitettiin kapasiteetin laajennukset, joiden tarkoituksena on vastata lisääntyneeseen kapasiteettitarpeeseen ja varmistaa näin yhtiön kasvu myös tulevaisuudessa.

Tuloskehitys

Uponorin liikevaihto kehittyi Pohjoismaissa odotettua paremmin. Liikevaihto kasvoi 13,6 prosenttia edellisvuoteen verrattuna ja oli 377,8 miljoonaa euroa (332,6 miljoonaa euroa vuonna 2005). Sisäinen myynti Uponorin muille alueorganisaatioille kasvoi 31,5 prosenttia. Myös myynti ulkoisille asiakkaille kehittyi hyvin: kunnallistekninen liiketoiminta kasvoi seitsemän prosenttia ja talotekninen liiketoiminta 15 prosenttia, jolloin vuoden keskimääräiseksi kokonaiskasvuksi muodostui Pohjoismaissa kymmenen prosenttia. Liiketoiminta kehittyi vuonna 2006 myönteisesti kaikissa Pohjoismaissa, erityisesti käyttövesi- ja lämmitysjärjestelmissä, kaukolämpöjärjestelmissä, kaapeli- ja tietoliikennejärjestelmissä sekä tonttviemärijärjestelmissä.

Uponorin liikevoittoprosentti nousi Pohjoismaiden alueella 15,0 prosenttiin (13,7). Vuoden aikana toteutettiin joitakin hinnankorotuksia raaka-ainehintojen kallistumisen kompensoimiseksi.

Uponorilla oli vuonna 2006 Pohjoismaissa 1 332 työntekijää (1 239). Kasvaneen kysynnän vuoksi yhtiö

lisäsi tuotantohenkilöstönsä määrää erityisesti Suomen putkiliitintuotannossa. Myös myyntihenkilöstöä lisättiin Uponorin uuden strategian ja monikerrostalohankkeiden tukemiseksi.

Kiinteistö KYS Oy

Pohjoismaat

Laadukasta kerrostaloasumista

Kuopion yliopistollisen sairaalan rakennuttamassa vuokra-asuntokohteessa on pyritty korostamaan asumisen laatua ja energiataloudellisuutta. Kuopiossa sijaitsevaan kohteeseen kuuluu viisi kerrostaloa, joissa on 337 asuinhuoneistoa. Taloihin asennettiin Uponorin vesikiertoiset lattialämmitysjärjestelmät, lämmön talteenotolla varustetut ilmanvaihtojärjestelmät ja tuloilman suodatusjärjestelmät. Korkealaatuisen talotekniikan ja uusien energiaa säästävien rakennusmenetelmien ansiosta lämmityskustannuksia pystyttiin alentamaan merkittävästi. Asumismukavuutta lisää lattialämmitysjärjestelmä, joka tasaisen ja miellyttävän lämmön lisäksi mahdollisti asuinhuoneistojen suuret ikkunapinnat ja laattapinnoitteiden käytön lattioissa.

Uponor säilytti vahvan markkina- asemansa Muun Euroopan alueella

Markkinatilanne

Markkinatilanne vaihteli eri maissa vuoden 2006 aikana. Taloteknisten ratkaisujen kysyntä säilyi vahvana Espanjassa, Ranskassa ja Isossa-Britanniassa. Rakennustoiminta hiljeni Italiassa ja jatkui vaimeana Portugalissa. Muoviputkien tutkitusti parempi toimivuus käyttövesijärjestelmissä ja edulliset asennuskustannukset lisäsivät näiden tuotteiden kysyntää. Loppukäyttäjien kasvaneet asumismukavuusvaatimukset sekä ammattilaisille suunnatut markkinointitoimenpiteet kasvattivat lattialämmitys- ja jäähdytysjärjestelmien suosiota.

Uponorin Itä-Eurooppa ja Kansainvälinen liiketoiminta -yksikön toimialueeseen kuuluu joukko maailman nopeimmin kasvavia markkinoita. Vaikka moni näistä maista tarjoaakin merkittäviä mahdollisuuksia, ne ovat liiketoimintaympäristönsä ja yri-tysilmastonsa kannalta usein hyvin haastavia. Rakennustoiminta kasvaa voimakkaasti Venäjällä ja uusissa EU-maissa, kuten Romaniassa ja Bulgariassa, mutta myös Unkarissa, Baltian maissa ja muilla kehittyneillä markkinoilla.

Ison-Britannian ja Irlannin kunnallisteknisessä liiketoiminnassa raaka-aineiden ja energian kallistuminen nosti hintoja kautta linjan vuonna 2006. Putkimarkkinoilla kilpailu rauhoittui jonkin verran, ja kunnallisteknisiä järjestelmiä koskevat uudet säännökset lisäsivät järjestelmien kysyntää. Sekä raaka-ainetoimituksissa että tuotantoyksiköiden toiminnassa esiintyi

kasvaneen kysynnän aiheuttamia kapasiteettiongelmia. Putkiyhdemarkkinoilla kilpailu kiristyi.

Uponorin toiminta

Uponorilla on vahva markkinaosuus Espanjan, Portugalin ja Baltian maiden lämmitys- ja käyttövesijärjestelmämarkkinoilla, ja se pyrkii vahvistamaan asemaansa myös Isossa-Britanniassa, Italiassa ja Ranskassa. Kunnallisteknisen liiketoiminnan painopiste on Isossa-Britanniassa ja Irlannissa.

Uponor on kasvattanut markkinaosuuttaan Etelä- ja Länsi-Euroopan alueella sekä metalliputkien toimittajiin että muihin muoviputkitoimittajiin verrattuna. Uponor on onnistunut lisäämään liikemerkkinsä tunnettuutta merkittäväillä ja tarkkaan kohdennetuilla markkinointitoimenpiteillä, joiden tavoitteena on ollut laajentaa Uponorin asiakas pohjaa ja lisätä asiakasuskollisuutta niin jälleenmyyjien kuin loppukäyttäjien keskuudessa. Toiminnan tehostamiseen tähtäävät toimenpiteet ja vuonna 2005 toteutetut uudelleenjärjestelyt alkoivat tuottaa tulosta. Myös koulutukseen panostettiin voimakkaasti vuonna 2006: Uponor järjesti käyttövesi-, lämmitys- ja jäähdytysjärjestelmiinsä liittyvää koulutusta yli 10 000 ammattilaiselle sekä yhtiön omissa koulutuskeskuksissa että asiakkaiden tiloissa.

Itä-Euroopassa Uponor keskittyi brändiuudistuksensa läpiviemiseen ja asiakas pohjansa laajentamiseen. Uponor rakensi myös kestävä pe-

rustaa tulevalle toiminnalleen palkkaamalla lisää työntekijöitä ja vahvistamalla muita toimintaresurssejaan. Uponor-liikemerkkiä esiteltiin erilaisissa asiakastilaisuuksissa, ja uusi myyntikonttori aloitti toimintansa Kreikassa.

Isossa-Britanniassa Uponor uusi kaasuputkien ja sähköhitsausyhteiden toimitussopimuksensa National Grid -yhtiön kanssa. Kyseessä on seitsenvuotinen sopimus yhden vuoden lisäoptiolla, ja sen arvo on vuositasolla noin 25 miljoonaa euroa. Sopimus vahvistaa Uponorin asemaa Ison-Britannian johtavana kaasuputkijärjestelmien toimittajana.

Tuloskehitys

Uponorin Muu Eurooppa -toimialueen liikevaihto nousi 19,0 prosenttia vuonna 2006 ja oli noin 387,9 miljoonaa euroa (325,9 miljoonaa euroa vuonna 2005). Talotekninen liiketoiminta kasvoi hyvin kaikilla markkinoilla; kasvu oli voimakkainta Espanjassa, Ranskassa ja Baltian maissa. Myös Ison-Britannian ja Irlannin kunnallistekninen liiketoiminta saavutti kasvutavoitteensa.

Liikevoitto nousi 27,3 prosenttia ja oli 38,2 miljoonaa euroa (30,0 miljoonaa euroa).

Vuoden 2006 lopussa Uponorin Muu Eurooppa -alueorganisaation palveluksessa oli 1 163 henkilöä (1 110). Yhtiö palkkasi uusia työntekijöitä erityisesti Itä-Eurooppa ja Kansainväliset toiminnot -yksikköön, jonka liiketoiminta on jatkuvassa kasvussa.

Irlanti ja Iso-Britannia

Onnistunut kunnallistekninen hanke kolmen yrityksen yhteistyönä

Isossa-Britanniassa sijaitseva Northern Gas Network halusi hoitaa liiketoimintaansa totutusta poikkeavalla tavalla ja solmia kumppanuussopimukset johtavan putkivalmistusyhtiön sekä johtavan asennusyhtiön kanssa. Yhtiö etsi kumppaneita monivuotiseen hankkeeseen, jossa vanhaa valurautaputkistoa uusitaan noin 500 kilometrin verran vuosittain. Onnistuneen pilottiprojektin jälkeen Northern Gas Network valitsi toiseksi yhteistyökumppanikseen Uponorin, jonka ratkaisussa ja toimintatavassa yhdistyivät Northern Gas Networkin toivomat ominaisuudet, tietämys ja joustavuus. Pilottiprojektin aikana yhteistyötiimi määritteli toimintatavat, joiden avulla toimitukset hoituvat suunnitelluin kustannuksin, haitalliset ympäristövaikutukset minimoidaan ja työntekijöiden ja lähiympäristöjen turvallisuus varmistetaan.

Etelä- ja Länsi-Eurooppa

Asumisen laatua Benidormissa

Espanjan Benidormissa sijaitseva 42-kerroksinen asuinrakennus, Torre Lugano, kohoaa näyttävästi 220 metrin korkeuteen Välimeren rannalla. Tässä Benidormin korkeimmassa monikerrostalossa on 204 asuinhuoneistoa, ja se tarjoaa korkealaatuiset asumisolosuhteet. Käyttövesijärjestelmää valitessaan asennusyhtiö arvosti Uponorin järjestelmän etuja: turvallisuutta ja helppoa asennettavuutta. Aikaisempaan yhteistyöhön perustuva luottamus ja Uponorin tuotteilleen antama takuu tekivät päätöksenteon helpoksi.

Itä-Eurooppa ja kansainvälinen liiketoiminta

Miellyttävä työympäristö Uponorin asiantuntemuksen avulla

Pannon Building, yksi Unkarin suurimmista rakennusyhtiöistä, halusi uuteen pääkonttoriinsa ammattimaisen, ympäristöystävällisen ja huipputeknisen lämmitys- ja jäähdytysratkaisun. Yhtiö valitsi kolmikerroksiseen toimistorakennukseensa Uponorin järjestelmän, joka vastasi parhaiten yhtiön tarpeita. Asiakas oli erityisen tyytyväinen Uponorin tekniseen asiantuntemukseen ja palveluun koko projektin ajan, suunnitteluvaiheesta asennukseen asti.

Haastava markkinatilanne heikensi kannattavuutta Pohjois-Amerikassa

Markkinatilanne

Asuinrakentamisen huomattava hiljeneminen heikensi Yhdysvaltain markkinoita erityisesti vuoden 2006 jälkimmäisellä puoliskolla. Rakennusaloitusten määrä laski noin 13 prosenttia edellisvuodesta. Uudisrakentamisen hiljentymistä tasoitti kuitenkin siirtyminen kupariputkista nykyaikaisiin muovisiin käyttövesiputkijärjestelmiin. Muoviputkijärjestelmien osuuden kasvu johtui pääasiassa korkealaatuisten järjestelmien kasvaneesta suosiosta, edullisista kokonaisasennuskustannuksista sekä korkeana pysyneestä kuparin hinnasta. Uusien asuinrakennusten käyttövesijärjestelmissä käytetään jo hie-man enemmän nykyaikaisia muoviputkijärjestelmiä kuin kupariputkia.

Vesikiertoisten lämmitysjärjestelmien markkinoiden kasvu lähes pysähtyi vuonna 2006, ja lattialämmityksen suosio uusissa asuinrakennuksissa oli edelleen vähäinen.

Uponorin toiminta

Uponor säilytti vahvan markkina-asemansa ja oli edelleen markkinoiden johtava toimija niin lämmitys- kuin käyttövesijärjestelmissäkin. Noin kolmasosa kaikista Pohjois-Amerikassa myytävistä nykyaikaisista muoviputkijärjestelmistä on Uponorin valmistamia.

Yksi Pohjois-Amerikan suurimmista suunnittelu- ja rakennusyhtiöistä valitsi Uponorin ensisijaiseksi toimittajakseen. Uponor toimittaa PEX-putkijärjestelmiä ja lattialämmitysjärjestelmiä yhtiön rakentamiin liikerakennuksiin.

Uponor solmi vuonna 2006 useita uusia yhteistyösopimuksia Pohjois-Amerikan johtavien pientalorakentajien kanssa. Neljä rakennusyhtiötä valitsi Uponorin ensisijaiseksi muovisten

käyttövesiputkijärjestelmien toimittajaksi, minkä lisäksi Uponor voi toimittaa myös lämmitys- ja sprinklerijärjestelmiä asiakkaan niin halutessa.

Uponor käynnisti liiketoimintaansa liittyvän kehitysohjelman, jonka tavoitteena on kasvattaa yhtiön markkinaosuutta monikerrostalojen käyttövesijärjestelmissä sekä aktiivisesti lisätä kiinnostusta vesikiertoisten jäähdytysjärjestelmien käyttöön erilaisissa liikerakennuksissa.

Siirtyminen yhtenäisen Uponor-brändin alle edistyi suunnitelmien mukaan, ja asiakkaat ovat ottaneet muutoksen tyytyväisinä vastaan.

Yhdysvalloissa ilmestyvän Contractor Magazine -lehden vuosittaisessa asentajille kohdistetussa kyselyssä Uponor säilytti asemansa tunnetuimpana ja arvostetuimpana brändinä.

Tuloskehitys

Markkinatilanteen heikentymisestä huolimatta Uponorin liikevaihto kasvoi Pohjois-Amerikassa 3,9 prosenttia ja oli 230,9 miljoonaa dollaria (183,0 miljoonaa euroa). Liikevoitto sen sijaan laski 35 prosenttia ja oli 18,3 miljoonaa dollaria (14,5 miljoonaa euroa). Laskun syynä olivat kohonneet jakelukustannukset ja erityisesti metalliosien raaka-ainekustannusten nousu, johon ei onnistuttu reagoimaan riittävän nopeasti. Liikevoittoa heikensivät myös tuotantokustannusten lievä nousu sekä panostukset Uponor-brändin markkinointiin.

Uponorin henkilöstön määrä väheni Pohjois-Amerikassa 11 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Tämä johtui pääasiassa henkilöstövähennyksistä valmistus- ja varastointitoiminnoissa. Vuoden lopussa alueorganisaation palveluksessa oli 568 (639) työntekijää.

Pohjois-Amerikka

Terveellistä asumista ja energiansäästöä unelmakodissa

Yhdysvaltalaisperhe piti energiatehokkuutta ja asuin-ympäristön puhtautta tärkeinä kriteereinä suunnitellessaan itselleen 687 neliön unelmakotia Idahan osavaltioon. Perhe halusi kodin, jossa allergeenien ja saasteiden määrä olisi minimoitu mahdollisimman tehokkaasti. Kaksikerroksiseen, 23 huoneen taloon asennettiin Uponorin lattialämmitys- ja jäähdytysjärjestelmä, joka täytti asukkaiden asuin-ympäristön puhtautta koskevat vaatimukset. Perhe on ollut erityisen tyytyväinen Uponorin lattialämmitysjärjestelmän alhaisiin käyttökustannuksiin sekä miellyttävän tasaiseen asuimilämpötilaan.

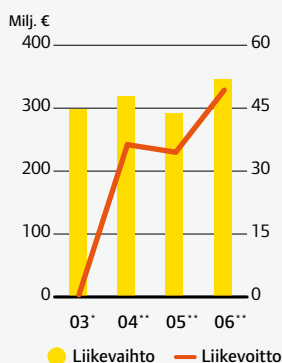

Keski-Eurooppa

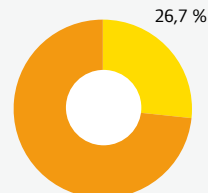
Alueen tunnuslukuja

Milj. €	2006	2005
Liikevaihto	345,1	291,1
Liikevoitto	49,3	34,5
Liikevoitto-%	14,3	11,8
Varat	197,6	189,6
Investoinnit	7,5	7,7
Henkilöstö 31.12.	1 212	1 126

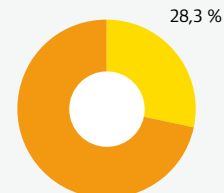
Liikevaihto ja liikevoitto

Liikevaihdon osuus konsernista

Henkilöstön osuus konsernista

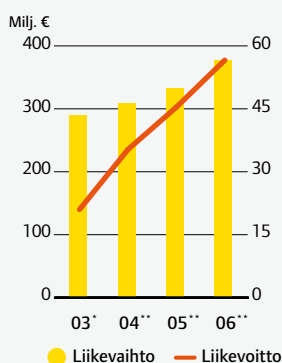
● Keski-Eurooppa
● Konserni

Pohjoismaat

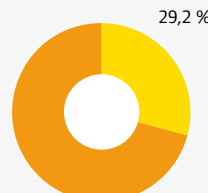
Alueen tunnuslukuja

Milj. €	2006	2005
Liikevaihto	377,8	332,6
Liikevoitto	56,6	45,4
Liikevoitto-%	15,0	13,7
Varat	203,5	226,3
Investoinnit	14,7	11,8
Henkilöstö 31.12.	1 332	1 239

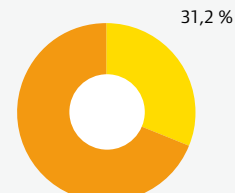
Liikevaihto ja liikevoitto

Liikevaihdon osuus konsernista

Henkilöstön osuus konsernista

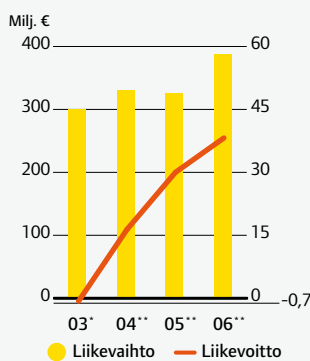
● Pohjoismaat
● Konserni

Muu Eurooppa

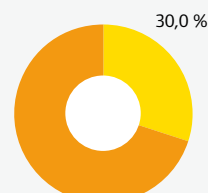
Alueen tunnuslukuja

Milj. €	2006	2005
Liikevaihto	387,9	325,9
Liikevoitto	38,2	30,0
Liikevoitto-%	9,9	9,2
Varat	223,3	199,3
Investoinnit	8,6	9,7
Henkilöstö 31.12.	1 163	1 110

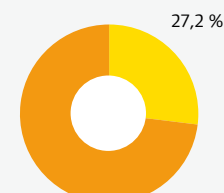
Liikevaihto ja liikevoitto

Liikevaihdon osuus konsernista

Henkilöstön osuus konsernista

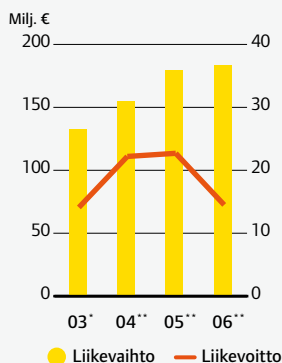
● Muu Eurooppa
● Konserni

Pohjois-Amerikka

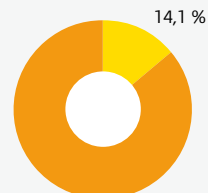
Alueen tunnuslukuja

Milj. €	2006	2005
Liikevaihto	183,0	179,8
Liikevoitto	14,5	22,7
Liikevoitto-%	7,9	12,6
Varat	109,5	120,8
Investoinnit	8,8	9,7
Henkilöstö 31.12.	568	639

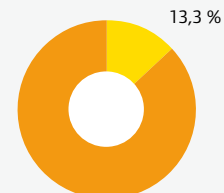
Liikevaihto ja liikevoitto

Liikevaihdon osuus konsernista

Henkilöstön osuus konsernista

● Pohjois-Amerikka
● Konserni

Yhtenäinen Uponor panostaa kasvuun ja tehokkuuteen

Vuonna 2006 Uponor jatkoi uudistusohjelmaansa, jonka tavoitteena on parantaa yhtiön kannattavuutta ja rakentaa pohja kestäväälle kannattavalle kasvulle. Uponorin strategian painopistealueet – kasvu, brändi ja toiminnallinen tehokkuus – ovat ennallaan. Panostus näiden alueiden kehittämiseen on jatkunut.

Yhtenäinen brändi yhdenmukaistaa toimintaa

Vuoden 2006 alussa Uponor luopui yksittäisistä järjestelmämerkeistä ja siirtyi käyttämään yhtenäistä Uponor-tuotemerkkiä maailmanlaajuisesti. Brändiuudistuksella ei haluttu uusia pelkäämistä visuaalista ilmettä, vaan tavoitteena oli kehittää yhtiön toimintaa siten, että suhdetta asiakkaisiin voidaan lujittaa ja toimintaa yhdenmukaistaa kaikkialla, missä Uponor toimii.

Siirtyminen yhteen yhtenäiseen brändiin on osoittautunut oikeaksi ratkaisuksi ja asiakkaiden reaktiot ovat olleet myönteisiä. Heidän mielestään yhden, yhtenäisen Uponorin kanssa on helppo toimia, ja kansainvälisen kumppanin tarjoamat hyödyt ovat myös alkaneet vähitellen näkyä.

Uuden toiminnanohjausjärjestelmän avulla yhteistyön voimaa

Toiminnallisen tehokkuuden kehittämisellä yhtiö haluaa luoda paremmat edellytykset yhdenmukaiselle toiminnalle. Kehittämishanke uuden toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönottamiseksi jatkui. Kyseessä on yhtiön historian ensimmäinen vastaavanlainen hanke ja se on jo osoittanut organisaatio- ja maantieteelliset rajat ylittävän yhteistyön voiman.

Hanke saavutti tärkeän etapin heinäkuussa, kun uusi toiminnanohjausjärjestelmä otettiin käyttöön ensimmäisessä toimipisteessä Saksassa. Käyttöönotto sujui vaikeuksitta, ja eteni menestyksekkäästi kahteen seuraavaan toimipisteeseen loppuvuodesta. Valmistelut järjestelmän laajempaan käyttöönottoon Euroopassa jatkuivat.

Pohja tulevalle kannattavalle kasvulle on luotu

Määrätietoisien strategisen kehittämisen avulla on pystytty luomaan entistä vankempi pohja tulevalle kannattavalle kasvulle. Uponor julkisti vuoden 2006 aikana aikeensa laajentaa tarjontaansa nykyisten pientalosegmentin käyttövesi- ja lämmitysjärjestelmien lisäksi myös monikerrostalosegmenttiin ja jäähdytysliiketoimintaan.

Monikerrostalosegmentissä liiketoiminnan kehitys on edennyt suunnitelmien mukaisesti. Yhtiö pystyy hyödyntämään pientalosegmentissä saavutettua vahvaa asemaansa ja osaamistaan myös monikerrostalosegmentin kehittämiseen. Segmentti tarjoaa kasvumahdollisuuksia sekä käyttövesijärjestelmille että lattialämmitys- ja jäähdytysliiketoiminnalle. Muovisten putkijärjestelmien osuus on edelleen melko pieni, mutta niiden suosio käyttövesiasennuksissa verrattuna metallisiin järjestelmiin on kasvanut vakaasti. Monikerrostalosegmentin liiketoimintamalli poikkeaa pientaloista ja yhtiössä onkin tehty toimenpiteitä tarvittavien valmiuksien kehittämiseksi ja oikeanlaisen osaamisprofiilin varmistamiseksi.

Uponorin kehittämä jäähdytys perustuu viileän pinnan säteilyvaikutukseen samalla tavoin kuin lattialämmityskin. Tavoitteena on luoda jäähdytyksestä liiketoiminta, joka voi tulevaisuudessa muodostaa merkittävän tukijalan Uponorin toiminnassa. Vesikiertoisien jäähdytyksen kysynnän arvellaan kasvavan energiatehokkuus- ja ympäristöystävällisyysvaatimusten kasvaessa samalla kun myös liikerakentamisen ja asumisen vaatimukset kohoavat.

Yhteiskuntavastuu näkyy kaikessa toiminnassa

Uponorin yhteiskuntavastuu perustuu seuraaviin periaatteisiin:

- ympäristön huomioiminen tuotteiden suunnittelussa ja valmistuksessa
- henkilöstön hyvinvointi, mielekäs työ ja osaamisen kehittäminen
- yhteistyökumppaneiden, kuluttajien ja yhteiskunnan arvostaminen

Vastuullinen toiminta pohjautuu arvoihin, jotka heijastavat sitä, mihin uskomme ja miten käyttäydymme suhteessa asiakkaisiimme ja toisiimme. Yhteiskuntavastuuta määrittelevät myös johdon ja hallituksen hyväksymät, syksyllä 2006 julkaistut toimintaperiaatteet. Ne kuvaavat Uponorin periaatteet lahjontaan, korruptioon, luottamuksellisten tietojen käsittelyyn, ympäristöön, yhtiön poliittiseen sitoutumiseen sekä työntekijöihin, asiakkaisiin ja tavaran-toimittajiin liittyvissä asioissa. Yhtiö noudattaa kaikessa toiminnassa voimassa olevia lakeja ja säädöksiä.

Taloudellinen vastuu lähtee kannattavasta liiketoiminnasta

Uponorille taloudellinen vastuu tarkoittaa palkitsevaa ja molemminpuolista yhteistyötä sidosryhmien kanssa. Vastuullisen liiketoiminnan lähtökohtana on vakaa kasvu, jonka avulla taataan yrityksen kannattavuus ja kilpailukyky. Nämä saavutetaan yhtiön taloudellisten tavoitteiden avulla. Marraskuussa 2006 tavoitteet vuosille 2007–2009 uusittiin, koska yhtiön kannattavuus ja taloudellinen tila on vahvistunut.

Taloudelliset vaikutukset sidosryhmille

Henkilöstö

Uponor haluaa olla kiinnostava ja vastuuntuntoinen työnantaja, joka tarjoaa mielekästä työtä sekä ammatillisia kehittymismahdollisuuksia.

Asiakkaat ja yhteistyökumppanit

Vastuullisen liiketoiminnan kulmakivinä ovat pitkäaikainen yhteistyö ja luotettava kumppanuus. Uponor tekee tiivistä yhteistyötä asiakkaiden kanssa, jotta tuotteet ja palvelut vastaavat asiakkaiden tarpeita ja parantavat heidän liiketoimintansa edellytyksiä.

Tärkeimmät yhteistyökumppanit:

- Tuotteiden asentajat kuten LVI- ja putkiliikkeet
- Rakennusten ja putkistojen suunnittelijat kuten LVI-S-suunnittelijat
- Insinööri- ja arkkitehtitoimistot
- Maa- ja vesihuoltosuunnittelijat
- Rakennusliikkeet sekä yksityiset ja julkiset yhdyskuntatekniikan tarjoajat
- Tukku- ja vähittäiskauppa
- Raaka-aine- ja osatoimittajat, tutkimuslaitokset ja opetuslaitokset

Sijoittajat

Uponor on osoittautunut kiinnostavaksi sijoituskohteeksi. Se on lisännyt omistajiensa varallisuutta vakaalla tuotolla. Uponorin tavoitteena on jalkaa vuosittain vähintään 50 prosenttia tuloksesta osinkoina. Vahvan kassaviran ja myyntituottojen ansiosta Uponor maksoi syksyllä 2006 sijoittajille osinkojen lisäksi lisäosinkoja.

Yhteiskunta

Uponor on merkittävä työnantaja ja veronmaksaja toimipaikoissaan. Pyrimme avoimeen yhteistyöhön viranomaisten ja median kanssa, jotta yhtiön tarpeet saadaan kuuluviin. Uponor tekee yhteistyötä oppilaitosten kanssa tarjoamalla opiskelijoille harjoittelupaikkoja ja koulutusta vastaavaa työtä. Yhtiö edistää alan mielenkiintoa opiskelijoiden keskuudessa kertomalla omasta toiminnastaan sekä toimialastaan.

Ympäristövastuu – tavoitteisiin sitoutumista ja innovatiivista tuotekehittelyä

Useimmissa Uponorin yksiköissä on määritelty selkeät ympäristötavoitteet. Kaikissa konsernin tuotantoyksiköissä ympäristö-, laatu-, terveys- ja turvallisuusmittarit on liitetty osaksi taloudellista raportointia. Tavoitteena on, että käytettävissä on yhä enemmän luotettavaa tietoa konsernin toiminnan vaikutuksista.

Uponorin tuotteiden avulla parempi elinympäristö

Uponorilla on pitkät perinteet teknisesti edistyksellisten ja ympäristön huomioivien tuotteiden suunnittelussa.

Yhtiön tavoitteena on viedä ympäristön huomioiminen viranomaismääräyksiä pidemmälle, ja olla alansa edelläkävijä myös tällä alueella.

Tuotteet mahdollistavat energiataloudelliset ratkaisut, oikean lämpötilan, puhtaan veden ja raikkaan sisäilman tiloissa, joissa ihmiset asuvat ja tekevät töitä. Uponorin tuotteet ovat kilpailijoitaan vahvempia, kun huomioidaan tuotteen koko elinkaaren aikaiset ympäristövaikutukset. Ympäristön kannalta edullisten käyttöominaisuuksien lisäksi muoviputkistojen käyttöikä on poikkeuksellisen pitkä, usein 50–100 vuotta, jonka jälkeen tuotteet voi vielä kierrättää.

Tuotannon ympäristövaikutukset minimoitu

Merkittävimmät ympäristövaikutukset syntyvät raaka-aineen käytöstä, energian kulutuksesta sekä kuljetuksista. Muovin jatkojalostuksen välittömät ympäristövaikutukset ovat vähäisiä: valmistuksessa ei synny merkittävästi haitallisia päästöjä, ja raaka-aineet hyödynnetään tehokkaasti. Raaka-ainejäte rouhitaan ja se käytetään joko itse tai myydään edelleen kierrätykseen tai energiakäyttöön. Vesi puhdistetaan ja kierrätetään uudelleen suljetussa kierrossa. Kuljetusten ympäristövaikutuksia minimoidaan toimitusten tehokkaalla suunnittelulla. Pitkiä kuljetuksia vähentää myös se, että Uponorilla on paikallista tuotantoa siellä, missä sen asiakkaatkin ovat.

Taloudelliset vaikutukset

Milj. €	2006	2005
Arvonlisä asiakkaille (liikevaihto)	1 157,0	1 031,4
Tavaran- ja palvelun toimittajille (ostot)	812,8	727,3
Henkilöstölle (palkat ja palkkiot)	181,3	164,4
Sijoittajille (maksetut osingot)	166,0	52,0
Yhteiskunnalle (maksetut verot)	45,0	37,8

Arvot jokaiselle tutuksi

Vuoden aikana arvokeskusteluja käytiin paikallisesti lähes kaikissa Uponorin toimipisteissä. Noin puolen päivän mittaisissa koulutustilaisuuksissa keskusteltiin arvojen merkityksestä ja siitä mitä yksittäiset arvot tarkoittavat työntekijän näkökulmasta. Päivän aikana jokaisessa tilaisuudessa syntyi arvojen pohjalta myös konkreettisia yhteisiä pelisääntöjä. Kaikkien keskustelujen tulokset kootaan yhteen ja niitä käytetään konsernitasolla hyväksi johtamisen kehittämiseksi. Arvojen toteutumista käytännön työssä mitataan henkilöstökyselyllä.

Osaava henkilöstö on menestyksen edellytys

Uponorin henkilöstöjohtaminen perustuu Yhtenäinen Uponor -strategiaan, jonka pohjalta yrityksen arvot uudistettiin vuonna 2005. Strategian ja uusien arvojen avulla määriteltiin yhdessä millainen sisäinen kulttuurin pitäisi olla ja mikä on yhtiön tapa toimia. Sisäisessä kulttuurissa arvot ovat kaiken toiminnan lähtökohta, ne ohjaavat johtamistapoja ja -käytäntöjä, ja niiden pitäisi näkyä myös ulospäin asiakkaille brändin kautta. Arvot on nyt avattu sisäisesti ja purettu myös asiakaslupauksiksi.

Arvokeskustelut käytiin läpi vuonna 2006 suurimmassa osassa toimipisteistä, ja tavoitteena on käydä ne läpi loppuissakin toimipisteissä vuoden 2007 alkupuoliskolla. Jalkauttamiskeskusteluissa on tärkeää, että jokainen työntekijä henkilökohtaisesti hyväksyy ja ymmärtää arvot, sillä jokainen työntekijä vaikuttaa osaltaan, millaiseksi yrityksen kulttuuri muodostuu. Työntekijät ovat osallistuneet innokkaasti ja aktiivisesti keskusteluihin. Tavoitteena on, että arvoista tulee eläviä ja ne näkyvät kaikessa toiminnassa. Niihin palataan aina tarpeen mukaan esimerkiksi kehityskeskusteluiden ja koulutusten yhteydessä.

Arvojen toteutumista mitataan säännöllisesti henkilöstötutkimuksen yhteydessä ja niitä käydään läpi esimies-alaiskeskusteluissa. Henkilöstötutkimuksen yhteydessä ilmenneet kehityskohteet otetaan huomioon esimerkiksi koulutussuunnittelussa.

Strategiatyö etenee suunnitellusti

Strategiatyö on jatkuva prosessi ja siihen tarvitaan työntekijöiden sitoutumista. Yhteisiä tapoja vahvistetaan edelleen yhtenäistämällä arvojen mukaisesti prosesseja ja toimintatapoja. Uponorissa kehitetään jatkuvasti yhtiölle tärkeitä osaamisalueita, jotta taataan ammattitaitoinen henkilöstö myös tulevaisuudessa. Lisäksi henkilöstön kasvua ja kehitystä tuetaan järjestämällä esimerkiksi mahdollisuuksia työkiertoon sekä kouluttamalla henkilöstöä koulutussuunnitelman mukaisesti. Myös henkilöstöjohtamisen eri osa-alueita mitataan ja analysoidaan säännöllisesti toiminnan kehittämiseksi strategian ja arvojen mukaisesti.

Henkilöstö ja yrityskulttuuri ovat merkittävä osa kannattavaa liiketoimintaa

Henkilöstöjohtamisen tavoitteena on edistää yhtenäistä johtamiskulttuuria, -prosesseja ja sisäistä viestintää. Uponorissa määritellyt hyvän johtamisen periaatteet ovat: tee tulosta, viesti, tee yhteistyötä, rakenna luottamus, opi ja muutu. Periaatteet on johdettu arvoista ja ne näkyvät kaiken johtamisen taustalla. Säännöllisiä johtamisen työkaluja ovat budjetit ja strateginen suunnittelu, kehityskeskustelut ja palkitseminen. Lisäksi vuosittain tarkastellaan osaamisen kehittämistarpeita, joihin voidaan vastata työkierrolla, rekrytoinneilla tai kouluttamalla henkilöstöä.

Henkilöstöjohtamisen tavoitteiden toteutumista seurataan mittareilla,

Strategiatyö edistyy

Uudet arvot jalkautettiin koko konserniin

Muutosta tukeva johdon koulutusohjelma vietiin loppuun

Toukokuussa 2006 johdon kokous, teemana visio ja avainasiakkuuksien johtaminen

1.9.2006 Muu Eurooppa -alue ryhmiteltiin uudeksi tavoitteena kasvat-
taa ja vahvistaa liiketoimintaa tällä alueella, samalla konsernijohtoa uudistettiin strategian mukaisesti työkierrolla.

Arvojen mukaisesti käyttäytymistä mitattiin

jotka on sidottu esimerkiksi yrityksen taloudelliseen kehitykseen, asiakastyytyväisyyteen ja asiakkaiden bränditietoisuuteen, uusien tuotteiden osuuteen tai henkilöstökyselystä laskettavaan indeksiin.

Arvojen näkemistä ulospäin tutkittiin ensimmäistä kertaa

Vuoden 2006 lopulla toteutettiin ensimmäistä kertaa uuden Uponor-brändin alla yhteismitallinen asiakaskysely päämarkkina-alueilla. Tarkoituksena oli selvittää, miten asiakkaat kokevat yhteistyön Uponorin kanssa. Tavoitteena oli myös ymmärtää missä määrin yrityksen arvopohjainen kulttuuri näkyy asiakkaiden näkökulmasta. Tutkimuksen tulokset käydään läpi henkilöstön kanssa ja niitä hyödynnetään tavoite- ja kehityssuunnitelmia tehtäessä.

Asiakaskyselyn lisäksi toteutettiin henkilöstötutkimus koko henkilöstölle kolmannen kerran. Tutkimus on yksi keskeisimmistä henkilöstöjohtamisen mittareista, jonka avulla muun muassa kehitetään johtamisen eri osaluotoja. Edellisten vuosien tapaan tulokset käydään läpi tiimeissä ja niiden perusteella tehdään kehitys- ja toimintasuunnitelmat kevään aikana.

Koulutusta kaikille

Vuoden 2006 aikana saatiin päätökseen muutoksen tueksi suunnattu koulutus, jonka on kahden vuoden aikana läpikäynyt sata avainhenkilöä. Neljän kolmipäiväisen koulutusjakson tavoitteena oli tukea strategian jal-

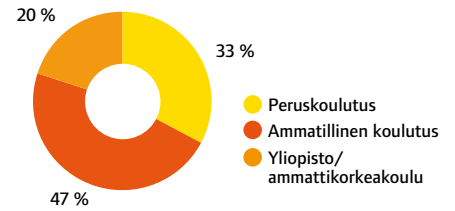
kauttamista, kehittää tarvittavia osaamisalueita tämän hetken ja tulevaisuuden liiketoiminnan menestyksen takaamiseksi sekä kartuttaa sisäisesti johtajapotentiaalia. Loppukyselyn mukaan avainhenkilöt kokivat koulutuksen erittäin hyödylliseksi.

Lisäksi vuoden aikana järjestettiin muita koulutuksia tukemaan strategisesti tärkeitä osaamisalueita. Näitä olivat esimerkiksi jakeluketjunhallintaan ja projektin hallintaan liittyvät koulutukset sekä englanninkielen ja taloustiedon kurssit. Kaikilla on yhtäläiset mahdollisuudet osallistua koulutuksiin. Esimerkiksi vuonna 2006 johtoryhmän jäsenet osallistuivat henkilökohtaiseen valmennukseen parantaakseen johtamisen taitojaan.

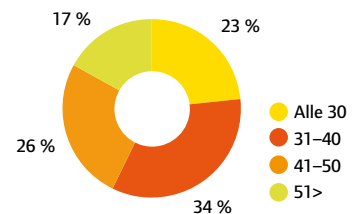
Työhyvinvoinnissa keskeistä ennaltaehkäisyä

Yleisesti työterveyden ja -turvallisuuden taso Uponorissa on hyvä. Toimipisteillä on omat turvallisuusohjeet ja tapaturmista raportoidaan pääasiassa paikallisesti. Työterveyttä ja -hyvinvointia edistetään konsernitasolla huolehtimalla tarvittavista työvälineistä, tarjoamalla mielekästä työtä sekä sisäisellä työkierrolla. Työkierrtoa edistetään esimerkiksi julkaisemalla kaikki avoimet paikat konsernin intranetissä ennen niiden julkista hakua. Myös työhyvinvointia mitataan ja pyritään edistämään henkilöstötutkimuksesta saatujen tulosten perusteella.

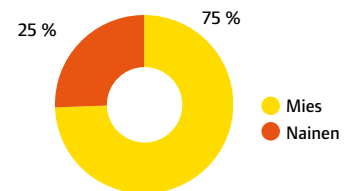
Henkilöstön koulutustaso

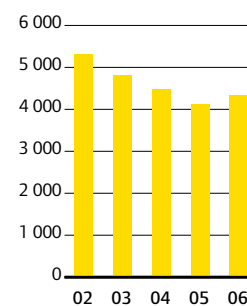
Henkilöstön ikäjakauma

Henkilöstön sukupuolijakauma

Henkilöstö keskimäärin vuoden lopussa

Yhteiskuntavastuun kysymykset kiinnostavat

Uponoriin tulee vuosittain monia kyselyitä erilaisilta eettisiltä sijoitusrahastoilta. Kysymykset käsittelevät kaikkia vastuullisuuden osa-alueita, ohessa esimerkkejä usein kysytyistä kysymyksistä.

- k:** Onko Uponorilla yhteistyötä eettisesti kiistanalaisilla toimialoilla toimivien yritysten kanssa (esim. tupakka-, alkoholi-, aseteollisuus)?
v: Ei ole.

k: Onko yhtiöllä johdon hyväksymät eettiset toimintaperiaatteet (Code of conduct)?

v: On, hallitus hyväksyi marraskuussa 2006 toimintaperiaatteet, joissa annetaan ohjeet mm. lahjontaan ja korruptioon liittyvissä asioissa.

k: Onko Uponorilla johdon hyväksymää politiikkaa työpaikkasyrjinnän ehkäisemiseksi?

v: On, työntekijöiden syrjintää käsitellään toimintaperiaatteissa. Lisäksi työntekijöiden tasa-arvo näkyy arvoissa esimerkiksi avoimena tiedonkulkuna ja yksilön kunnioittamisena ja tukemisena. Myös vapaana olevat työpaikat ovat kaikille haettavissa, ne julkaistaan intranetissä.

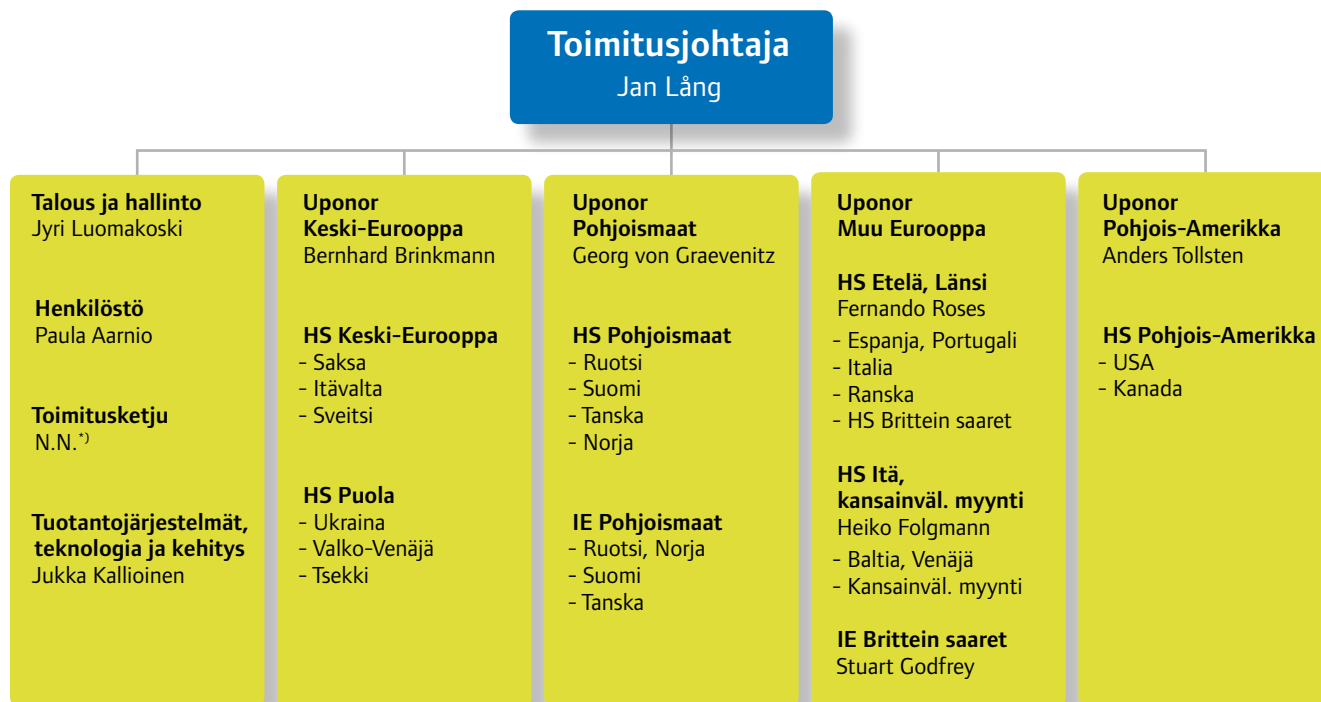
k: Mitä henkilöstön kehittämistyökaluja yrityksellä on käytössä?

v: Henkilöstöjohtamisen työkaluja ovat mm. vuosittainen henkilöstökysely, sekä kehityskeskustelut. Henkilöstön kehittämistä tuetaan mm. sisäisillä koulutuksilla ja työkierrolla.

k: Onko Uponor asettanut määrällisiä tavoitteita tai onko yhtiöllä ohjelmaa ympäristövaikutusten pienentämiseksi (esim. energia, vesi, materiaalit, jäte, kuljetukset)?

v: Ympäristöjohtaminen ja yksityiskohtaiset ympäristövastuun tavoitteet asetetaan toimipistekohtaisesti. Suurin osa tehtaista on sertifioitu ISO 14001 ympäristöjärjestelmällä, jossa keskeistä on ympäristötulosten jatkuva parantaminen.

Organisaatio 1.1.2007

^{*)}Sebastian Bondestam huhtikuusta 2007 lähtien
 HS = Housing Solutions (talotekniikka)
 IE = Infrastructure Solutions (yhdyskuntatekniikka)

Uponorin hallitus 1.1.2007

Kuvassa vasemmalta oikealle Aimo Rajahalme, Rainer S. Simon, Pekka Paasikivi, Anne-Christine Silfverstolpe Nordin ja Jorma Eloranta.

Pekka Paasikivi

s. 1944, Suomen kansalainen, vuorineuvos, insinööri, Oras Invest Oy:n hallituksen puheenjohtaja

- Uponor Oy:n hallituksen puheenjohtaja 30.9.1999 alkaen, jäsen 23.9.1999 alkaen
- Omistaa Uponorin osakkeita 429 774 kappaletta

Luottamustehtävät:

- Erkki Paasikiven säätiö, hallituksen puheenjohtaja
- Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varmia, hallintoneuvoston puheenjohtaja
- Elinkeinoelämän keskusliitto EK, edustajiston jäsen
- Liikesivistysrahaston kannatusyhdistys r.y., hallituksen jäsen
- Okmetic Oyj, hallituksen jäsen
- Raute Oyj, hallituksen jäsen

Keskeinen työkokemus:

- Eri tehtävissä Oras-yhtiöissä, mm. toimitusjohtajana ja konsernijohtajana.

Aimo Rajahalme

s. 1949, Suomen kansalainen KTM, Johtaja, Talous, KONE Oyj

- Uponor Oy:n hallituksen varapuheenjohtaja 15.3.2005 alkaen, jäsen 17.3.2003 alkaen
- Omistaa Uponorin osakkeita 5 928 kappaletta

Keskeinen työkokemus:

- KONE Oyj:n johtokunnan jäsen, 1991–
- KONE Oyj, talousjohtaja, 1991–
- KONE Oyj:n palveluksessa vuodesta 1973

Jorma Eloranta

s. 1951, Suomen kansalainen, DI, toimitusjohtaja, Metso Oyj

- Uponor Oy:n hallituksen jäsen 15.3.2005 alkaen
- Omistaa Uponorin osakkeita 2 713 kappaletta

Luottamustehtävät:

- Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen, hallintoneuvoston jäsen
- Elinkeinoelämän keskusliitto EK, edustajiston jäsen
- Teknologiateollisuus ry, hallituksen jäsen ja työvaliokunnan jäsen
- Suomen laatuyhdistys ry, neuvottelukunnan puheenjohtaja
- Teknillisen korkeakoulun tukisäätiö, hallituksen jäsen
- Oy Center-Inn Ab, hallituksen puheenjohtaja ja hallituksen jäsen

Keskeinen työkokemus:

- Kvaerner Masa-Yards Oy, toimitusjohtaja, 2001–2004
- Patria Industries Oyj, toimitusjohtaja, 1997–2001
- Finvest, Jaakko Pöyry-konserni, varatoimitusjohtaja, 1996–1997
- Finvest Oy, toimitusjohtaja, 1985–1995

Anne-Christine Silfverstolpe Nordin

s. 1950, Ruotsin kansalainen, sosionomi, partneri ja konsultti, Neuhauser & Falck AB

- Uponor Oy:n hallituksen jäsen 17.3.2003 alkaen
- Omistaa Uponorin osakkeita 5 341 kappaletta

Luottamustehtävät:

- Neuhauser & Falck AB, hallituksen jäsen
- Chorda Management AB, omistaja ja hallituksen jäsen

Keskeinen työkokemus:

- Henkilöstöjohtaja, Ruotsin posti (Posten AB), 1997–2002
- Henkilöstöhallinnon tehtäviä eri yhtiöissä, 1984–1997

Rainer S. Simon

s. 1950, Saksan kansalainen, kauppatiet.tri., toimitusjohtaja, Birch Court GmbH

- Uponor Oy:n hallituksen jäsen 17.3.2004 alkaen
- Omistaa Uponorin osakkeita 2 459 kappaletta

Keskeinen työkokemus:

- Sanitec Oyj, toimitusjohtaja, 2002–2005
- Friedrich Grohe AG, johtoryhmän jäsen, 1995–2002
- Continental AG, johtaja, Eurooppa, 1993–1995
- Keiper-Recaro, toimitusjohtaja, 1991–1993
- Continental AG, useita paikallisia ja kansainvälisiä markkinointi- ja johtotehtäviä, 1979–1990

Konsernin johtoryhmä 1.1.2007

Jan Lång

Toimitusjohtaja

KTM

s. 1957, Suomen kansalainen

- Konsernin palveluksessa kesäkuusta 2003
- Omistaa Uponorin osakkeita 10 400 kappaletta

Keskeinen työkokemus

- Toimitusjohtaja, Uponor Oyj, 1.8.2003–
- Useita tehtäviä Huhtamäki-konsernissa vuosina 1982–2003: Divisioonajohtaja, kertakäyttötuotteet, 2003 Johtaja, Etelä- ja Länsi-Eurooppa, 2001–2002 Hankintajohtaja, 2000–2001 Ohjauskomitean jäsen Huhtamäki/Van Leer -fuusio, 1999–2000 Johtaja, Pohjois- ja Länsi-Eurooppa, Leaf Group, 1997–1999 Johtaja- ja päällikötason tehtäviä Saksassa, Hollannissa, Isonsa-Britanniassa ja Suomessa, 1982–1997

Jyri Luomakoski

Varatoimitus- ja talousjohtaja

MBA

s. 1967, Suomen kansalainen

- Konsernin palveluksessa vuodesta 1996
- Omistaa Uponorin osakkeita 1 900 kappaletta

Keskeinen työkokemus

- Uponor: Varatoimitusjohtaja, Uponor Oyj, 2002– Talousjohtaja, johtoryhmän jäsen, Uponor Oyj (Asko Oyj), 1999– Yhtymäkontrolleri, Uponor, 1997–1999 Kontrolleri, Uponor, 1996–1997
- Varatoimitusjohtaja ja talousjohtaja, Oy Lars Krogius Ab, 1991–1996
- Johtaja- ja päällikötason tehtäviä Saksassa ja Suomessa, Datatrans, 1987–1991

Paula Aarnio

Henkilöstöjohtaja

Diplomi-insinööri

s. 1958, Suomen kansalainen

- Konsernin palveluksessa helmikuusta 2004
- Ei omista Uponorin osakkeita

Keskeinen työkokemus

- Henkilöstöjohtaja Oy Karl Fazer Ab, 2001–2004
- Henkilöstöjohtaja, Neste Oy/Fortum Oy, 1998–2001
- Henkilöstöjohtaja, Neste Oy, Chemicals, 1997–1998
- Teknisen markkinoinnin päällikkö, Neste Resins Oy, 1992–1995
- Tuotekehityspäällikkö, Neste Resins Oy, 1987–1991

Bernhard Brinkmann

Johtaja, Keski-Eurooppa

Diplomi-insinööri

s. 1953, Saksan kansalainen

- Konsernin palveluksessa toukokuusta 2004
- Omistaa Uponorin osakkeita 1 500 kappaletta

Keskeinen työkokemus

- Toimitusjohtaja, Zarges-Tubasca Holding GmbH, 1996–2004
- Divisioonajohtaja, Small Domestic Appliances, Bosch-Siemens Hausgeräte GmbH, 1992–1996
- Toimitusjohtaja, Esselte Meto GmbH, 1988–1991
- Strategisen suunnittelun johtaja, Osram GmbH, 1985–1988
- Johdon konsultti, Roland Berger & Partner GmbH, 1980–1985

Georg von Graevenitz

Johtaja, Pohjoismaat

Diplomi-insinööri

s. 1947, Suomen kansalainen

- Konsernin palveluksessa maaliskuusta 2004
- Ei omista Uponorin osakkeita

Keskeinen työkokemus

- Uponor:
Markkinointi- ja kehitysjohtaja, marraskuu 2004 – elokuu 2006
Markkinointijohtaja, maaliskuu – lokakuu 2004
- Markkinointijohtaja, Sulzer Pumps, 2000–2004
- Markkinointijohtaja, Ahlstrom Pumps Oy, 1997–2000
- Aluejohtaja, Foster Wheeler Energy, 1995–1997
- Toimitusjohtaja, Ahlstrom CNIM, Pariisi, Ranska, 1994–1995
- Kehitysjohtaja, Ahlstrom Pyropower, 1993–1994
- Erilaisia johtotehtäviä Nokian kaapeli- ja kondensaattoriliiketoiminnassa Suomessa ja ulkomailla, 1988–1993
- Markkinointi- ja yleisjohton tehtäviä Tampellassa, Ahlströmissä ja Brown Boverissa Suomessa, Ruotsissa ja Sveitsissä, 1974–1988

Jukka Kallioinen

Tuotejärjestelmä- ja kehitysjohtaja

Diplomi-insinööri, eMBA

s. 1958, Suomen kansalainen

- Konsernin palveluksessa vuodesta 1984
- Omistaa Uponorin osakkeita 440 kappaletta

Keskeinen työkokemus

- Uponor:
Johtaja, Muu Eurooppa, tammikuu 2004 – elokuu 2006
Divisiooniajohtaja, Infrastructure and Environment Europe, 2002–2003
Johtaja, Rakennus- ja ympäristötekniikka -divisioona, 1999–2001
Johtaja, Kunnallistekniikka, 1998–1999
Toimitusjohtaja, Uponor Anger GmbH, Saksa, 1995–1998
Liiketoiminta-aluepäällikkö, Ecoflex, 1988–1995

Anders Tollsten

Johtaja, Pohjois-Amerikka

Diplomi-insinööri

s. 1962, Ruotsin kansalainen

- Konsernin palveluksessa helmikuusta 2004
- Ei omista Uponorin osakkeita

Keskeinen työkokemus

- Johtaja, Pohjoismaat, Uponor, 2004 – elokuu 2006
- Toimitusjohtaja, ABB Building Systems AB, 2002–2003
- Toimitusjohtaja, NorthNode AB, 2001–2002
- Johtaja, ABB Motors AB, 1996–2001
- Divisioonapäällikkö, ABB Installation AB, 1994–1996

Sanasto

Sana	Selitys
ERP, Enterprise Resource Planning	Toiminnanohjauksen tietojärjestelmä, jonka avulla hoidetaan mm. kaikki tuotantoon, jakeluun ja myyntiin liittyvä tiedonkäsittely.
Jätevedenkäsittely, kiinteistökohtainen	Kunnallistekniikan ulkopuolella oleville kiinteistöille tarkoitettu tapa käsitellä jätevedet tavalla, joka kuormittaa ympäristöä mahdollisimman vähän.
Komposiittiputki	Muovin ja metallin yhdistelmä, jossa pyritään käyttämään hyödyksi molempien materiaalien parhaat ominaisuudet. Jäykkyytensä ansiosta erinomainen tuote pinta-asennuksiin esim. korjausrakentamisessa.
Korjausrakentaminen	Käytettyjen rakennusten tai esim. putkistojen korjaus tai uusiminen.
Käyttöalue	Tekninen sovellus, jossa Uponorin tuotteita käytetään, esimerkiksi lattialämmitys, käyttövesiputkisto, vesi- ja viemäriverkostot
Lattialämmitys	Lämmitysmuoto, jossa lattian varaavaa massaa käytetään rakennuksen tai tilan lämmittämiseen. Se voidaan toteuttaa vesikiertoisena (ks. vesikiertoinen lämmitys) tai sähkökaapelein.
Liikerakentaminen	Yritystoimintaan tarkoitettu rakentaminen, esim. kaupat, toimistot jne.
Liiketoiminta-alue	Uponor jakautuu neljään liiketoiminta-alueeseen.
Liiketoimintaryhmä	Joukko sovelluksia, jotka liittyvät loogisesti yhteen toistensa kanssa käytön kannalta, esimerkiksi yhdyskuntatekniikan paineettomat viemärit, vesijohtoverkostot ja paineelliset viemärit.
LVI tai LVI-S	Lyhenne sanoista lämpö, vesi, ilma ja sähkö. Esim. rakennusten LVI-asennukset suorittaa usein sama asentaja, joka on päteilyntynyt koko LVI-alalle, joskus myös sähköasennuksiin (S).
Monikerrosputki	Muoviputken seinämä voi koostua kerroksista, jossa jokaisella on oma tehtävä. Yksi kerros voi suojata kulutukselta, toinen estää hapen läpimenoa, jne. Useimmiten kerrokset ovat muovia mutta esim. komposiittiputkessa on myös yksi alumiinikerros.
Monikerrostalo	Monikerroksinen asuin-, liike-, toimisto- tai julkinen rakennus.
Muoviputki	Yleisnimi erilaisista muoveista valmistetuille putkille. Muoviputken etuna kilpailijoihin nähden on helppo asennettavuus, kestävyys ja edulliset kokonaiskustannukset.
PEX-putki	PEX on polyeteenistä ristisilloittamalla saatu erittäin vahva muovi, joka kestää korkeita lämpötiloja. Ristisilloitus muodostaa pitkittäisten sidosten väliin poikittaisia sidoksia, jolloin rakenteesta tulee verkkomainen.
Pientalo	Yhden tai kahden perheen talo, joskus myös rivitalo.
Pinta-asennus	Asennustapa, jossa esimerkiksi korjausrakentamisessa uudet putket asennetaan seinän pinnalle eikä sisäpuolelle niinkuin yleensä on tapana uudisrakentamisessa. Sen ansiosta hanke nopeutuu ja tulee usein edullisemmaksi.
Polyeteeniputki	Polyeteeniputkia käytetään kunnallistekniikassa ja rakennusten kylmävesiputkina. Etuina monipuolisuus, hitsattavuus.
Polypropeeniputki	Polypropeenista valmistetaan putkia sekä kunnallistekniikkaan että rakennuksiin. Materiaalin etuna kunnallistekniikassa mm. hitsattavuus; rakennusputkistoissa edullisuus.
PVC-putki	PVC:stä tehtyjä putkia käytetään lähinnä kunnallistekniikassa maahan kaivettuina.
Sprinklerijärjestelmä	Uponorin käyttövesijärjestelmään liittyvä lisävaruste, jolla voidaan turvata asuntoa tulipalon varalta. Sprinklerijärjestelmä suihkuttaa sammutusvettä palavaan kohteeseen.
Talotekniikka (liiketoimintaryhmä)	Uponorissa tähän liiketoimintaryhmään kuuluvat seuraavat käyttöalueet: lattialämmitys ja -jäähdytys, käyttövesi- ja patteriputkistot sekä esieristetyt taloliittymät lämmitys- ja käyttövedelle.
Toimiala	Uponorin toimialat ovat talotekniikka ja yhdyskuntatekniikka
Vesikiertoinen jäähdytys	Toimii samalla periaatteella kuin vesikiertoinen lämmitys.
Vesikiertoinen lämmitys	Lämmitystapa, jossa lämmön tuotto ja jako on eriytetty toisistaan. Lämpö voidaan tuottaa vapaasti millä tahansa energialla, ja se jaetaan esimerkiksi lattiasa kiertävällä putkistolla rakennukseen.
Yhdyskuntatekniikka (liiketoimintaryhmä)	Uponorissa tähän liiketoimintaryhmään kuuluvat seuraavat käyttöalueet: vesi-, viemäri- ja kaasuverkostot, kaapelinsuojaukset, hajautettu jätevedenkäsittely, kiinteistöviemäriointi ja kiinteistöjen ilmanvaihto.
Yhdyskuntatekniikka, -tekninen (myös: kunnallistekniikka)	Vesi-, viemäri-, sähkö-, kaukolämpö- yms. tekniikka, joka tuotetaan keskitetysti asuntoihin taajamissa.

Yhteystiedot

Uponor-konsernin pääkonttori

Uponor Oyj
PL 37 (Robert Huberin tie 3 B)
01511 Vantaa
Puh. 020 129 211
Fax 020 129 2841
www.uponor.com
etunimi.sukunimi@uponor.com

Alueorganisaatiot

Keski-Eurooppa

Alueorganisaation johto
Uponor Central Europe
P.O. Box 1641 (Industriestrasse 56)
D-97433 Hassfurt, Germany
Puh. +49 9521 6900
Fax +49 9521 690 150

Pohjoismaat

Alueorganisaation johto
Uponor Nordic
PL 37 (Robert Huberin tie 3 B)
01511 Vantaa
Puh. 020 129 211
Fax 020 129 2841

Muu Eurooppa

Alueorganisaation johto
Uponor Housing Solutions South, West
Calle C, nº 24, Polígono Industrial nº1
E-28938 Móstoles (Madrid), Spain
Puh. +34 91 685 3600
Fax +34 91 647 3245

Alueorganisaation johto
Uponor East & International
P.O. Box 1641 (Industriestrasse 56)
D-97433 Hassfurt, Germany
Puh. +49 9521 6900
Fax +49 9521 690 150

Alueorganisaation johto
Uponor Infrastructure Solutions UK & Ireland
Hilcote Plant, P.O. Box 1, Blackwell
Near Alfreton, Derbyshire DE55 5JD, UK
Puh. +44 1773 811 112
Fax +44 1773 812 343

Pohjois-Amerikka

Alueorganisaation johto
Uponor North America
5925 148th St.W.
Apple Valley, Minnesota 55124, USA
Puh. +1 952 891 2000
Fax +1 952 891 2008

Uponor Oyj
Robert Huberin tie 3 B
PL 37
01511 Vantaa

P 020 129 211
F 020 129 2841
W www.uponor.com

Uponor
simply more

Uponor

TILINPÄÄTÖSRAPORTTI
2006

Uponorin vuoden 2006 vuosikertomus koostuu kahdesta osasta, vuosikatsauksesta ja tilinpäätösraportista. Vuosikatsaus kertoo laajasti vuoden 2006 liiketoiminnasta ja yhtiöstä. Tilinpäätösraportti puolestaan on talouskatsaus, joka sisältää tilinpäätöksen liitetietoineen, osake- ja osakastietoja sekä muuta oleellista tietoa Uponorista sijoituskohteena.

Vuosikertomus kokonaisuudessaan on postitettu rekisteröityneille osakkeenomistajille.

Sisällysluettelo

Hallituksen toimintakertomus	5
Konsernin taloudelliset tunnusluvut	10
Osakekohtaiset tunnusluvut	11
Tunnuslukujen laskentakaavat	12
Konsernituloslaskelma	13
Konsernitase	14
Konsernin rahavirtalaskelma	16
Laskelma oman pääoman muutoksista	17
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	18
Osakkeet ja osakkeenomistajat	40
Emoyhtiön tilinpäätös (FAS)	42
Tuloslaskelma	42
Tase	42
Rahoituslaskelma	43
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	44
Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle	48
Tilintarkastuskertomus	48
Hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä	49

Tietoja osakkeenomistajille

Yhtiökokous

Uponor Oyj:n yhtiökokous pidetään torstaina 15. maaliskuuta 2007 klo 17.00 alkaen, Finlandia-talossa, osoitteessa Mannerheimintie 13 e, 00100 Helsinki.

Tärkeitä päivämääriä vuonna 2007

- tilinpäätöstiedote vuodesta 2006 julkaistaan 8.2.
- vuoden 2006 tilinpäätös julkistetaan 8.2.
- yhtiökokous 15.3. klo 17
- osingonmaksun täsmäytyspäivä 20.3. *
- osingonmaksupäivä 27.3. *
- osavuosikatsaus tammi-maaliskuu 26.4. noin klo 11
- osavuosikatsaus tammi-kesäkuu 7.8. noin klo 11
- osavuosikatsaus tammi-syyskuu 26.10. noin klo 11

*hallituksen ehdotus

Julkaisut

Vuosikertomus painetaan suomen- ja englanninkielisenä ja on myös saatavana yhtiön kotisivuilla osoitteessa www.uponor.com. Osavuosikatsaukset ja yhtiötiedotteet julkaistaan yhtiön kotisivuilla suomen- ja englanninkielisinä.

Julkaisujen tilaus:

Uponor Oyj, Tiedotus,
PL 37, Robert Huberin tie 3 B, 01511 Vantaa
Puh. 020 129 2854 Fax 020 129 2841
tiedotus@uponor.com
www.uponor.com

Sisäpiirirekisteri

Uponor Oyj:n julkinen sisäpiirirekisteri on nähtävissä Suomen Arvopaperikeskuksen (APK) asiakaspalvelupisteessä osoitteessa Urho Kekkosen katu 5 C, Helsinki, tai yhtiön pääkonttorin laki-asiaosastolla yllä mainitussa osoitteessa, puh. 020 129 2837. Lakiasiaosaston sähköpostiosoite on legal@uponor.com. Yhtiön sisäpiiriläisten omistukset näkyvät myös Uponorin kotisivuilla osoitteessa www.uponor.com.

Uponorin sijoittajasuhteet

”Suljettu ikkuna”

Uponor soveltaa ”suljetun ikkunan” periaatetta sijoittajasuhteissaan. Sinä aikana yhtiö ei kommentoi markkinanäkymiä, liiketoimintaan vaikuttavia seikkoja eikä keskustele raportointimattoman tai kuluvan tilikauden tapahtumista. Yhtiö ei myöskään tapaa sijoittajia tai lehdistön edustajia tilaisuuksissa, joissa keskustellaan näistä asioista.

”Suljettu ikkuna” alkaa kunkin raportointikauden lopusta, kuitenkin vähintään kolme viikkoa ennen tilinpäätöksen ja osavuosikatsausten julkistamista, ja päättyy tilinpäätöksen tai osavuosikatsauksen julkaisemiseen.

Kysymykset ja tiedustelut

ir@uponor.com

Tapaamispyynnöt

Johanna Suhonen, johdon assistentti
Puh. 020 129 2823
johanna.suhonen@uponor.com

Muut yhteydenotot

Jyri Luomakoski, varatoimitus- ja talousjohtaja
Puh. 020 129 211
jiyri.luomakoski@uponor.com
Tarmo Anttila, viestintäjohtaja
Puh. 020 129 2852
tarmo.anttila@uponor.com
Anita Riikonen, viestintäkoordinaattori
Puh. 020 129 2854
anita.riikonen@uponor.com

Osoitteenmuutokset

Osakkeenomistajan pitää ilmoittaa muutuneet osoitetietonsa siihen pankkiin, jossa osakkeenomistajalla on arvo-osuustili, tai muussa tapauksessa Suomen Arvopaperikeskuksen ylläpitämään yhtiön osakasluetteloon. Pitämällä osoitetiedot ajan tasalla varmistatte yhtiön lähettämän osakasinformaation perilletulon.

Muut osakkeenomistajien tiedustelut

legal@uponor.com
Pekka Holopainen, päälakimies
Puh. 020 129 2835
pekka.holopainen@uponor.com
Marjo Kuukka, lakiasiaain assistentti
Puh. 020 129 2837
marjo.kuukka@uponor.com

Hallituksen toimintakertomus

Yleistä

Vuosi 2006 oli Uponorille yksi sen historian menestyksikäimmistä. Suuret rakennemuutokset toteutettiin suunnitelmien mukaisesti ja yhtiö saatoi keskittyä strategisiin painopistealueisiinsa kasvuun, brändin kehittämiseen ja toiminnan tehostamiseen. Näillä painopistealueilla edettiin suunnitelmien mukaisesti.

Uponorin päämarkkinoilla vallitsi pääsääntöisesti myönteinen tunnelma. Yhtiön suurimmalla yksittäisellä markkina-alueella, Yhdysvalloissa, kysyntä heikkeni selvästi loppuvuodesta. Saksan markkinat olivat alkuvuodesta alavireiset, mutta elpyivät selvästi vuoden toisella puoliskolla. Espanjassa myynti kehittyi hyvin. Muualla Euroopassa markkinat vaihtelivat tyydyttävistä vilkkaisiin.

Liikevaihto

Uponorin liikevaihto oli päättyneenä vuonna 1 157,0 miljoonaa euroa (2005: 1 031,4) eli 12,2 prosenttia edellisvuotta korkeampi.

Raportoitu liikevaihto kasvoi eniten Keski-Euroopan (+18,6 prosenttia) ja Muun Euroopan (+19,0 prosenttia) alueilla. Pohjoismaiden 13,6 prosentin kasvu ylitti myös selvästi konsernin kasvutavoitteet. Pohjois-Amerikan alueen kasvu (1,8 prosenttia) jäi vaatimattomaksi asuinrakennusalan kysynnän heikennyttyä merkittävästi vuoden jälkipuoliskolla, sillä asuinrakennusaloitukset laskivat koko vuonna 12,9 prosenttia.

Kysyntä Keski-Euroopan alueen suurimmalla markkinalla, Saksassa, elpyi vuoden 2006 aikana useiden vuosien alaviren jälkeen. Uponorin talotekninen liikevaihto Saksassa kasvoi 17,0 prosenttia. Myös muilla Keski-Euroopan alueen markkinoilla taloteknisten ratkaisujen kysyntä kehittyi suotuisasti. Lisäksi Uponorin kasvua tuki muovisten putkijärjestelmien markkinaosuuden kasvu, kun kilpailevien materi-

aalien, lähinnä kuparin, hinnan nousu paransi entisestään muoviputkijärjestelmien kilpailukykyä.

Pohjoismaiden alueella taloteknisten tuotteiden kysyntä jatkui vahvana ja niiden osalta Uponorin liikevaihto kasvoi 23,5 prosenttia, mitä tuki osaltaan myös konsernin muiden alueorganisaatioiden kysyntä. Pohjoismaiden yhdyskuntatekniikassa kasvu oli 4,9 prosenttia, josta merkittävä osa oli materiaalikustannusten nousua kompensoineita tuotehintojen korotuksia.

Muun Euroopan alueella talotekninen liiketoiminta kasvoi nopeasti, orgaanisen vuosikasvun ollessa hieman yli 32 prosenttia. Eräillä suurilla markkinoilla, kuten Espanjassa, kasvun mahdollisti Uponorin hyvä markkina-asema, johon liittyi mahdollistettuja toimenpiteitä asiakasuskollisuuden lisäämiseksi. Maantieteellisesti Uponor kasvoi aiemmin aliedustetuilla markkinoilla, joita ovat mm. Iso-Britannia, Ranska, Venäjä ja Baltian maat. Varsinkin Iso-Britanniassa kunnallistekninen liiketoiminta kehittyi positiivisesti vaikeassa markkinaympäristössä, jossa materiaalikustannusten nousu ja materiaalien saatavuus olivat ajoittain haasteita. Vuoden 2005 lopussa sekä vuoden 2006 aikana solmitut laajat toimitussopimukset takasivat hyvän kapasiteetin käyttöasteen sekä liikevaihdon kasvun, joka saavutti 25 prosentin tason.

Uponorin muista toiminnoista talotekniikan liikevaihto nousi 804,4 miljoonaan euroon (697,5), joka edustaa 15,3 prosentin orgaanista kasvua (yritysmyyntit vertailupohjasta oikaistuna). Yhdyskuntatekniikan liikevaihto oli 352,6 miljoonaa euroa (332,7) ja orgaaninen kasvu 12,3 prosenttia vastaavasti oikaistuna. Talotekniikassa liikevaihdon kasvu oli yhdistelmä määrällistä ja hintakasvua, kun yhdyskuntatekniikassa liikevaihdon kasvusta suurempi osa tuli kohonneiden materiaalikustannusten seurauksena nostetuista myyntihinnoista.

Liikevaihdon jakautuminen 1.1. – 31.12.2006:

	2006 1-12	2005 1-12	Raportoitu muutos, %
Keski-Eurooppa	345,1	291,1	+18,6
Pohjoismaat	377,8	332,6	+13,6
Muu Eurooppa	387,9	325,9	+19,0
Pohjois-Amerikka, EUR	183,0	179,8	+1,8
(Pohjois-Amerikka, USD)	230,9	222,2	+3,9)
Muut, EUR	-	3,9	
Eliminoinnit	-136,8	- 101,9	
Yhteensä	1 157,0	1 031,4	12,2

Uponorin suurimmat kansalliset markkina-alueet ja niiden osuus liikevaihdosta vuonna 2006 olivat seuraavat: USA 14,0 % (15,4), Saksa 13,9 % (14,7), Iso-Britannia 11,2 % (9,8), Suomi 9,1 % (9,7), Espanja 8,1 % (6,4), Ruotsi 7,4 % (7,2) ja Tanska 6,3 % (6,2).

Tulos

Konsernin liikevoitto oli 143,7 miljoonaa euroa (123,0) eli 12,4 prosenttia (11,9) liikevaihdosta. Vertailukelpoinen liikevoiton kasvu edellisvuodesta oli 16,8 prosenttia. Liikevoiton paranemiseen vaikuttivat lähinnä lisääntyneen myynnin aiheuttama vipuvaikutus, myyntihintojen korotuksilla kompensoitu raaka-ainekustannusten nousu sekä rakennemuutoksen myötä tehostunut tuotannon kustannusrakenne. Liikevoittoa rasittivat voimakkaat panostukset yhtiön toiminnan kehittämiseen, kuten toiminnanohjausjärjestelmän ja merkki-strategian uusiminen.

Liikevoiton jakautuminen 1.1. – 31.12.2006:

	2006 1-12	2005 1-12	Raportoitu muutos, %
Keski-Eurooppa	49,3	34,5	43,0
Pohjoismaat	56,6	45,4	24,5
Muu Eurooppa	38,2	30,0	27,3
Pohjois-Amerikka, EUR	14,5	22,7	-36,2
(Pohjois-Amerikka, USD)	18,3	28,1	-34,8)
Muut, EUR	-12,0	-8,3	
Eliminoinnit	-2,9	-1,3	
Yhteensä	143,7	123,0	16,8

Kaikkien eurooppalaisten alueorganisaatioiden tulos ja kannattavuus paranivat. Eniten kannattavuus parani Keski-Euroopassa, jossa vertailukelpoisuutta haittaavat vuonna 2005 kirjatut 4,5 miljoonan euron rakennejärjestelykulut. Keski-Euroopan ja Pohjoismaiden kannattavuuskehitystä tuki myös kasvun mukanaan tuoma vipuvaikutus sekä toiminnan tehostaminen.

Liikevaihdon kasvu oli nopeinta Muun Euroopan alueella, mutta liiketoimintarakenteen takia Keski-Euroopan ja Pohjoismaiden kaltaista vipuvaikutusta kannattavuuteen ei ollut. Merkittävä osa alueen kasvusta tuli myyntiyksiköistä, jotka hankkivat myymänsä tuotteet toisilta alueorganisaatioilta. Muun Euroopan alueen liikevoittoa rasittaa myös

3,0 miljoonan euron myyntitappio, joka syntyi Saksan ja Tsekin kunnallisteknisen liiketoiminnan myynnistä keväällä 2006.

Pohjois-Amerikassa tulos ja kannattavuus laskivat merkittävästi rakentamisaktiviteetin lähdettyä laskuun, jonka seurauksena jakelutie alensi varastotasoja. Samalla hintakilpailu kiristyi taloteknisten tuotteiden markkinoilla. Alkuvuodesta Pohjois-Amerikan tulosta rasittivat myös suhteettomasti kohonneet jakelutien kustannukset.

Konsernin liikevoitto täytti tilikauden alussa julkistetun ja myöhemmin osavuosisikatsausten yhteydessä päivitetyn ohjeituksen, jonka mukaan liikevoitto ylittää vuoden 2005 liikevoiton ja liikevoittomarginaali täyttää pitkän tähtäimen taloudellisten tavoitteiden mukaisen, vähintään 12 prosentin tason.

Konsernin tulos ennen veroja kasvoi 17,4 prosenttia ja oli 141,5 (120,5) miljoonaa euroa. Tuloverojen määrä oli 45,0 (37,8) miljoonaa euroa, ja veroaste 31,8 prosenttia (31,4). Tilikauden tulos oli 96,5 miljoonaa euroa (82,7).

Vahvistuneen taseen ansiosta konsernin nettorahoituskulut laskivat entisestään 2,2 miljoonaa euroon (2,5) milj. euroon korkotason noususta huolimatta.

Oman pääoman tuotto oli 25,3 prosenttia (20,3) , ja sijoitetun pääoman tuotto nousi 35,8 prosenttiin (28,1)

Osakekohtainen tulos oli 1,32 euroa (1,12), myös laimennettuna. Oma pääoma osaketta kohti oli 4,71 euroa (5,72) ja laimennettuna 4,70 (5,72).

Liiketoiminnan rahavirta oli 147,3 miljoonaa euroa, joka on 11,3 miljoonaa euroa alle vuoden 2005 tason. Pääsyyinä oli vuonna 2006 21,1 miljoonaa euroa vertailukautta enemmän maksetut verot.

Investoinnit, tutkimus ja kehitys sekä rahoitus

Konsernin investoinnit suuntautuivat pääasiassa toiminnanohjausjärjestelmän ja yhtenäisten toimintatapojen sekä tuotantoverkoston kehittämiseen. Suurin yksittäinen investointi oli euroopanlaajuinen ERP-järjestelmä, johon käytettiin 13,8 miljoonaa euroa. Bruttoinvestointien määrä oli 54,2 miljoonaa (49,0), kasvua 5,2 miljoonaa euroa. Nettoinvestointien määrä oli 47,4 miljoonaa euroa (20,7).

Konsernin kehitysmenot laskivat hienokseltaan ja olivat yhteensä 16,5 miljoonaa euroa (17,4) eli 1,4 prosenttia (1,7) liikevaihdosta.

Konserni saavutti jo vuoden 2005 aikana erittäin vahvan rahoitusaseman, joka oli seurausta loppuunsaatetusta ydinliiketoimintaan kuulumattoman omaisuuden myynnistä sekä vahvasta liiketoiminnan rahavirrasta. Vuonna 2006 liike-toiminnan kassavirta jatkui vahvana. Tilikauden aikana maksetut osingot, yhteensä 166,0 miljoonaa euroa (varsinainen 65,8 ja ylimääräinen 100,2), palauttivat taseen nettovelkapaatioon. Korolliset nettovelat nousivat

21,7 miljoonaan euroon (-26,9) Konsernin omavaraisuusaste oli 53,6 prosenttia (63,2) ja velkaantumisaste 6,3 prosenttia (-6,4).

Tapahtumia

Vuoden 2006 alussa tapahtui Uponorin historiassa merkittävä muutos, kun eri järjestelmätuotemerkit siirtyivät yksinomaan Uponor-nimen alle ja uusi visuaalinen identiteetti otettiin käyttöön. Tämä toimenpide myös mahdollisti Saksassa aiemmin neljän erillisen myyntiorganisaation yhdistämisen yhdeksi markkinoiden vahvimmaksi, yhtenäiseksi Uponor-organisaatioksi.

Helmikuussa Uponor julkisti panostavansa vahvemmin monikerrostalosegmenttiin, joka perinteisen pientalosegmentin rinnalla tarjoaa lisäpohjaa organisaation kasvulle Uponorin taloteknisillä tuotealueilla. Kohdennetut toimenpiteet uuden markkinasegmentin työstämiseksi käynnistettiin tilikauden aikana.

Uponorin eurooppalainen toiminnanohjausjärjestelmähanke eteni suunnitelmien mukaisesti. Heinäkuussa tapahtui ensimmäinen, rajallisen toiminnallisuuden käyttöönotto myyntikonttorissa Saksassa. Joulukuun alkupuolella loput Saksan järjestelmämyynti- ja tuotantotoiminnoista siirrettiin menestyksellisesti uuden toiminnanohjausjärjestelmän piiriin.

Iso-Britanniassa Uponor sai vuoden aikana useita monivuotisia kunnallisteknisten putkijärjestelmien toimitussovimuksia paikallisilta laitosasiakkailta. Suurimman yksittäisen sopimuksen kokonaisarvo on noin 25 miljoonaa euroa vuodessa. Sen kesto on seitsemän vuotta yhden vuoden jatkomahdollisuudella.

Kesällä Pohjois-Amerikassa valmistui jo edellisvuonna aloitettu toimisto- ja tuotantorakennuksen laajennus, ja samalla paikkakunnalla useampaan rakennukseen hajautetut toiminnot voitiin taas keskittää yhden katon alle.

Syyskuun alusta astui voimaan uusi organisaatio, jossa ylimmän johdon tehtäviä kierrättämällä ja uudelleen jakamalla pyritään yhtenäistämään Uponoria edelleen. Samalla Muun Euroopan alueen johtamisjärjestelmää muutettiin tukien tämän voimakkaimmin kasvavan alueorganisaation edelleenkehittämistä.

Marraskuun alussa Uponorin hallitus asetti konsernin uudet pitkän tähtäimen tavoitteet jaksolle 2007–2009. Esimerkiksi liikevoittomarginaalitavoitetta nostettiin aiemmasta, vähintään 12 prosentin marginaalista 15 prosentin tasolle. Samaan aikaan pidetyillä pääomamarkkinapäivillä Uponor esitteli jäähdätyssovellustaan. Siitä uskotaan muodostuvan pitkällä tähtäimellä merkitykseltään lattialämmitysluokituksen kaltaisen tuotealueen.

Henkilöstö

Yhtiön palveluksessa oli vuoden lopussa 4 325 (4 126) työntekijää. Keskimääräinen henkilömäärä vuoden 2006 aikana oli 4 260 (2005: 4 169 ja 2004: 4 684). Henkilöstömäärän kasvu heijastaa pitkälti orgaanista liiketoiminnan kasvua. Palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma tilikaudelta oli 181,3 miljoonaa euroa (2005: 164,4 ja 2004: 182,5 milj. euroa).

Henkilöstö jakaantui maittain seuraavasti: Saksa 1 207 (27,9 %), Ruotsi 681 (15,7 %), Iso-Britannia 502 (11,6 %), Suomi 478 (11,1 %), Yhdysvallat 392 (9,1 %), Espanja 281 (6,5 %) ja muut maat 784 (18,1 %).

Liiketoimintaan kohdistuvat riskit

Strategiset riskit

Uponorin toiminta on keskittynyt Eurooppaan ja Pohjois-Amerikkaan, joissa poliittinen riski luokitellaan vähäiseksi. Uponorin liikevaihto jakaantuu laajalle joukolla asiakkaita, joista useimmat ovat itse jakelijoita (tukkuliikkeitä), ja siten loppukysyntä Uponorin tuotteille on hyvin hajautettu. Suurin yksittäinen asiakas tuottaa alle 10 prosenttia Uponorin liikevaihdosta.

Toimittajapuolella Uponorin tavoitteena on käyttää materiaaleja tai raaka-aineita, joilla on useampia toimittajia. Mikäli kyseessä on yksi toimittaja, tulee heillä olla vähintään kaksi tuotantolaitosta, jotka valmistavat Uponorin käyttämää hyödykettä.

Operatiiviset riskit

Muoviputkijärjestelmien valmistuksessa käytettävien raaka-aineiden hinnat ovat alttiita muiden petrokemian tuotteiden hintaheilahteluille. Viime vuosina Uponor on kyennyt siirtämään näiden heilahtelujen vaikutukset myyntihintoihinsa kohtuullisella viiveellä siten, että tästä ei ole aiheutunut olennaista tulonmenetystä Uponorille. Uponorin lopputuotteiden kysyntä on riippuvainen rakennusalan suhdanteista. Tätä tasoittaa omalta osaltaan korjausrakentamisen kysyntä, joka ei aina ole samalla lailla harkinnanvaraista kuin uudisrakentaminen.

Rahoitusriskit

Uponorin taseaseman vahvistuttua viime vuosina rahoitusriskien rooli Uponorin riskienhallinnassa on pienentynyt olennaisesti. Olennainen osa Uponorin liikevaihdosta syntyy muussa valuutassa kuin euromääräisenä, mutta pääosin tähän liikevaihtoon kohdistuvat kulut ovat myös ko. paikallisessa valuutassa. Näinollen olennaisin valuutariski on muunnos- eli translaatoriski, joka ilmenee muunnettaessa euromääräiseksi euroalueen ulkopuolella syntynyttä tulosta.

Vahinkoriskit

Uponorilla on 17 tuotantolaitosta 11 eri maassa ja Uponorin liikevaihdosta merkittävä osa syntyy näissä tuotantolaitoksissa valmistetuista tuotteista. Konsernitasolla ohjataan keskitetysti tämän käyttöomaisuuden vahinko- ja keskeytysvakuutuksia pyrkien kattavaan vakuutusuojaan, jolla neutraloidaan mahdollisten konerikko-, tulipalo- yms. riskien toteutuessaan aiheuttamat taloudelliset vahingot. Toinen olennainen vahinkoriski liittyy Uponorin valmistamisen ja myymien tuotteiden tuotevastuuseen, joka on myös vakuutettu konsernitasolla.

Vuonna 2006 Uponorissa ei toteutunut sellaisia riskejä eikä ollut vireillä oikeudenkäyntejä tai muita oikeudellisia tai viranomaistoimenpiteitä, joilla olisi ollut olennainen merkitys konsernille.

Hallinto ja tilintarkastus

Yhtiön vuoden 2006 varsinainen yhtiökokous 16. maaliskuuta valitsi hallitukseen uudelleen yhden vuoden toimikaudeksi Anne-Christine Silfverstolpe Nordinin, Jorma Elorannan, Pekka Paasikiven, Aimo Rajahalmeen ja Rainer S. Simonin. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Pekka Paasikivi ja varapuheenjohtajaksi Aimo Rajahalmel. Tilintarkastajaksi yhtiökokous valitsi KHT-yhteisö KPMG Oy Ab:n. Yhtiön päävastuullisena tilintarkastajana on toiminut KHT Sixten Nyman.

Osakepääoma ja osakkeet

Uponor Oyj:n osakepääoma vuoden 2006 alussa oli 148 766 888 euroa ja osakkeiden lukumäärä 74 383 444. Vuoden lopussa osakepääoma oli 146 446 888 euroa ja osakkeita oli yhteensä 73 223 444 kpl. Vähennys johtui 16. maaliskuuta yhtiökokouksen päätöksellä tehdystä 1 160 000 osakkeen mitätöinnistä. Kunkin osakkeen nimellisarvo on 2 euroa, ja kullakin osakkeella on yhtiökokouksessa yksi ääni.

Hallituksen valtuutukset

Varsinainen yhtiökokous 16.3.2006 valtuutti hallituksen päättämään 16.3.2007 mennessä yhtiön omien osakkeiden hankinnasta voitonjakoon käytettävissä olevilla varoilla. Osakkeita voidaan hankkia enintään määrä, jonka yhteenlaskettu nimellisarvo yhdessä yhtiön hallussa jo olevien omien osakkeiden nimellisarvon kanssa ei ylitä 5 prosenttia yhtiön osakepääomasta ja kokonaisäänimäärästä hankintahetkellä.

Ylimääräinen yhtiökokous 27.10.2006 valtuutti hallituksen päättämään enintään 88 000 yhtiön hallussa olevan kahden (2) euron nimellisarvoisen osakkeen luovuttamisesta yhtiössä käytössä olevan vuoden 2004

osakepalkkiojärjestelmän ehtojen mukaisesti maksutta yhtiön johtoryhmän jäsenille ja muista luovutukseen liittyvistä seikoista.

Omat osakkeet

Uponor Oyj:n hallitus ei tilikauden aikana käyttänyt yhtiökokouksen antamaan valtuutta hankkia yhtiön omia osakkeita.

Johdon osakkeenomistus

Yhtiön hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen sekä heidän yhtiön tiedossa olevat määräysvalta-yhteisönsä omistivat 31.12.2006 yhteensä 458 515 yhtiön osaketta. Näiden osakkeiden osuus kaikista osakkeista ja osakkeiden yhteenlasketusta äänimäärästä oli 0,6 prosenttia.

Osakesidonnainen kannustinohjelma

Uponor Oyj:n hallitus käynnisti huhtikuussa 2004 uuden kannustinohjelman, jonka mukaisesti yhtiön johtoryhmällä on mahdollisuus saada osakesidonnainen palkkio vuonna 2007. Palkkion perusteena on ennalta määrätyn kumulatiivisen liikevoittotavoitteen saavuttaminen kolmivuotiskaudella 2004–2006. Palkkion nettoarvo vastaa enimmillään 80 000 Uponorin osaketta. Yhtiön toimitusjohtaja ja talousjohtaja eivät saa luopua ohjelmalla ansaitsemistaan osakkeista palvelusaikanaan ilman hallituksen suostumusta. Muiden johtoryhmän jäsenten osalta sama velvoite koskee puolta ansaituista osakkeista. Hallituksella on mahdollisuus nostaa tai laskea osakemäärää 10 prosentilla yhtiön muiden pitkän tähtäyksen taloudellisten tavoitteiden saavuttamisen perusteella.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Uponorin hallitus päätti kokouksessaan 8.2.2007 vuosien 2004–2006 kannustinohjelmien palkkioiden myöntämisestä. Kumulatiivinen liikevoitto saavutti tällä kaudella ohjelman enimmäistavoitteen ja hallitus päätti luovuttaa yhtiön johtoryhmän seitsemälle jäsenelle yhteensä 71 500 osaketta. Lisäksi yhtiö maksaa käteispalkkion, joka vastaa osakkeiden luovutuksesta syntyviä veroja ja veronluonteisia maksuja.

Näkymät vuodelle 2007

Euroopassa rakentamisaktiiviteetin odotetaan säilyvän hyvällä tasolla, vaikka kasvuvauhdin ennakoidaan hidastuvan edellisvuodesta. Saksassa odotetaan rakentamisen elpymisen jatkuvan. Itä-Euroopassa rakentamisaktiiviteetin arvioidaan kasvavan, mutta näiden markkinoiden osuus Uponorin liikevaihdosta ei vielä ole merkittävä.

Pohjois-Amerikan, etenkin USA:n osalta yleiset markkinaodotukset ovat negatiivisia. Arvioiden hajonta on kuitenkin laaja, joten kysynnän ennakointi on haastavaa. Keskimääräinen odotusarvo vastaa noin 15 prosentin laskua asuntoaloituksissa.

Uponorin kasvua tukevat yhä paranevaksi odotettu muovisten käyttövesijärjestelmien markkinaosuus ja panostukset monikerrostalosegmenttiin. Lisäksi kasvua tukevat sellaiset maantieteelliset markkinat Euroopassa, joilla Uponorin asema ei ole vielä tyydyttävä. Näistä syistä Uponorin liikevaihdon orgaanisen kasvun odotetaan saavuttavan pitkän tähtäimen tavoitteen mukaisen vähintään 6 prosentin tason.

Orgaanisen kasvun tukemana ja viime vuosina tehtyjen kehitystoimien seurauksena liikevoittomarginaalin uskotaan paranevan vuodesta 2006. Myös euromääräisen liikevoiton arvioidaan ylittävän vuoden 2006 tason.

Konsernin taloudelliset tunnusluvut

	2006	2005	2004	2003	2002
	IFRS	IFRS	IFRS	FAS	FAS
Konsernitulos (jatkuvat toiminnot), MEUR					
Liikevaihto	1 157,0	1 031,4	1 026,9	1 021,0	1 137,2
Toiminnan kulut	981,4	883,6	894,3	910,0	984,0
Poistot ja arvonalentumiset	35,6	31,0	40,9	87,1	74,7
Liiketoiminnan muut tuotot	3,7	6,2	3,5	6,8	35,7
Liikevoitto	143,7	123,0	95,2	30,7	114,2
Rahoitustuotot ja -kulut	-2,2	-2,5	-5,9	-9,9	-13,5
Tulos ennen veroja	141,5	120,5	89,3	20,8	100,7
Tilikauden tulos	96,5	82,7	63,8	1,6	64,2
Konsernitase, MEUR					
Pitkäaikaiset varat	263,7	267,5	282,9	373,1	455,8
Liikearvo	70,2	70,2	70,2	75,9	91,2
Vaihto-omaisuus	128,1	111,4	136,5	135,5	166,5
Rahat ja talletukset	12,4	48,9	29,5	16,9	6,3
Muut lyhytaikaiset saamiset	169,5	165,3	170,7	187,8	207,0
Oma pääoma	344,4	418,4	397,0	470,0	540,1
Vähemmistöosuus	-	-	-	0,9	5,4
Varaukset	15,5	14,8	20,4	31,4	11,4
Pitkäaikaiset korolliset velat	17,2	19,4	22,4	59,5	100,2
Lyhytaikaiset korolliset velat	16,9	2,6	40,7	41,5	70,0
Korottomat velat	249,9	208,1	209,3	185,9	199,7
Taseen loppusumma	643,9	663,3	689,8	789,2	926,8
Muita tunnuslukuja					
Liikevoitto (jatkuvat toiminnot), %	12,4	11,9	9,3	3,0	10,0
Tulos ennen veroja (jatkuvat toiminnot), %	12,2	11,7	8,7	2,0	8,9
Oman pääoman tuotto (ROE), %	25,3	20,3	21,7	0,3	11,8
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	35,8	28,1	27,0	4,9	14,8
Omavaraisuusaste, %	53,6	63,2	57,7	59,8	58,9
Velkaantumisaste, %	6,3	-6,4	8,5	17,8	30,0
Korolliset nettovelat, MEUR					
Korolliset nettovelat, MEUR	21,7	-26,9	33,6	84,0	163,9
- % liikevaihdosta	1,9	-2,6	3,3	8,2	14,4
Liikevaihdon muutos, %	12,2	0,4	0,6	-10,2	-4,6
Vienti Suomesta, MEUR	36,7	30,0	22,7	20,4	20,6
Ulkomaisten tytäryhtiöiden liikevaihto, MEUR	1 051,1	929,0	959,1	900,9	1 043,4
Ulkomaantoiminta yhteensä, MEUR	1 052,2	931,0	960,8	903,4	1 047,6
Ulkomaantoiminnan osuus, %	90,9	90,3	89,6	88,5	92,1
Henkilöstö 31.12.	4 325	4 126	4 475	4 803	5 302
Henkilöstö keskimäärin	4 260	4 169	4 684	4 962	5 393
Investoinnit, MEUR	54,2	49,0	37,8	36,7	45,0
- % liikevaihdosta	4,7	4,8	3,7	3,6	4,0

Vuosien 2004-2006 tiedot on raportoitu kansainvälisen tilinpäätöskäytännön (IFRS) mukaan, vuosien 2002 ja 2003 tiedot suomalaisen tilinpäätöskäytännön (FAS) mukaan.

Osakekohtaiset tunnusluvut

	2006	2005	2004	2003	2002
	IFRS	IFRS	IFRS	FAS	FAS
Osakepääoma, MEUR	146,4	148,8	149,6	75,4	75,8
Osakemäärä 31.12., 1 000 kpl	73 223	74 383	74 820	74 834	75 834
Osakemäärä osakeantioikaistuna, 1 000 kpl					
- vuoden lopussa	73 135	73 135	74 295	74 086	74 012
- keskimäärin	73 135	73 941	74 243	73 807	74 538
Osakkeiden nimellisarvo, EUR	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
Oikaistu oma pääoma, MEUR	344,4	418,4	397,0	470,9	545,5
Osakevaihto, MEUR	964,0	477,7	676,6	280,8	270,0
Osakevaihto, 1 000 kpl	42 417	29 090	49 724	27 912	27 022
- keskimääräisestä lukumäärästä, %	58,0	39,3	67,0	37,8	36,3
Osakekannan markkina-arvo, MEUR	2 076,6	1 338,9	1 029,5	935,4	720,9
Oikaistu tulos per osake (laimennettu), EUR	1,32	1,12	1,19	0,02	0,86
Oma pääoma per osake, EUR	4,71	5,72	5,34	6,34	7,29
Osinko, MEUR	¹⁾ 102,5	166,0	52,0	106,9	55,5
Osinko per osake, EUR	¹⁾ 1,40	²⁾ 2,27	0,70	³⁾ 1,44	0,75
Efektiivinen osinkotuotto, %	4,9	12,6	5,1	11,5	7,7
Osinko per tulos, %	106,1	202,7	58,8	7 200,0	87,2
PE-luku	21,5	16,1	11,6	625,0	11,3
Osakkeiden antikorjatut vaihtokurssit, EUR					
- ylin	29,35	19,78	15,00	13,01	12,43
- alin	18,00	13,72	12,10	8,40	8,26
- keskiarvo	22,73	16,39	13,61	10,06	9,99

Tunnuslukujen laskentaperusteet on esitetty sivulla 12.

Taulukon huomautukset:

¹⁾ hallituksen ehdotus

²⁾ sisältää ylimääräisen osingon 1,37 euroa/osake

³⁾ sisältää ylimääräisen osingon 0,44 euroa/osake

Vuosien 2002–2003 osakekohtaisia tunnuslukuja on korjattu vuoden 2004 rahastoannin perusteella.

Rahastoannissa osakkeen omistaja sai yhtä vanhaa osaketta vastaan maksutta yhden uuden osakkeen.

Keskimääräisessä osakemäärässä on otettu huomioon ostettujen omien osakkeiden vaikutus.

Osakeannit	2006	2005	2004	2003	2002
Suunnatut annit, MEUR	-	-	1,1	-	-
* emissiovoitto	-	-	8,0	-	-
Merkintähinta, EUR	-	-	8,3	-	-

Vuosien 2004–2006 tiedot on raportoitu kansainvälisen tilinpäätöskäytännön (IFRS) mukaan, vuosien 2002 ja 2003 tiedot suomalaisen tilinpäätöskäytännön (FAS) mukaan.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Oman pääoman tuotto (ROE), %	=	$\frac{\text{Tulos ennen veroja } ^{1)} - \text{tuloverot}}{\text{Oma pääöma} + \text{vähemmistöosuus, keskiarvo}}$	x 100
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	=	$\frac{\text{Tulos ennen veroja } ^{1)} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{korottomat velat, keskiarvo}}$	x 100
Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{\text{Oma pääöma} \pm \text{vähemmistöosuus}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$	x 100
Velkaantumisaste, %	=	$\frac{\text{Korollinen nettovelka}}{\text{Oma pääöma} + \text{vähemmistöosuus}}$	x 100
Korolliset nettovelat	=	Korolliset velat – rahat, pankkisaamiset ja rahoitusomaisuusarvopaperit	
Tulos/osake (EPS)	=	$\frac{\text{Kauden tulos } ^{2)}}{\text{Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakemäärä ilman omia osakkeita}}$	
Oma pääöma/osake	=	$\frac{\text{Oma pääöma}}{\text{Osakeantioikaistu osakemäärä vuoden lopussa}}$	
Osinko/tulos	=	$\frac{\text{Osinko per osake}}{\text{Tulos per osake}}$	
Efektiivinen osinkotuotto	=	$\frac{\text{Osinko per osake}}{\text{Osakekurssi tilikauden päättyessä}}$	x 100
Hinta/voittosuhte, P/E	=	$\frac{\text{Osakekurssi tilikauden päättyessä}}{\text{Tulos per osake}}$	
Osakevaihdon kehitys	=	Kauden aikana vaihdettujen osakkeiden lukumäärä suhteessa osakkeiden lukumäärän keskiarvoon	
Osakekannan markkina-arvo	=	Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa x viimeinen kaupantekokurssi	
Osakkeen keskikurssi	=	$\frac{\text{Osakkeiden euro-määräinen vaihto}}{\text{Osakkeiden kpl-määräinen vaihto}}$	

¹⁾ 2002-2003: Tulos ennen satunnaisia eriä ja veroja

²⁾ 2002-2003: Tulos ennen satunnaisia eriä – verot +/- vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta

Konsernituloslaskelma

MEUR	Liite	2006	2005
Liikevaihto		1 157,0	1 031,4
Hankinnan ja valmistuksen kulut		743,8	667,6
Bruttokate		413,2	363,8
Liiketoiminnan muut tuotot	4	3,7	6,2
Varastointimenot		25,7	23,6
Myyntin ja markkinoinnin kulut		176,6	158,2
Hallinnon kulut		51,0	47,7
Liiketoiminnan muut kulut	4	19,9	17,5
Kulut		273,2	247,0
Liikevoitto		143,7	123,0
Rahoitustuotot	7	9,0	8,3
Rahoituskulut	7	11,2	10,8
Tulos ennen veroja		141,5	120,5
Tuloverot	8	45,0	37,8
Tilikauden voitto		96,5	82,7
Osakekohtainen tulos	9	1,32	1,12
Osakekohtainen tulos laimennettuna		1,32	1,12

Konsernitase

MEUR	Liite	31.12.2006	31.12.2005
Varat			
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet		27,3	3,3
Liikearvo		70,2	70,2
Muut aineettomat hyödykkeet		0,1	0,2
Keskeneräiset hankinnat		-	11,4
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	10	97,6	85,1
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet		11,9	13,6
Rakennukset ja rakennelmat		65,3	67,0
Koneet ja kalusto		113,1	117,1
Muut aineelliset hyödykkeet		7,6	6,4
Keskeneräiset hankinnat		13,9	10,8
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	11	211,8	214,9
Arvopaperit ja pitkäaikaiset sijoitukset			
Osakkuusyhtiöosakkeet	13	0,0	0,0
Muut osakkeet ja osuudet	14	0,2	0,2
Muut sijoitukset	15	3,4	19,2
Arvopaperit ja pitkäaikaiset sijoitukset yhteensä		3,6	19,4
Laskennalliset verosaamiset	20	20,9	18,3
Pitkäaikaiset varat yhteensä		333,9	337,7
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	16	128,1	111,4
Saamiset			
Myyntisaamiset		150,6	140,7
Lainasaamiset		0,0	1,1
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		0,7	0,0
Siirtosaamiset		13,4	15,9
Muut saamiset		4,8	7,6
Saamiset yhteensä	17, 18	169,5	165,3
Rahavarat		12,4	48,9
Lyhytaikaiset varat yhteensä		310,0	325,6
Varat yhteensä		643,9	663,3

Oma pääoma ja velat**Oma pääoma**

Osakepääoma		146,4	148,8
Ylikurssirahasto		42,5	40,1
Muut rahastot		6,7	3,3
Kertyneet muuntoerot		-10,2	-5,4
Edellisten tilikausien voitto		159,0	231,6
Oma pääoma yhteensä		344,4	418,4

Velat**Pitkäaikaiset velat**

Korolliset velat	23	17,2	19,4
Työsuhde-etuuksiin liittyvät veloitteet	21	29,1	30,3
Varaukset	22	10,8	7,8
Laskennallinen verovelka	20	16,9	17,9
Muut pitkäaikaiset velat		0,1	0,1
Pitkäaikaiset velat yhteensä		74,1	75,5

Lyhytaikaiset velat

Korolliset velat	23	16,9	2,6
Ostovelat		90,0	72,7
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		13,5	11,8
Varaukset	22	4,7	7,0
Muut lyhytaikaiset velat	24	100,3	75,3
Lyhytaikaiset velat yhteensä		225,4	169,4

Velat yhteensä**299,5** 244,9**Oma pääoma ja velat yhteensä****643,9** 663,3

Konsernin rahavirtalaskelma

MEUR	Liite	1.1. - 31.12.2006	1.1. - 31.12.2005
Liiketoiminnan rahavirta			
Tulorahoitus			
Tilikauden tulos		96,5	82,7
Oikaisuerät:			
Poistot		35,6	31,8
Tuloverot		45,0	37,8
Korkotuotot		-3,3	-3,2
Korkokulut		4,2	5,2
Käyttöomaisuuden myyntivoitot/-tappiot		1,7	-4,7
Rahavirran oikaisuerät		1,0	3,9
Tulorahoitus		180,7	153,5
Nettokäyttöpääoman muutos			
Saamiset		-14,1	1,6
Vaihto-omaisuus		-18,3	20,3
Korottomat velat		37,6	0,9
Nettokäyttöpääoman muutos		5,2	22,8
Maksetut verot		-37,9	-16,8
Maksetut korot		-3,9	-4,2
Saadut korot		3,2	3,3
Liiketoiminnan rahavirta		147,3	158,6
Investointien rahavirta			
Osakemyynnit		0,0	0,5
Tytäryritysten myynnit	3	0,3	19,4
Käyttöomaisuusinvestoinnit		-54,2	-49,0
Käyttöomaisuuden myyntituotot		6,5	8,4
Saadut osingot		0,0	0,0
Lainasaamisten takaisinmaksut		18,6	1,9
Investointien rahavirta		-28,8	-18,8
Rahavirta ennen rahoitusta		118,5	139,8
Rahoituksen rahavirta			
Lainojen nostot		14,7	-
Lainojen takaisinmaksut		-1,7	-46,1
Osingonjako		-166,0	-52,0
Omien osakkeiden osto		-	-20,0
Rahoitusleasingsopimukset		-2,0	-2,2
Rahoituksen rahavirta		-155,0	-120,3
Rahavarojen muuntoerot		0,0	-0,1
Rahavarojen muutos		-36,5	19,4
Rahavarat 1.1.		48,9	29,5
Rahavarat 31.12.		12,4	48,9
Muutos taseen mukaan		-36,5	19,4

Laskelma oman pääoman muutoksista

MEUR	Osakemäärä, ulkona olevat (1 000)	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Muut rahastot	Omat osakkeet	Kertyneet muuntoerot	Edellisten tilikausien voitto	Yhteensä
Oikaistu oma pääoma 1.1.2005	74 295	149,6	33,0	7,7	-6,7	-15,5	228,9	397,0
Muuntoerot						10,1		10,1
Tilikauden voitto							82,7	82,7
Tilikaudella kirjatut tuotot ja kulut yhteensä						10,1	82,7	92,8
Omien osakkeiden mitätöinti		-0,8	0,8		5,5		-5,5	-
Omien osakkeiden osto	-1 160				-20,0			-20,0
Maksetut osingot							-52,0	-52,0
Muut oikaisut			6,3	-4,4			-1,8	0,1
Osakepalkkio-ohjelma							0,5	0,5
Oma pääoma 31.12.2005	73 135	148,8	40,1	3,3	-21,2	-5,4	252,8	418,4
Oikaistu oma pääoma 1.1.2006	73 135	148,8	40,1	3,3	-21,2	-5,4	252,8	418,4
Muuntoerot						-4,8		-4,8
Tilikauden voitto							96,5	96,5
Tilikaudella kirjatut tuotot ja kulut yhteensä						-4,8	96,5	91,7
Omien osakkeiden mitätöinti		-2,3	2,3		19,6		-19,6	-
Maksetut osingot							-166,0	-166,0
Muut oikaisut		-0,1	0,1	3,4			-3,4	-
Osakepalkkio-ohjelma							0,3	0,3
Oma pääoma 31.12.2006	73 135	146,4	42,5	6,7	-1,6	-10,2	160,6	344,4

Lisätietoja, kts liite 19.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1. Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Yrityksen perustiedot

Uponor on kansainvälisesti toimiva talo- ja yhdyskuntateknisiä ratkaisuja tarjoava teollisuuskonserni. Konsernin ensisijaisen, maantieteellisen segmentin muodostavat neljä alueorganisaatiota, jotka ovat Keski-Eurooppa, Pohjoismaat, Muu Eurooppa ja Pohjois-Amerikka. Toissijaisen segmentin muodostavat talotekninen (housing solutions) sekä yhdyskuntatekninen (Infrastructure solutions) liiketoimintasegmentti.

Konsernin emoyritys on Uponor Oyj. Uponor Oyj:n kotipaikka on Helsinki ja sen rekisteröity osoite on:

Uponor Oyj,
PL 37, Robert Huberin tie 3 B
01511 Vantaa
Puh. 020 129 211, telefax 020 129 2841

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Internet osoitteesta www.uponor.com tai konsernin emoyhtiön yllämainitusta osoitteesta.

Laatimisperiaatteet

Uponor-konsernin konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisen tilinpäätöskäytännön (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti. Tilinpäätöstä laadittaessa on noudatettu 31.12.2006 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä niiden SIC ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaisia ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n IAS-asetuksessa N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyt standardit ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot sisältävät myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisölain-säädännön vaatiman lisäinformaation. Tilinpäätöstiedot esitetään miljoonina euroina ja ne perustuvat liiketapahtumien alkuperäisiin hankintamenoihin, ellei alla esitetyissä laskentaperiaateissa ole toisin mainittu.

Tilinpäätöksen laadinnassa on noudatettu seuraavia uusia tai muutettuja standardeja sekä tulkintoja ja vertailutiedot on muutettu, jos sitä on edellytetty:

- IAS 19 Työsuhde-etuudet -standardin muutos: Amendments to IAS 19 Employee Benefits – Actuarial Gains and Losses, Group plans and Disclosures. Standardin käyttöönotto on vaikuttanut liitetiedoissa esitettäviin tietoihin.
- IFRIC 4-tulkinta: Miten määritetään, sisältääkö järjestely vuokrasopimuksen. Tulkinnan käyttöönotolla ei ole ollut vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Arvioiden käyttö

Laadittaessa konsernitilinpäätöstä kansainvälisen tilinpäätöskäytännön mukaisesti yrityksen johto joutuu tekemään arvioita ja oletuksia. Nämä vaikuttavat varojen ja velkojen määrään taseessa, ehdollisten varojen ja velkojen esittämiseen tilinpäätöksessä sekä tilikauden tuottoihin ja kuluihin. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Arviot perustuvat johdon tämänhetkiseen parhaaseen näkemykseen, ja siksi on mahdollista, että toteutumat poikkeavat käytetyistä arvoista.

Laskenta-arvioita on käytetty määrittäessä tilinpäätöksessä raportoitujen erien suuruutta, muunmuassa määrittäessä tiettyjen omaisuuserien realisitavuutta, kuten laskennallisia verosaa-tavia ja muita saatavia, aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden taloudellisia pitoaikoja, varauksia, eläkevastuita, ja liikearvojen arvonalentumisia.

Konsernitilinpäätöksen laadintamenetelmä

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön Uponor Oyj:n lisäksi kaikki ne yhtiöt, joissa emoyhtiöllä on omistuksensa perusteella suoraan tai tytäryhtiöidensä kanssa yli puolet äänivallasta. Tytäryhtiöiksi katsotaan kaikki yhtiöt, joiden osakekannan äänimäärästä Uponor Oyj omistaa joko suoraan tai välillisesti enemmän kuin 50 % tai joissa sillä muuten on oikeus määrätä yrityksen talouden ja liiketoiminnan periaatteista hyödyn saamiseksi sen toiminnasta. Vuoden aikana hankitut tai perustetut tytäryhtiöt on otettu mukaan siitä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan. Mydyt yhtiöt ovat mukana tuloslaskelmassa siihen saakka, kun määräysvalta lakkaa.

Keskinäinen osakeomistus eliminoidaan hankintamenomenetelmällä. Hankintamenomenetelmän mukaan hankitun yhtiön varat ja velat arvostetaan käypiin arvoihin hankintahetkellä, ja se osa hankintamenosta, joka ylittää konsernin osuuden hankitun yrityksen nettovarallisuuden käyvästä arvosta on liikearvoa. IFRS 1 -standardin salliman helpotuksen mukaisesti IFRS-siirtymispäivää (1.1.2004) aikaisempia yrityshankintoja ei ole oikaistu IFRS-periaatteiden mukaisiksi, vaan liikearvo vastaa suomalaisen tilinpäätöskäytännön mukaista kirjanpitoarvoa. Konserniyhtiöiden väliset liiketapahtumat, saamiset, velat, realisoitumattomat sisäiset katteet ja konsernin sisäiset osingot eliminoidaan konsernitilinpäätöksessä. Realisoitumattomia tappioita ei eliminoida, mikäli ne johtuvat arvonalentumisesta.

Osakkuusyhtiöt ovat yrityksiä, joissa konsernilla on 20–50 % osakekannan äänimäärästä tai joissa konserni käyttää huomattavaa vaikutusvaltaa. Osuudet osakkuusyhtiöissä on yhdistetty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmän mukaisesti. Osuus osakkuusyhtiöiden tilikauden tuloksesta on laskettu konsernin omistuksen mukaisesti ja esitetään tuloslaskelmassa erikseen. Jos konsernin osuus osakkuusyhtiön tappiosta ylittää sen kirjanpitoarvon, osuutta ei yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyhtiöiden velvoitteiden täyttämiseen.

Valuuttamääräiset erät

Kukin yhtiö muuntaa omassa kirjanpidossaan päivittäiset valuuttamääräiset tapahtumat toimintavaluutan määräisiksi tapahtumapäivän valuuttakurssia käyttäen. Tilinpäätöksissä valuuttamääräiset monetaariset erät muunnetaan käyttäen tilinpäätöspäivän valuuttakursseja. Normaaliin liiketoimintaan liittyvät kurssierot käsitellään myyntien ja ostojen oikaisuina, kun taas rahoitukseen liittyvät kurssierot esitetään rahoituksen kurssieroissa.

Konsernitilinpäätöksessä ulkomaisten tytäryhtiöiden tuloslaskelmat on muunnettu euroiksi raportointikauden keskikurssin mukaan ja taseet tilinpäätöspäivän kurssia käyttäen. Tästä aiheutunut muuntoero sekä tytäryhtiöiden omien pääomien muuntamisesta aiheutuneet muut muuntoerot esitetään omassa pääomassa erillisenä eränä. Lisäksi emoyhtiön ulkomaisille tytäryhtiöille antamien omaa pääomaa korvaavien lainojen kurssierot on käsitelty muuntoerona konsernitilinpäätöksessä. Olennaisten pääomapalautusten yhteydessä realisointuneet muuntoerot tuloutetaan tuloslaskelman kurssieroissa.

Myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

Myytävissä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät sekä lopetettuun toimintoon liittyvät omaisuuserät luokitellaan myytävänä olevaksi, kun yritys yksittäisen suunnitelman mukaisesti päättää luopua erillisestä, merkittävästä liiketoimintayksiköstä, jonka varat, velat ja taloudellinen tulos voidaan erottaa toiminnallisesti ja taloudellista raportointia varten. Myytävissä olevan pitkäaikaisen omaisuuserän tai lopetetun toiminnon tulos sekä toiminnon lopettamisesta syntyvä voitto tai tappio esitetään erillisenä eränä konsernin tuloslaskelmassa. Lopetettuun toimintoon liittyvät omaisuuserät arvostetaan kirjanpitoarvoon tai sitä alempaan käypään arvoon. Poistot näistä omaisuuseristä lopetetaan luokitteluhetkellä. Konsernilla ei ole myytäväksi luokiteltuja omaisuuseriä eikä myöskään lopetuiksi toiminnoiksi luokiteltuja toimintoja.

Tuloutusperiaate

Suoritteiden myynti tuloutetaan, kun myytyjen tuotteiden omistukseen liittyvät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle sovittujen toimitusehtojen mukaisesti eikä konsernilla enää ole tuotteiden hallintaoikeutta tai todellista määräysvaltaa. Tuotot palveluista kirjataan, kun palvelut on suoritettu. Liikevaihtoa laskettaessa myyntituottoja oikaistaan välillisillä veroilla, annetuilla alennuksilla sekä valuuttamääräisten myyntien kurssieroilla.

Tutkimus ja tuotekehitys

Tutkimusmenot kirjataan kuluksi toteutumishetkellä ja ne sisältyvät liiketoiminnan muihin kuluihin. Tuotekehitysmenot kirjataan myös kuluksi toteutumishetkellä, ellei voida varmistua siitä, että niistä saadaan vastaista taloudellista hyötyä, jolloin ne aktivoidaan aineettomina hyödykkeinä ja poistetaan taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Toistaiseksi konsernilla ei ole taseeseen aktivoituja tuotekehitysmenoja.

Eläkejärjestelyt

Konsernin eläkejärjestelyt noudattavat eri maiden paikallisia sääntöjä ja käytäntöjä. Niiden määrät perustuvat vakuutusmatemaattisiin laskelmiin tai vakuutusyhtiöiden suoriin veloituksiin. Konsernilla on maksu- ja etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä.

Maksupohjaisissa järjestelyissä eläkemaksut suoritetaan vakuutusyhtiöille, jonka jälkeen konsernilla ei ole enää muita maksuveloitteita. Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jota veloitukset koskee.

Etuuspohjaisissa järjestelyistä eläkevastuuna esitetään tulevien eläkemaksujen nykyarvo tilinpäätöspäivänä vähennettynä järjestelyyn kuuluvien varojen tilinpäätöspäivän käyvällä arvolla ja oikaistuna vakuutusmatemaattisilla voitoilla ja tappioilla sekä takautuvaan työsuoritukseen perustuvilla menoilla. Eläkeveloitte määritetään käyttäen ennakoitua etuusoikeyksikköön perustuva menetelmää. Eläkeveloitteiden nykyarvoa laskettaessa käytetään diskonttauskorkona yritysten liikkeellelaskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen markkinatuottoa tai valtion velkasitoumusten korkoa. Eläkemenot etuuspohjaisista järjestelyistä kirjataan kuluksi jaksottamalla kustannukset työntekijöiden keskimääräiselle palvelusajalle.

IFRS-standardeihin siirtymispäivänä 1.1.2004 kaikki kertyneet vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjattiin avaavan IFRS-taseen omaan pääomaan IFRS 1-standardin salliman helppouden mukaisesti. Tämän jälkeen syntyneet vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot on kirjattu tuloslaskelmaan henkilöiden keskimääräiselle jäljellä olevalle palvelusajalle siltä osin kuin ne ylittävät suuremman seuraavista: 10 % eläkeveloitteesta tai 10 % varojen käyvästä arvosta.

Liikevoitto

Liikevoitto on tuloslaskelman erä, joka saadaan, kun liikevaihdosta vähennetään varsinaiseen liiketoimintaan kuuluvat menot.

Vieraan pääoman menot

Vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Lainojen hankinnasta välittömästi johdettavat transaktiomenot, jotka liittyvät selkeästi tiettyyn lainaan, sisällytetään lainan alkuperäiseen jaksotettuun hankintamenuun ja jaksotetaan korkokulaksi efektiivisen koron menetelmää käyttäen. Aineelliseen käyttöomaisuuteen kuuluvien, pitkä rakennusaikaa edellyttävien hankkeiden rakennusaikaiset korot aktivoidaan käyttöomaisuuteen sitä mukaa kuin investointi saatetaan käyttötarkoituksensa mukaiseen käyttökuuntoon ja osaksi käyttöomaisuutta.

Tuloverot

Konsernin tuloslaskelman veroihin kirjataan konserniyhtiöiden tilikauden tuloksia vastaavat suoriteperusteiset verot, jotka perustuvat kunkin yhtiön paikallisen verosäännösten mukaisesti laskettuun

verotettavaan tuloon. Tuloslaskelman veroihin kirjataan myös aikaisempien tilikausien verojen oikaisut sekä laskennallisten verojen muutokset. Laskennallinen verovelka tai -saaminen lasketaan velkamenetelmän mukaan kaikista kirjanpidon ja verotuksen välisistä väliaikaisista eroista käyttäen tilinpäätöshetkellä voimassaolevia verokantoja. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti, joka todennäköisesti on käytettävissä tulevien tilikausien verotettavaa tuloa vastaan.

Aineettomat hyödykkeet

Liikearvo

Liikearvo lasketaan hankintamenon ja hankitun yhtiön nettovarallisuuden käyvän arvon erotuksena hankintahetkellä. Liikearvoista ei kirjata säännönmukaisia poistoja. Liikearvot on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille liiketoimintasegmenttien maantieteellisten alueiden mukaan, ja ne testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisten varalta.

Muut aineettomat hyödykkeet

Muihin aineettomiin hyödykkeisiin sisältyvät tavaramerkit, patentit, tekijänoikeudet, aktivoidut kehittämismenot ja ohjelmistojen lisenssit. Aineettomat hyödykkeet on kirjattu taseessa alkuperäiseen hankintamenoonsa vähennettynä kertyneillä poistoilla taloudellisen vaikutusajan kuluessa sekä mahdollisilla arvonalentumisilla.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Konserniyhtiöiden aineellinen käyttöomaisuus on arvostettu taseessa alkuperäiseen hankintamenoonsa vähennettynä kertyneillä poistoilla taloudellisen vaikutusajan kuluessa sekä mahdollisilla arvonalentumisilla. Aineelliseen käyttöomaisuuteen kuuluvien, pitkää rakennusaikaa edellyttävien hankkeiden rakennusaikaiset korot aktivoidaan käyttöomaisuuteen sitä mukaan kuin investointi saatetaan käyttötarkoituksensa mukaiseen käyttökuntoon ja osaksi käyttöomaisuutta.

Tavanomaiset korjaus- ja kunnossapitomenot kirjataan kuluiksi sillä tilikaudella, jolla ne ovat syntyneet. Kooltaan merkittävien uudistus- ja perusparannushankkeiden menot lisätään taseen kirjanpitoarvoon silloin, kun on todennäköistä, että yritykselle koituu taloudellista hyötyä yli olemassa olevan hyödykkeen alun perin arvioidun suoritusarvon.

Käyttöomaisuuden luovutuksista, myynneistä tai käytöstä poistamisista johtuvat voitot ja tappiot lasketaan saatujen nettotuottojen ja tasearvon erotuksena. Myyntivoitot esitetään liiketoiminnan muina tuottoina ja myyntitappiot liiketoiminnan muina kuluina.

Sijoituskiinteistöt

Sijoituskiinteistöt ovat kiinteistöjä, joita konserni pitää hallussaan hankkiakseen vuokratuottoa tai omaisuuden arvonnousua. Sijoituskiinteistöt arvostetaan taseessa muiden käyttöomaisuushyödykkeiden tavoin hankintamenomallin mukaisesti vähennettynä kertyneillä

poistoilla ja arvonalentumistappioilla. Sijoituskiinteistöjen tasearvoja arvioidaan jatkuvasti mahdollisten arvonalentumisten selvittämiseksi. Sijoituskiinteistöjen käypä arvo ilmoitetaan taseen liitetiedoissa. Tilinpäätöshetkellä konsernilla ei ole sijoituskiinteistöjä.

Aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistot

Konserniyhtiöiden aineettomat hyödykkeet ja aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu taseessa alkuperäiseen hankintamenoonsa vähennettynä kertyneillä poistoilla taloudellisen vaikutusajan kuluessa sekä mahdollisilla arvonalennuksilla. Taloudelliset vaikutusajat ovat eri omaisuusryhmissä seuraavat:

	vuotta
Rakennukset	20 - 40
Tuotantokoneet ja -laitteet	8 - 12
Muut koneet ja laitteet	5 - 15
Konttori- ja myymäläkalusto	5 - 10
Kuljetusvälineet	5 - 7
Aineettomat hyödykkeet	5 - 10

Julkiset avustukset

Aineellisen ja aineettoman käyttöomaisuuden hankintaan liittyvät yhtiön saamat avustukset vähennetään hyödykkeen hankintamenoista ja kirjataan tuloslaskelmaan pienentämään hyödykkeestä kirjattavia poistoja. Muut yhtiön saamat avustukset kirjataan tuloslaskelmaan tuottoina niille tilikausille, joilla avustuksia vastaanvat kulut syntyvät.

Arvonalentumiset

Omaisuuksien tasearvoja arvioidaan jatkuvasti mahdollisen arvonalentumisen selvittämiseksi. Jos arvonalentumiseen viittaavia tekijöitä ilmenee, arvioidaan kyseessä olevasta omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kertytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta aiheutuneilla menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvoa määritettäessä kyseessä olevan omaisuuserän kerryttämät arvioidut vastaiset rahavirrat diskonttaataan nykyarvoonsa. Diskonttaus perustuu sellaiseen korkotasoon, joka kuvastaa kyseisen rahavirtaa tuottavan yksikön keskimääräistä tuottovaatimusta. Arvonalentuminen kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan. Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin ja muihin aineettomiin hyödykkeisiin paitsi liikearvoon liittyvä arvonalentumistappio perutaan siinä ja vain siinä tapauksessa, että viimeisimmän arvonalentumistappion kirjaamisen jälkeen on tapahtunut muutos arvioissa, joita on käytetty määrittäessä omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää. Arvonalentumista ei kuitenkaan peruuteta yli sen tasearvon, joka oli voimassa ennen aiempien tilikausien arvonalennuskirjauksia. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruuteta.

Liikearvot testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta.

Vuokrasopimukset

Vuokrasopimukset, joissa konsernille siirtyvä olennainen osa hyödykkeen omistukselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingopimuksiksi. Ne merkitään taseessa aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin. Vuokratut hyödykkeet arvostetaan niiden käypään arvoon vuokrasopimuksen alkamisajankohtana tai sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Vastaavat leasingvuokravastuut, joista vähennetään rahoituskustannukset, sisältyvät korollisiin velkoihin. Rahoituksen korko kirjataan tuloslaskelmaan leasingopimuksen voimassaoloaikana. Rahoitusleasingopimuksella hankitusta hyödykkeestä tehdään poistot hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan tai sitä lyhemmän vuokra-ajan kuluessa.

Vuokrasopimukset, joissa olennainen osa hyödykkeen omistukselle ominaisista riskeistä ja eduista jää vuokralle antajalle, luokitellaan muiksi vuokrasopimuksiksi. Niiden vuokrat merkitään kuluksi tuloslaskelmaan vuokra-ajan kuluessa.

Konsernin vuokralle antamat hyödykkeet, joiden omistamiselle ominaiset riskit ja hyödyt ovat siirtyneet olennaisilta osilta vuokralle ottajalle, käsitellään rahoitusleasingopimuksina ja kirjataan taseeseen saamisena. Saaminen kirjataan nykyarvoon. Konsernilla ei ole vuokralle annettuja hyödykkeitä.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on arvostettu fifo-periaatteen mukaan laskettuun hankintamenuon tai sitä alempaan nettorealisointiin. Nettorealisointiin on vaihto-omaisuushyödykkeestä myytävänä saatava hinta vähennettynä myyntikustannuksilla. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintamenu sisältää muuttuvien kulujen lisäksi niille kohdistetun osuuden valmistuksen välillisistä kustannuksista.

Varaukset

Varaus merkitään taseeseen, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, josta vapautuminen todennäköisesti edellyttää taloudellista suoritusta tai aiheuttaa oikeudellisen menetyksen, ja tämän veloitteen määrä on luotettavasti arvioitavissa. Varauksina voivat olla mm. takuuvaraukset, lopettamis- ja uudelleenjärjestelymenot sekä tappiolliset sopimukset. Varausten muutokset sisältyvät tuloslaskelmassa ko. kulujen ryhmään.

Rahoitusvarat ja -velat

Rahoitusinstrumentit ryhmitellään lainoihin ja muihin saamisiin, eräpäivään asti pidettäviin sijoituksiin, myytävissä oleviin rahoitusvaroihin, jaksotettavaan hankintamenuon kirjattaviin rahoitusvelkoihin ja käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin ja -velkoihin. Rahoitusvarojen myynnit ja ostot huomioidaan kirjanpitossa kaupantekopäivänä.

Tulosvaikutteisesti käypään arvoon kirjattavat rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon. Ne on hankittu pääasiallisesti voiton saamiseksi lyhyen aikavälin markkinahintojen muutoksista. Tulosvaikutteisesti käypään arvoon kirjattavien ryhmään kuuluvat myös

johdannaiset. Käyvän arvon muutokset sekä realisoitumattomat ja realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jolla ne syntyvät.

Myytävissä olevat rahoitusvarat koostuvat noteeratuista ja noteerattomista osakkeista ja sijoituksista. Ne arvostetaan käypään arvoon käyttämällä tilinpäätöspäivän markkinahintoja, kassavirtojen nykyarvomenetelmää tai muita soveltuvia arvostusmalleja. Sijoitukset, joiden käypää arvoa ei voida määrittellä luotettavasti, esitetään hankintahintaan tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon, mikäli niihin kohdistuu pysyvä arvonalennus. Myytävissä olevien sijoitusten käyvän arvon muutokset kirjataan arvomuutosrahastoon oman pääomaan verovaikutus huomioiden. Käyvän arvon muutokset kirjataan omasta pääomasta tuloslaskelmaan silloin, kun sijoitus myydään tai kun sen arvo on pysyvästi alentunut niin, että sijoituksesta tulee kirjata arvonalentumistappio.

Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset ovat rahoitusvaroja, jotka erääntyvät määrättyinä päivinä, ja konsernilla on aikomus ja kyky pitää ne eräpäivään asti. Ne arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmällä. Muut rahoitusvarat ja -velat arvostetaan hankintamenuon.

Tulosvaikutteisesti käypään arvoon kirjattavat rahoitusvelat arvostetaan käypään arvoon ja muut rahoitusvelat jaksotettuun hankintamenuon.

Myyntisaamiset arvostetaan niiden odotettuun käypään arvoon, joka on alkuperäinen laskutusarvo vähennettynä myyntisaamisten arvonalennuksilla. Myyntisaamisten arvonalennus tehdään, kun on olemassa perusteltu näyttö siitä, että konserni ei saa kaikkia myyntisaamia takaisin.

Likvidit varat sisältävät rahat ja pankkisaamiset sekä muut lyhytaikaiset sijoitukset, joiden maturiteetti on alle kolme kuukautta. Shekki-tililuotot sisältyvät taseen lyhytaikaisiin korollisiin velkoihin.

Johdannaisopimukset

Konserni ei sovelle johdannaisten osalta suojauslaskentaa. Konserniyhtiöt käyttävät johdannaisopimuksia vähentääkseen korko-, valuutta- tai raaka-aineiden hintariskejä. Johdannaiset kirjataan hankittaessa taseeseen alkuperäiseen hankintamenuon, ja myöhemmin ne arvostetaan käypään arvoon jokaisena tilinpäätöspäivänä. Korkotermini-, korko-optio- ja koronvaihtosopimusten sekä valuttatermiinien käypä arvo määritellään käyttäen tilinpäätöspäivän markkinahintoja tai tulevien arvioitujen kassavirtojen nykyarvoa. Käyvän arvon muutoksista johtuvat realisoitumattomat voitot ja tappiot sekä realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin sillä tilikaudella, jolla ne syntyvät.

Johdon kannustinjärjestelmä

Uponor Oyj:n hallitus hyväksyi toukokuussa 2004 uuden kannustinohjelman, jonka mukaisesti yhtiön johtoryhmällä on mahdollisuus saada osakesidonnainen palkkio vuonna 2007. Palkkion perusteena on ennalta määrätyn kumulatiivisen liikevoittotavoitteen saavuttaminen kolmivuotiskaudella 2004–2006. Palkkion nettoarvo vastaa enimmillään 80 000 Uponorin osakkeen arvoa. Hallituksella on mahdollisuus

nostaa tai laskea osakemäärää 10 prosentilla yhtiön muiden pitkän aikavälin taloudellisten tavoitteiden saavuttamisen perusteella. IFRS 2 -standardin mukaisesti osakkeina suoritettava osuus on arvostettu myöntämispäivän kurssiin. Käypä arvo jaksotetaan kuluksi odotetulle ansaintajaksolle rahana suoritettavan osuuden tavoin. Rahana suoritettava osuus on kirjattu velaksi ja myöntämispäivän jälkeiset arvonnaukset on kirjattu tulosvaikutteisesti kunkin kalenterikuukauden päätöskurssin mukaan.

Omat osakkeet

Emoyhtiöllä on ollut tilikauden ja vertailutilikauden aikana hallussa omia osakkeita. Omat osakkeet on esitetty tilinpäätöksessä oman pääoman vahennyksenä. Tunnuslukulaskennassa omat osakkeet on eliminoitu.

Osakekohtainen tulos

Osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla kauden tulos kunkin kauden keskimääräisellä osakemäärällä. Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä ei sisällä omia osakkeita. Laimennetun osakekohtaisen tuloksen laskemiseen käytetyssä painotetussa keskimääräisessä osakemäärässä otetaan huomioon kauden aikana ulkona olevien optioiden laimentava vaikutus ja johdon osakeperusteinen kannustepalkkio.

2. Segmentti-informaatio

Konsernin ensisijaisen segmentin muodostavat alueorganisaatiot (maantieteellinen segmentti). Maantieteellisten segmenttien tuotteisiin ja palveluihin liittyvät riskit ja kannattavuus poikkeavat toisistaan, koska niiden taloudelliset ja toiminnalliset ympäristöt ovat erilaisia. Toissijaisen segmentin muodostavat talotekninen ja yhdyskuntatekninen liiketoimintasegmentti, joiden tuotteet ja palvelut ja niihin liittyvät riskit ja kannattavuus poikkeavat toisistaan. Esitettävät segmentit vastaavat konsernin sisäistä organisaatio- ja raportointirakennetta. Segmenttiraportoinnissa noudatetaan samoja tilinpäätösperiaatteita kuin konsernissa. Kaikki segmenttien väliset liiketapahtumat perustuvat markkinahintoihin, ja kaikki segmenttien väliset myynnit eliminoidaan konsolidoinnin yhteydessä.

Maantieteelliset segmentit

Keski-Eurooppa -segmentti vastaa liiketoiminnasta Saksassa, Benelux-maissa, Itävallassa, Sveitsissä, Puolassa, Ukrainassa, Valko-Venäjällä ja Tsekin tasavallassa.

Pohjoismaat sisältää liiketoiminnan Suomessa, Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa.

Ensisijaiset segmentit

Segmentin tuotot	2006			2005		
	Ulkoinen	Sisäinen	Yhteensä	Ulkoinen	Sisäinen	Yhteensä
MEUR						
Keski-Eurooppa	283,5	61,6	345,1	248,0	43,1	291,1
Pohjoismaat	305,2	72,6	377,8	277,4	55,2	332,6
Muu Eurooppa	385,3	2,6	387,9	322,3	3,6	325,9
Pohjois-Amerikka	183,0	-	183,0	179,8	-	179,8
Muut	-	-	-	3,9	-	3,9
Eliminoinnit	-	-136,8	-136,8	-	-101,9	-101,9
Uponor-konserni	1 157,0	-	1 157,0	1 031,4	-	1 031,4

Maksettavat osingot

Konsernin maksamat osingot kirjataan sille tilikaudelle, jonka aikana osakkeenomistajat ovat hyväksyneet osingon maksettavaksi.

Uusien IFRS standardien soveltaminen

Konserni ottaa käyttöön vuonna 2007 seuraavat julkaistut uudet ja muutetut standardit sekä tulkinnat:

- IFRS 7 Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot, voimassa 1.1.2007 alkaen
- IAS 1 -standardin muutos: - IAS 1-standardin muutos IAS1 Tilinpäätöksen esittäminen - Tilinpäätöksessä esitettävät pääomatiedot, voimassa 1.1.2007 alkaen
- IFRIC 10 Interim Financial Reporting and Impairment, voimassa 1.11.2006 jälkeen alkavilta tilikausilta, ei vielä EU:n hyväksymä Konsernin arvion mukaan uusi standardi IFRS 7 sekä IAS 1-standardin muutos vaikuttavat lähinnä konsernin tilinpäätöksen liitetietoihin. IFRIC 10 tulkinnan käyttöönottolla ei arvioida olevan vaikutusta konsernin raportoituihin lukuihin. Vuonna 2009 konserni ottaa käyttöön uuden standardin IFRS 8 Operating Segments, joka on voimassa 1.1.2009 (ei vielä EU:n hyväksymä). Konserni tutkii IFRS 8 -standardin käyttöönoton vaikutuksia.

Muu Eurooppa -segmentti kattaa Länsi-, Itä- ja Etelä-Euroopan, mukaan lukien Venäjän ja Baltian maat sekä viennin maihin, jotka eivät kuulu muihin maantieteellisiin segmentteihin.

Pohjois-Amerikka sisältää liiketoiminnan Yhdysvalloissa ja Kanadassa.

Muut -segmentti sisältää konsernitoiminnot. Vertailuvuoden lukuihin sisältyvät kiinteistöliiketoiminnasta syksyllä 2004 luovuttaessa jäljelle jääneet kaksi sijoituskiinteistöä, jotka myytiin vuoden 2005 aikana, ja konsernin kunnallistekninen liiketoiminta Amerikassa. Uponor Aldyl S.A. (Argentiina) liiketoiminta lopetettiin maaliskuussa 2005 ja kyseinen yhtiö myytiin joulukuussa 2005.

Segmentin varat/velat esitetään varojen maantieteellisen sijainnin mukaan.

Vertailutietoina esitettyjä ensisijaisen segmentin lukuja on muutettu johdun muutoksista Keski-Eurooppa-, Pohjoismaat- ja Muut -organisaatioiden rakenteesta. Muutoksen johdosta Keski-Eurooppa -segmentin vertailukauden tuloksesta 3,6 miljoonaa euroa, varoista 13,5 miljoonaa euroa sekä veloista 7,4 miljoonaa euroa siirtyivät Pohjoismaat -segmentin lukuihin. Muutosten vaikutus vuosien 2004–2005 lukuihin julkistettiin pörsstitiedotteena 20.4.2006.

MEUR	2006	2005
Segmentin tulos		
Keski-Eurooppa	49,3	34,5
Pohjoismaat	56,6	45,4
Muu Eurooppa	38,2	30,0
Pohjois-Amerikka	14,5	22,7
Muut	-12,0	-8,3
Eliminoinnit	-2,9	-1,3
Uponor-konserni	143,7	123,0
Segmentin poistot ja arvonalentumiset		
Keski-Eurooppa *)	7,8	6,7
Pohjoismaat	10,7	10,3
Muu Eurooppa	9,4	9,2
Pohjois-Amerikka	5,7	5,0
Muut	1,6	0,9
Eliminoinnit	0,4	-1,1
Uponor-konserni	35,6	31,0
Segmentin investoinnit		
Keski-Eurooppa	7,5	7,7
Pohjoismaat	14,7	11,8
Muu Eurooppa	8,6	9,7
Pohjois-Amerikka	8,8	9,7
Muut	14,6	10,1
Uponor-konserni	54,2	49,0
Segmentin varat		
Keski-Eurooppa	197,6	189,6
Pohjoismaat	203,5	226,3
Muu Eurooppa	223,3	199,3
Pohjois-Amerikka	109,5	120,8
Muut	612,5	747,9
Eliminoinnit	-702,5	-820,6
Uponor-konserni	643,9	663,3
Segmentin velat		
Keski-Eurooppa	132,2	129,0
Pohjoismaat	270,3	318,9
Muu Eurooppa	115,8	113,0
Pohjois-Amerikka	46,8	59,8
Muut	454,8	465,6
Eliminoinnit	-720,4	-841,4
Uponor-konserni	299,5	244,9

MEUR	2006	2005
Segmentin henkilöstö keskimäärin		
Keski-Eurooppa	1 167	1 180
Pohjoismaat	1 309	1 277
Muu Eurooppa	1 132	1 076
Pohjois-Amerikka	603	581
Muut	49	55
Uponor-konserni	4 260	4 169

*) Vuosi 2005 sisältää arvonalentumisen peruutuksen 0,8 milj. euroa.

Toissijaiset segmentit

Liiketoimintasegmentit

Talotekniset ratkaisut
Yhdyskuntatekniset ratkaisut
Muut

Muut -segmentti sisältää konsernitoiminnot. Vertailuvuoden lukuihin sisältyy kiinteistöliiketoiminnasta syksyllä 2004 luovuttaessa jäljelle jääneet kaksi sijoituskiinteistöä, jotka myytiin vuoden 2005 aikana.

Segmentin varat sisältävät eriä, jotka ovat suoraan kohdistettavissa tai ne voidaan perustellusti kohdistaa liiketoimintasegmenteille. Kohdistamattomat varat sisältävät pitkäaikaisia saamisia ja konsernin rahavarat.

Segmentin tuotot konsernin ulkopuolelta

Talotekniset ratkaisut	804,4	697,5
Yhdyskuntatekniset ratkaisut	352,6	332,7
Muut	-	1,2
Uponor-konserni	1 157,0	1 031,4

Segmentin investoinnit

Talotekniset ratkaisut	29,0	26,2
Yhdyskuntatekniset ratkaisut	10,6	12,2
Muut	14,6	10,6
Uponor-konserni	54,2	49,0

Segmentin varat

Talotekniset ratkaisut	416,1	365,3
Yhdyskuntatekniset ratkaisut	174,1	192,2
Muut	37,9	36,7
Kohdistamattomat varat	15,8	69,1
Uponor-konserni	643,9	663,3

3. Myytyt tytäryritykset

Toukokuussa 2006 konserni myi Muu Eurooppa -segmenttiin kuuluvan myyntiyhtiön Uponor Czech s.r.o. Tsekin tasavallassa. Myynti liittyi konsernin strategiaan keskittyä kunnallisteknisessä liiketoiminnassa sellaisille markkina-alueille, joissa on mahdollista saavuttaa johtava markkina-asema keskipitkällä aikavälillä.

Vuoden 2005 aikana konserni myi Saksassa koneenrakennusliiketoimintaa harjoittaneen tytäryhtiön Unicor GmbH Rahn Plastmaschinen. Kauppa astui takauksevasti voimaan vuoden 2005 alusta. Ranskan kunnallisteknisestä liiketoiminnasta Uponor luopui myymällä Uponor France S.A. -yhtiön sen paikalliselle johdolle. Myös viimeiset kaksi liikekiinteistöä, jotka liittyivät vuonna 2004 myytyyn kiinteistöliiketoimintaan, saatiin myydyiksi vuoden 2005 aikana.

Myytyjen varojen kirjanpitoarvo

Aineettomat hyödykkeet	0,0	0,2
Aineelliset hyödykkeet	0,1	25,1
Pitkäaikaiset sijoitukset	-0,1	3,8
Laskennalliset verosaamiset	0,0	0,2
Vaihto-omaisuus	0,7	7,9
Myyntisaamiset ja muut saamiset	2,9	13,4
Rahavarat	0,2	1,1
Varat yhteensä	3,8	51,7

Laskennallinen verovelka	-	0,9
Korolliset velat	-	25,7
Ostovelat ja muut velat	1,7	12,9
Velat yhteensä	1,7	39,5

Nettovarot

	2,1	12,2
Käteisenä saatu kauppahinta	0,5	19,4
Myytyjen liiketoimintojen rahavarat	-0,2	0,0
Rahavirtavaikutus	0,3	19,4

4. Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Liiketoiminnan muut tuotot

Käyttöomaisuuden myyntivoitot	1,7	5,7
Lisenssimaksut	1,7	0,2
Muut erät	0,3	0,3
Yhteensä	3,7	6,2

Liiketoiminnan muut kulut

Käyttöomaisuuden myyntitappiot	3,4	0,9
Tutkimus- ja kehittämiskulut	16,5	17,4
Arvonlennusten peruutukset	0,0	-0,8
Yhteensä	19,9	17,5

5. Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut

Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet:

- Palkat ja palkkiot	181,3	164,4
- Muut henkilösivukulut	28,2	25,0

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet:

- Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	7,3	8,9
- Eläkekulut - etuusperusteiset järjestelyt	3,8	4,2
Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet	0,0	0,2
Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet	1,1	0,3
Osakeperusteiset maksut		
- Myönnetty osakkeina toteutettavat osuudet	0,3	0,5
- Myönnetty kateisvaroina maksettavat osuudet	0,8	0,9
Yhteensä	222,8	204,4

Osakeperusteiset maksut on jaksotettu kuluksi odotetulle ansaintajaksolle IFRS 2-standardin mukaan.

6. Poistot ja arvonalentumiset

Poistot ja arvonalentumiset omaisuusryhmittäin

Aineettomat oikeudet	2,0	1,1
Muut aineettomat hyödykkeet	0,1	0,1
Maa- ja vesialueet	0,2	0,2
Rakennukset ja rakennelmat	5,1	5,3
Koneet ja kalusto	25,9	21,4
Muut aineelliset hyödykkeet	2,3	2,9
Yhteensä	35,6	31,0

Poistot ja arvonalentumiset toiminnoittain

Hankinta ja valmistus	26,3	22,6
Varastointimenot	1,3	1,0
Myynti ja markkinointi	3,5	4,3
Hallinto	3,7	2,7
Muut	0,8	0,4
Yhteensä	35,6	31,0

Vuonna 2005 peruutettiin arvonalentumista 0,8 MEUR.

7. Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot

Osinkotuotot	0,0	0,0
Korkotuotot	3,3	3,2
Kurssierot	5,5	4,9
Muut rahoitustuotot	0,2	0,2
Yhteensä	9,0	8,3

MEUR	2006	2005
Rahoituskulut		
Korkokulut	4,4	5,2
Kurssierot	6,0	4,7
Muut rahoituskulut	0,8	0,9
Yhteensä	11,2	10,8

Rahoitustuottojen ja -kulujen lisäksi valuuttakurssitappioita sisältyy myynnin oikaisueriin yhteensä 0,3 miljoonaa euroa (0,5 miljoonaa euroa) ja vastaavasti valuuttakurssivoittoja sisältyy varsinaisen liiketoiminnan kuluihin 0,8 miljoonaa euroa (0,1 miljoonaa euroa). Korkokuluihin sisältyy tavannaisten korkokulujen lisäksi rahoitusleasingosimusten korko-osuuksia 0,3 miljoonaa euroa (1,3 miljoonaa euroa).

Johdannaissopimukset kirjataan hankittaessa taseeseen alkuperäiseen hankintamenuon, ja myöhemmin ne arvostetaan käypään arvoon jokaisena tilinpäätöspäivänä. Muut rahoitustuotot ja -kulut sisältävät rahoitusjohdannaissopimusten käypään arvoon arvostamisesta tai muista käyvän arvon muutoksista johtuvia voittoja 0,2 miljoonaa euroa (0,8 miljoonaa euroa) ja tappioita 0,0 miljoonaa euroa (0,6 miljoonaa euroa). Hyödykejohdannaisten käypään arvoon arvostamisesta johtuvat tappiot tai voitot esitetään osana hankinnan ja valmistuksen kuluja.

8. Tuloverot

Tilikauden ja edellisten tilikausien tuloverot

Tilikaudelta	48,7	40,6
Edellisiltä kausilta	0,0	0,2
Laskennallisen verovelan muutos	-3,7	-3,0
Yhteensä	45,0	37,8

Tuloverojen täsmäytys

Tulos ennen veroja	141,5	120,5
Verot laskettuna Suomen verokannan mukaan	36,8	31,3
Ulkomaisten verokantojen vaikutus	7,8	8,4
Vähennyskelvottomat menot	3,9	0,9
Verovapaat tulot	-0,4	-0,9
Aikaisemmin kirjaamattomien verotappioiden vaikutus	-1,1	-0,2
Verokannan muutoksen vaikutus	0,0	0,1
Verot aikaisemmilta vuosilta	0,0	0,2
Muut erät	-2,0	-2,0
Yhteensä	45,0	37,8
Efektiiivinen verokanta, %	31,8	31,4

Verolainsäädännössä ei ole tapahtunut vuosien 2005 ja 2006 aikana sellaisia muutoksia, että veroaste olisi tästä syystä muuttunut. Konsernin veroasteen muutokseen vaikuttaa verotettavan tulon jakautumisen muutos eri maissa toimivien konserniyhtiöiden välillä.

MEUR	2006	2005
------	------	------

9. Osakekohtainen tulos

Tilikauden tulos	96,5	82,7
Osakkeet, 1 000 kpl		
Keskimääräinen painotettu osakemäärä *)	73 135	73 941
Osakeperusteinen kannustejärjestelmä	72	80
Laimennettu keskimääräinen painotettu osakemäärä	73 207	74 021
Laimentamaton osakekohtainen tulos	1,32	1,12
Laimennettu osakekohtainen tulos	1,32	1,12

*) Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä ei sisällä omia osakkeita.

10. Aineettomat hyödykkeet

2006	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Muut aineettomat hyödykkeet	Kesken-eräiset hankinnat	Aineettomat hyödykkeet
MEUR					
Hankintameno 1.1.	30,9	70,2	0,8	11,4	113,3
Rakennemuutokset	0,0	-	-	-	0,0
Muuntoero	0,4	-	-	-	0,4
Lisäykset	26,0	-	0,0	-11,4	14,6
Vähennykset	10,4	-	-	-	10,4
Hankintameno 31.12.	46,9	70,2	0,8	0,0	117,9
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	27,6	-	0,6	-	28,2
Muuntoero	0,4	-	-	-	0,4
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-10,4	-	-	-	-10,4
Tilikauden poisto	2,0	-	0,1	-	2,1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	19,6	-	0,7	-	20,3
Kirjanpitoarvo 31.12.	27,3	70,2	0,1	0,0	97,6
2005	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Muut aineettomat hyödykkeet	Kesken-eräiset hankinnat	Aineettomat hyödykkeet
MEUR					
Hankintameno 1.1.	32,4	70,2	3,7	0,8	107,1
Rakennemuutokset	-0,5	-	-	-	-0,5
Muuntoero	-0,3	-	-	-	-0,3
Lisäykset	0,7	-	0,0	10,6	11,3
Vähennykset	1,4	-	2,9	-	4,3
Hankintameno 31.12.	30,9	70,2	0,8	11,4	113,3
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	28,7	-	3,4	-	32,1
Rakennemuutokset	-0,5	-	0,0	-	-0,5
Muuntoero	-0,3	-	-	-	-0,3
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-1,4	-	-2,9	-	-4,3
Tilikauden poisto	1,2	-	0,1	-	1,3
Arvonalentumiset	-	-	0,0	-	0,0
Arvonalennusten peruutukset	-0,1	-	0,0	-0,1	-0,1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	27,6	-	0,6	-	28,2
Kirjanpitoarvo 31.12.	3,3	70,2	0,2	11,4	85,1

IFRS 3-standardin mukaan liikearvosta ei tehdä poistoja, vaan liikearvot testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta.

Vuosina 2005 ja 2006 aineettomiin hyödykkeisiin tehdyt investoinnit kohdistuivat lähes kokonaan ERP toiminnohjausjärjestelmän hankintaan.

Suurin osa liikearvosta koostuu Askon Oyj:n hankkimasta Uponorin vähemmistöosuudesta (23,4 miljoonaa euroa), joka siirtyi nykyiselle Uponor Oyj:lle (ent. Askon Oyj) Oy Uponor Ab:n sulautumisen seurauksena, sekä Unicon -liiketoimintojen (43,2 miljoonaa euroa) hankinnasta. Liikearvot on

kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille. Konsernin ensisijaisille segmenteille liikearvoa kohdistuu seuraavasti: Keski-Eurooppa 53,3 miljoonaa euroa, Pohjoismaat 14,9 miljoonaa euroa ja Muu Eurooppa 2,0 miljoonaa euroa. Arvonalentumistestit laaditaan jokaisessa rahavirtaa tuottavassa yksikössä erikseen. Liikearvojen rahavirtaennusteet kattavat kymmenen vuoden ajanjakson sisältäen rahavirtaennusteet seuraavalle viidelle vuodelle ja jäännösarvon, joka vastaa viiden vuoden rahavirtaennusteiden yhteismäärää. Rahavirtaa tuottavan yksikön taloudellinen vaikutusaika on oletettu

rajoittamattomaksi, koska yksiköiden on arvioitu vaikuttavan rahavirtojen kerryttämiseen määrittelemättömän ajan.

Diskonttokorkona on käytetty sellaista korkotasoa, joka kuvastaa kyseisen rahavirtaa tuottavan yksikön keskimääräistä tuottovaatimusta. Diskonttokorot vaihtelivat 11,9 %–14,7 % välillä. Konserni ei ole kirjannut arvonalentumistappiota aineettomista hyödykkeistä vuosina 2005–2006. Johdon arvion mukaan minkään keskeisen muuttujan ei voida kohtuullisesti

arvioituna odottaa muuttuvan niin paljon, että tietyn rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä alittaisi sen kirjanpitoarvon. Herkkyysanalyysillä on todennettu, että esimerkiksi liikevaihdon ja liikevoiton säilyminen tulevina vuosina vuodelle 2007 budjetoidulla tasolla ei johtaisi liikearvon alaskirjaukseen. Diskonttokoron samanaikainen nousu viidellä prosenttiyksiköllä ei myöskään johtaisi arvonalentumiskirjaukseen.

Konsernilla ei ole aktivoituja tuotekehitysmenoja.

11. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

2006	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Kesken-eräiset hankinnat	Aineelliset hyödykkeet
MEUR						
Hankintameno 1.1.	16,0	139,5	403,4	25,2	10,8	594,9
Rakennemuutokset	-	-	-	-0,2	-	-0,2
Muuntoero	-0,2	-0,6	0,2	-1,0	0,0	-1,6
Lisäykset	0,1	5,4	26,4	4,3	3,1	39,3
Vähennykset	1,5	5,0	29,6	2,0	0,0	38,1
Siirrot erien välillä	0,0	0,0	0,0	-	-	0,0
Hankintameno 31.12.	14,4	139,3	400,4	26,3	13,9	594,3
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	2,4	72,5	286,3	18,8	-	380,0
Rakennemuutokset	0,0	-	-	-0,1	-	-0,1
Muuntoero	-0,1	-0,2	1,3	-0,7	-	0,3
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	-3,8	-25,8	-1,6	-	-31,2
Tilikauden poisto	0,2	5,1	25,9	2,3	-	33,5
Siirrot erien välillä	-	0,4	-0,4	-	-	0,0
Arvonalennusten peruutukset	-	0,0	-	-	-	0,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	2,5	74,0	287,3	18,7	-	382,5
Kirjanpitoarvo 31.12.	11,9	65,3	113,1	7,6	13,9	211,8
Tuotannon koneiden ja laitteiden tasearvo			101,8			

2005	Maa- ja vesialueet	Raken- nukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Kesken- eräiset hankinnat	Aineelliset hyödykkeet
MEUR						
Hankintameno 1.1.	15,0	145,1	441,2	26,5	13,2	641,0
Rakennemuutokset	-0,7	-5,1	-22,5	-3,9	-0,5	-32,7
Muuntoero	0,3	2,1	6,3	0,9	0,6	10,2
Lisäykset	1,6	4,4	26,5	5,2	0,5	38,2
Vähennykset	0,3	6,5	51,5	3,6	0,1	62,0
Siirrot erien välillä	0,1	-0,5	3,4	0,1	-2,9	0,2
Hankintameno 31.12.	16,0	139,5	403,4	25,2	10,8	594,9
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	2,1	74,0	335,0	22,0	-	433,1
Rakennemuutokset	0,0	-4,1	-25,2	-3,5	-	-32,8
Muuntoero	0,1	0,7	3,2	0,9	-	4,9
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	-3,3	-48,1	-3,5	-	-54,9
Tilikauden poisto	0,2	5,9	21,4	2,9	-	30,4
Siirrot erien välillä	-	0,0	0,0	-	-	0,0
Arvonalennusten peruutukset	-	-0,7	-	-	-	-0,7
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	2,4	72,5	286,3	18,8	0,0	380,0
Kirjanpitoarvo 31.12.	13,6	67,0	117,1	6,4	10,8	214,9
Tuotannon koneiden ja laitteiden tasearvo			105,4			

Vuonna 2006 lisäykset rakennuksiin kohdistuivat pääosin Pohjois-Amerikan aluekonttorin ja sen yhteydessä olevan tehtaan laajennuksen. Lisäksi rakennusinvestointeihin sisältyy Italian keskusvaraston laajennus sekä uusi koulutuskeskus.

Kasvaneesta kysynnästä johtuen tuotantokapasiteettia kasvatettiin. Kone- ja laiteinvestoinneista vuonna 2006 suurin osa tehtiin Saksassa, Pohjois-Amerikassa ja Ruotsissa. Vuoden 2006 vähennyksistä suurin osa johtuu viemäri- ja sadevesiputkiliiketoimintaa harjoittaneen Uponor Anger GmbH:n liiketoimintojen myynnistä.

Vuonna 2005 aineellisten hyödykkeiden lisäykset kohdistuivat pääosin Pohjois-Amerikan aluekonttorin ja sen yhteydessä olevan tehtaan laajennukseen.

Vuoden 2005 vähennykset johtuivat pääasiassa yritysmyyneistä ja liiketoimintojen lopettamisista. Portugalissa ja Espanjassa konserni irtautui kunnallisteknisestä liiketoiminnasta sulkemalla tehtaan Portugalissa ja myyntitoimistot Espanjassa. Ranskassa konserni myi kunnallisteknistä liiketoimintaa harjoittaneen Uponor Holding S.A:n osakekannan. Puolassa konserni luopui polypropeenituoteryhmästä myymällä Borplus -liiketoiminnan tuotantolaitoksineen, ja Saksassa konserni myi Unicor Rahn GmbH Plastmaschinen -nimisen tytäryhtiön, joka harjoitti konsernin ydinliiketoimintoihin kuulumatonta koneenrakennusliiketoimintaa. Uponor Aldyl S.A. (Argentiina) liiketoiminta lopetettiin maaliskuussa 2005 ja kyseinen yhtiö myytiin joulukuussa 2005.

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasingsopimuksilla hankittua omaisuutta.

Rahoitusleasingjärjestelyt

2006	Maa- ja vesialueet	Raken- nukset ja rakennelmat	Muut	Rahoitus- leasing- järjestelyt yhteensä
MEUR				
Hankintameno 1.1.	0,9	16,3	1,1	18,3
Lisäykset	-	-	0,1	0,1
Vähennykset	0,2	0,1	0,3	0,6
Hankintameno 31.12.	0,7	16,2	0,9	17,8
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-	5,9	0,9	6,8
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	-0,1	-0,3	-0,4
Tilikauden poisto	-	0,3	0,1	0,4
Siirrot erien välillä	-	0,4	-	0,4
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	0,0	6,5	0,7	7,2
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,7	9,7	0,2	10,6

2005	Maa- ja vesialueet	Raken- nukset ja rakennelmat	Muut	Rahoitus- leasing- järjestelyt yhteensä
MEUR				
Hankintameno 1.1.	0,9	16,4	1,1	18,4
Lisäykset	-	-	0,1	0,1
Vähennykset	-	0,1	0,1	0,2
Hankintameno 31.12.	0,9	16,3	1,1	18,3
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-	5,8	0,7	6,5
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	-0,1	-	-0,1
Tilikauden poisto	-	0,9	0,2	1,1
Arvonalennusten peruutukset	-	-0,7	-	-0,7
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	0,0	5,9	0,9	6,8
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,9	10,4	0,2	11,5

12. Sijoituskiinteistöt

Vuonna 2006 konserni ei ole omistanut sijoituskiinteistöiksi luokiteltavia kiinteistöjä.

2005	Maa- ja vesialueet	Raken- nukset ja rakennelmat	Muut	Sijoitus- kiinteistöt yhteensä
MEUR				
Hankintameno 1.1.	5,9	42,8	2,0	50,7
Rakennemuutokset	-5,8	-39,9	-2,0	-47,7
Muuntoero	-0,1	-1,4	-	-1,5
Vähennykset	-	1,5	-	1,5
Hankintameno 31.12.	-	-	-	-
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-	22,0	2,0	24,0
Rakennemuutokset	-	-20,9	-2,0	-22,9
Muuntoero	-	-0,7	-	-0,7
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	-0,5	-	-0,5
Tilikauden poisto	-	0,1	-	0,1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-	-	-	-
Kirjanpitoarvo 31.12.	-	-	-	-
Käypä arvo 31.12.	-	-	-	-

Vuoden 2005 aikana konserni myi kiinteistöliiketoiminnasta syksyllä 2004 luovuttaessa jäljelle jääneet kaksi sijoituskiinteistöiksi luokiteltua liikehuoneistoa. Sijoituskiinteistöt arvostettiin muiden käyttöomaisuushyödykkeiden tavoin hankintamnomallin mukaisesti vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla.

Sijoituskiinteistöjen vuokratuotot vuonna 2005 olivat 1,2 miljoonaa euroa ja ne sisältyivät konsernin liikevaihtoon ja vastaavat hoitokulut 0,6 miljoonaa euroa sisältyivät tuloslaskelmaan varsinaisen liiketoiminnan kuluihin.

MEUR 2006 2005

13. Osuudet osakkuusyhtiöissä

Hankintameno 1.1.	0,0	0,0
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,0	0,0

14. Muut pitkäaikaiset varat

Muut pitkäaikaiset varat	0,2	0,2
--------------------------	-----	-----

Muut pitkäaikaiset varat sisältää muita noteeraamattomia osakkeita ja osuuksia, jotka on arvostetaan arvostettu hankintameno, koska niiden käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittää.

15. Pitkäaikaiset saamiset

Lainat osakkuus- ja yhteisyrityksille	1,1	-
Muut lainasaamiset	1,0	19,2
Muut saamiset	1,3	-
Kirjanpitoarvo 31.12.	3,4	19,2

Lainasaaminen osakkuusyrittäiltä on vaihtuvakorkoinen Englannin punta-määräinen saaminen ja sen efektiivinen korko oli 5,85 %.

Vuonna 2005 konsernin pitkäaikaiset saamiset liittyivät yhtiön irtautumiseen kotimaisesta kiinteistöliiketoiminnasta 30.11.2004 ja irtautumiseen Yhdysvaltojen kunnallisteknisestä muoviputki- ja kaasuputkiliiketoiminnasta 2.9.2004. Kiinteistöliiketoiminnan velattomasta kauppahinnasta, noin 90 miljoonaa euroa, pääosa maksettiin kaupantekohetkellä, ja jäljelle jääneet 18 miljoonaa euroa on maksettu vuoden 2006 aikana.

Taseessa olevat pitkäaikaiset lainasaamiset ovat kiinteäkorkoisia euromääräisiä saamisia. Pitkäaikaisten saamisten käypä arvo perustuu markkinahintoihin, joiden efektiivinen korkokanta vaihteli välillä 3,08 %–3,26 % vuonna 2005. Diskonttaamalla kyseisten saatavien tulevat kassavirrat tilinpäätöspäivänä 2005 kyseisten saatavien käyväksi arvoksi saatiin 22,3 miljoonaa euroa.

MEUR 2006 2005

16. Vaihto-omaisuus

Aineet ja tarvikkeet	21,0	19,4
Valmiit tuotteet / tavarat	105,9	90,9
Ennakkomaksut	1,2	1,1
Kirjanpitoarvo 31.12.	128,1	111,4

Vaihto-omaisuus sisältää seuraavat epäkuranttuserät:

Epäkuranttiusvähennykset	-0,3	-0,8
Epäkuranttiusvähennysten palautukset	0,1	0,0
Kirjanpitoarvo 31.12.	-0,2	-0,8

Vaihto-omaisuus on arvostettu FIFO -periaatteen mukaan laskettuun hankintameno tai sitä alempana todennäköiseen luovutushintaan.

Tilikaudella vaihto-omaisuutta on pienennetty 0,3 miljoonaa euroa (0,8 miljoonaa euroa) epäkuranttiusvähennyksellä.

17. Lyhytaikaiset korolliset saamiset

Muut lainasaamiset	0,0	0,0
--------------------	-----	-----

18. Lyhytaikaiset korottomat saamiset

Myyntisaamiset	154,3	143,6
Epävarmat saatavat	-3,7	-2,9
Lainasaamiset	-	1,1
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset	0,7	0,0
Ennakkomaksut ja siirtosaamiset	13,4	15,9
Johdannaissopimukset	0,0	0,5
Muut saamiset	4,8	7,1
Kirjanpitoarvo 31.12.	169,5	165,3

Konsernin arvion mukaan muiden kuin johdannaissopimuksiin perustuvien saamisten alkuperäinen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa.

Konserni on kirjannut tilikauden aikana kuluksi epävarmoja saatavia 3,7 miljoonaa euroa (2,9 miljoonaa euroa). Konserni ei ole tietoinen muista sellaisista tekijöistä, jotka saattaisivat aiheuttaa lisää mahdollisia luottotappioita.

Siirtosaamiset

Verot	5,5	3,9
Saadut alennukset	1,2	3,9
Korot	0,3	1,0
Muut	6,4	7,1
Kirjanpitoarvo 31.12.	13,4	15,9

19. Oma pääoma

Uponor Oyj:n osakepääoma oli 148 766 888 euroa ja osakkeiden lukumäärä 74 383 444 vuoden 2006 alussa. Vuoden lopussa yhtiön osakepääoma oli 146 446 888 euroa ja osakkeita oli yhteensä 73 223 444 kappaletta. Kunkin osakkeen nimellisarvo on 2 euroa, ja kullakin osakkeella on yhtiökokouksessa yksi ääni. Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti. Yhtiöjärjestyksen mukainen vähimmäisosakepääoma on 75 000 000 euroa ja enimmäispääoma 300 000 000 euroa. Osakepääomaa voidaan korottaa tai alentaa yhtiöjärjestyksestä muuttamatta vähimmäis- ja enimmäispääoman rajoissa. Vuoden 2006 alussa yhtiöllä oli hallussa aikaisempien valtuutusten perusteella hankittuja omia osakkeita 1 248 000 kappaletta. Yhtiökokous päätti 16.3.2006 alentaa osakepääomaa mitätöimällä 1 160 000 kappaletta yhtiön hallussa olleita omia osakkeita. Vuoden aikana yhtiö ei ole hankkinut lisää omia osakkeita. Vuoden 2006 lopussa yhtiön hallussa oli 88 000 omaa osaketta. Omat osakkeet esitetään edellisten tilikaudien voittovarojen vähennyksenä. Tilinpäätöksessä omilla osakkeilla ei ole tasearvoa.

Muut rahastot sisältävät lain vaatimat vararahastot.

20. Laskennalliset verot

Laskennalliset verosaamiset

Varaston sisäinen kate	1,5	1,3
Varaukset	3,1	3,3
Käyttämättömät verotappiot	2,1	0,4
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	0,9	1,5
Työsuhde-etuudet	4,3	4,7
Muut väliaikaiset erot	9,0	7,1
Yhteensä	20,9	18,3

Laskennalliset verovelat

Poistoero ja verottamattomat varaukset	5,4	5,4
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	9,1	10,8
Myytavissä olevien sijoitusten		
ja johdannaisopimusten arvostaminen	0,0	0,1
Muut väliaikaiset erot	2,4	1,6
Yhteensä	16,9	17,9

Konserni on kirjannut laskennallisen verosaamisen vahvistetuista tappioistaan. Laskennallinen verosaaminen on laskettu niistä vahvistetuista tappioista, jotka voidaan todennäköisesti hyödyntää tulevana vuosina saman valtion alueella syntyvää verotettavaa tuloa vastaan. Konsernilla oli 31.12.2006 verotuksellisia nettotappioita 9,6 miljoonaa euroa (8,9 miljoonaa euroa), joista yhtiö on kirjannut laskennallista verosaamista. Vahvistetuista tappioista 0,3 miljoonaa euroa (0,5 miljoonaa euroa) ei vanhene. 9,3 miljoonaa euroa vanhenee vuosien 2007–2011 aikana. Vuonna 2006

ei ollut sellaisia liiketappioita, joiden käyttöön liittyy epävarmuutta ja joista siksi ei olisi kirjattu laskennallista verosaamista. Vuonna 2005 tällaisia liiketappioita oli 3,9 miljoonaa euroa.

Laskennallista verovelkaa ei ole kirjattu suomalaisten yritysten jakamattomista voittovaroista, koska useimmiten ne voidaan siirtää emoyhtiölle ilman veroseuraamuksia. Konserni laskee Suomen ulkopuolisten yritysten jakamattomista voittovaroista laskennallisen verovelan ainoastaan siltä osin, kun niitä ei ole tarkoitus pysyvästi sijoittaa uudelleen kyseiseen liiketoimintaan ja niiden kotiuttamisesta seuraisi verokuluja.

21. Työsuhde-etuuksiin liittyvät veloitteet

Konsernilla on useita eläkejärjestelyjä työntekijöiden eläketurvan kattamiseksi. Eläketurva perustuu kunkin maan paikalliseen lainsäädäntöön ja vakiintuneeseen käytäntöön. Konsernilla on sekä maksu- että etuus-pohjaisia eläkejärjestelyjä, jotka perustuvat vakuutusyhtiöiden suoriin veloituksiin tai vakuutusmatemaattisiin laskelmiin. Vakuutusmatemaattiset laskelmat on tehty konsernin ulkopuolisten auktorisoitujen vakuutusmatemaatikkojen toimesta. Vakuutusmatemaattisten eläkevastuulaskelmien diskonttokorkokanta määräytyy yritysten liikkeelle laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen markkinakorkojen tai valtion pitkäaikaisten velkasitoumusten korkojen perusteella. Eläke-edut määräytyvät yleensä perustuen työvuosien määrään sekä loppupalkkaan. Suurin osa konsernin etuus-pohjaisista järjestelyistä on Saksassa ja Englannissa. Niiden yhteenlaskettu osuus on n. 60 % etuus-pohjaisten järjestelyjen konsernitaseeseen kirjatusta eläkeveloitteesta. Suomessa eläketurva hoidetaan suurimmalta osin TEL -järjestelmän kautta, joka on katsottu maksupohjaiseksi eläkejärjestelyksi. Konserni käsitteli Ruotsissa Alectassa järjestetyn eläketurvan aiemmin etuus-pohjaiseksi järjestelyksi. Koska Alecta ei ole pystynyt tuottamaan riittävän luotettavaa tietoa vakuutusmatemaattisten laskelmien pohjaksi, Uponor -konserni muutti käsittelyään Alectan eläketurvan osalta maksupohjaiseksi vuonna 2005.

Työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuuksiin liittyvät veloitteet:

Eläkkeet - etuus-pohjaiset järjestelyt	28,4	29,5
Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet	0,7	0,8
Yhteensä	29,1	30,3

MEUR 2006 2005

Eläkeveloitteet

Työsuhte-etuksiin liittyvien saatavien ja veloitteiden täsmäytys

Rahastoitujen veloitteiden nykyarvo	69,9	61,9
Rahastoimattomien veloitteiden nykyarvo	20,3	22,2
Varojen käypä arvo	-56,0	-48,0
Kirjaamattomat vakuutusmatemaattiset voitot (+) ja tappiot (-)	-5,8	-6,6
Nettovelka taseessa	28,4	29,5

Tuloslaskelman kulut

Tilikauden työsuoritukseen liittyvät menot	3,3	3,1
Korkomenot	3,8	3,7
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	-2,8	-2,5
Vakuutusmatemaattiset voitot (-) ja tappiot (+)	0,1	-0,1
Voitot järjestelyyn supistamisesta	-0,6	-
Yhteensä	3,8	4,2

Järjestelyyn kuuluvien varojen toteutunut tuotto 3,8 6,3

Tuloslaskelmaan kirjatut kulut toiminnoittain *)

Hankinta ja valmistus	1,3	1,4
Varastointimenot	0,2	0,2
Myynti ja markkinointi	0,8	0,9
Hallinto	1,2	1,4
Muut	0,3	0,3
Yhteensä	3,8	4,2

*) Vertailutieto on arvio.

Veloitteen nykyarvon muutos

Velvoite 1.1.	84,1	72,1
Työsuorituksesta johtuvat menot	3,3	3,1
Korkomenot	3,8	3,7
Vakuutusmatemaattiset voitot (-) ja tappiot (+)	0,2	8,8
Voitot (-) ja tappiot (+) järjestelyyn supistamisesta	-0,3	-0,4
Järjestelyyn osallistuvien suorittamat maksut	0,6	0,7
Maksetut etuudet	-2,1	-3,4
Liiketoimintojen yhdistämiset	-0,5	-
Kurssierot	1,1	-0,5
Velvoite 31.12.	90,2	84,1

Käytetyt vakuutusmatemaattiset oletukset

	Pohjoismaat		Saksa		Iso-Britannia & Irlanti		Muut maat	
	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005
Diskonttokorko, %	4,00-4,50	3,75-4,25	4,50	4,00	4,50-5,00	4,00-5,50	4,50	4,00
Varojen odotettu tuotto, %	5,30	4,75	n/a	n/a	5,00-5,80	5,00-5,70	n/a	n/a
Palkankorotusoletus, %	3,00-4,25	3,00	2,50	2,50	3,50-4,00	3,50-4,00	3,25	3,25
Eläkkeiden korotusoletus, %	2,00	1,75	2,00	1,75	2,00-3,00	1,75-2,80	2,00	1,75

MEUR 2006 2005

Järjestelyyn kuuluvien varojen käypien arvojen muutos

Varojen käypä arvo 1.1.	48,0	41,6
Varojen odotettu tuotto	2,8	2,5
Vakuutusmatemaattiset voitot (+) ja tappiot (-)	1,0	3,8
Työnantajan suorittamat maksut järjestelyyn	4,6	3,1
Järjestelyyn osallistuvien suorittamat maksut	0,6	0,7
Liiketoimintojen yhdistämiset	-0,2	-
Kurssierot	0,8	-0,3
Maksetut etuudet	-1,6	-3,4
Varojen käypä arvo 31.12.	56,0	48,0

Järjestelyyn kuuluvien varojen jakautuminen omaisuusryhmittäin, % järjestelyyn kuuluvista varoista

Osakkeet	63,3	67,4
Joukkovelkakirjat	25,5	21,2
Muut	11,2	11,4
Yhteensä	100,0	100,0

Eläkejärjestelyihin kuuluvien varojen odotettu tuotto on 5,00–5,80 prosenttia. Määritettäessään eläkejärjestelyihin kuuluvien varojen pitkän aikavälin odotettua tuottoa konserni on tarkastellut pitkän aikavälin toteutuneita tuottoja ja odotettavissa olevia tuottoja omaisuusryhmittäin. Odotetusta tuotosta on vähennetty transaktiokustannukset ja tuotoista maksettavat verot.

Määrät tilikaudelta ja edelliseltä tilikaudelta

Veloitteen nykyarvo	90,2	84,1
Varojen käypä arvo	-56,0	-48,0
Ylikate (+)/Alikate (-)	34,2	36,1

Kokemusperäiset tarkistukset järjestelyyn kuuluviin varoihin -1,3 -

Kokemusperäiset tarkistukset järjestelyyn kuuluviin velkoihin 0,6 -

Konserni ennakoii maksavansa etuusperäisiin järjestelyihin 4,7 milj. euroa vuonna 2007.

22. Varaukset

MEUR	Takuu- varaukset	Ympäristö- kuluvaraukset	Uudelleen- järjestelyvaraukset	Muut varaukset	Yhteensä
Varaukset 1.1.2006	4,7	6,6	1,3	2,2	14,8
Muuntoero	-0,1	-	-0,1	-	-0,2
Varausten lisäykset	1,3	0,2	1,0	1,1	3,6
Käytetyt varaukset	-0,2	-0,7	-0,9	-0,5	-2,3
Käyttämättömien varausten peruutukset	-0,3	-	-	-0,1	-0,4
Varaukset 31.12.2006	5,4	6,1	1,3	2,7	15,5
Lyhytaikaiset varaukset	1,9	1,0	0,6	1,2	4,7
Pitkäaikaiset varaukset	3,5	5,1	0,7	1,5	10,8

Takuuvaraukset olivat tilikauden lopulla 5,4 miljoonaa euroa (4,7 miljoonaa euroa). Takuuvaraukset perustuvat aikaisempien vuosien kokemuksiin viallisista tuotteista tarkoituksena varautua takuukorjauksista tulevaisuudessa syntyviin kuluihin. Takuuajat poikkeavat eri maissa lainsäädännöstä ja kauppatavoista riippuen.

Ympäristövaraus oli tilikauden lopulla 6,1 miljoonaa euroa (6,6 miljoonaa euroa), ja se liittyy konsernin myytyyn kotimaiseen kiinteistöliiketoimintaan. Varauksesta 1,0 miljoonaa euroa odotetaan realisoituvan vuoden 2007 aikana.

23. Korolliset velat

MEUR	2006	2005	% p.a.	2006	2005
Pitkäaikaiset korolliset velat			Korollisten velkojen korkokannan vaihteluvälit		
Lainat rahoituslaitoksilta	3,1	4,1	Lainat rahoituslaitoksilta	3,5-5,95	3,5-5,95
Eläkelainat	-	0,3	Eläkelainat	-	3,7
Rahoitusleasingvelka	14,1	15,0	Jäljellä olevien korollisten rahoitusvelkojen nimellisarvon katsotaan vastaavan niiden käypää arvoa.		
Yhteensä	17,2	19,4			
Lyhytaikaiset korolliset velat			Rahoitusleasingpitoumukset		
Lainat rahoituslaitoksilta	16,3	2,0	Konsernin rahoitusleasingpitoumukset kohdistuvat pääasiassa toimisto-, tehdas- ja varastorakennuksiin. Konsernin rahoitusleasingpitoumusten aktiivoidut kustannukset 31.12.2006 olivat 10,6 miljoonaa euroa (11,5 miljoonaa euroa), jotka sisältyvät taseen aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin. Näiden aktivoitien poistot olivat vuonna 2006 yhteensä 0,4 miljoonaa euroa (1,1 miljoonaa euroa). Yhteenlasketut leasingmaksut vuonna 2006 olivat 1,2 miljoonaa euroa (1,9 miljoonaa euroa), johon sisältyi korkokustannusta 0,3 miljoonaa euroa (1,3 miljoonaa euroa).		
Rahoitusleasingvelka	0,6	0,6			
Yhteensä	16,9	2,6			
Pitkäaikaisten korollisten velkojen erääntymisajat					
MEUR	2008	2009	2010	2011	2012 -
Lainat rahoituslaitoksilta	2,6	0,3	0,0	-	0,2
Rahoitusleasingpitoumukset	0,6	0,5	0,5	0,9	11,6
Yhteensä	3,2	0,8	0,5	0,9	11,8

MEUR **2006** 2005

Merkittävin leasingvastuu on muodostunut rahoitusleasingsopimuksista, joka solmittiin vuonna 1999 hankitun Unicor yrityskaupan yhteydessä. Vuonna 2006 ei tehty uusia merkittäviä leasingsopimuksia.

Rahoitusleasingvelat

Vähimmäisleasingmaksut		
Alle 1 vuosi	1,8	1,9
1-5 vuotta	7,1	6,9
Yli 5 vuotta	17,1	19,4
Yhteensä	26,0	28,2
Tulevat rahoituskulut	11,3	12,6
Rahoitusleasingvastuut		
- vähimmäisleasingmaksujen nykyarvo	14,7	15,6

Vähimmäisleasingmaksujen nykyarvo

Alle 1 vuosi	0,6	0,6
1-5 vuotta	2,5	2,2
Yli 5 vuotta	11,6	12,8
Yhteensä	14,7	15,6

24. Osto- ja muut velat

Ostovelat	90,0	72,7
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	13,5	11,8
Siirtovelat	92,5	69,6
Saadut ennakot	1,5	1,1
Johdannaissopimukset	0,4	-
Muut lyhytaikaiset velat	5,7	4,4
Yhteensä	203,6	159,6

Siirtovelat

Henkilökulut	22,6	22,7
Bonukset	8,8	8,0
Verot	14,5	6,1
Korot	0,2	0,2
Muut	46,4	32,6
Yhteensä	92,5	69,6

MEUR **2006** 2005

25. Vastuusitoumukset

Omien velkojen puolesta annetut vakuudet		
Kiinnitykset	0,0	2,6
Muiden puolesta annetut vakuudet		
Takaukset	12,6	13,0
Lisäksi emoyhtiö on antanut tytäryhtiöidensä puolesta letter of comfort -tyyppisiä sitoumuksia, jotka eivät sisälly edellämainittuihin lukuihin.		
Kiinnitykset	0,0	2,6
Takaukset	12,6	13,0
Yhteensä	12,6	15,6

Vastuusitoumukset on esitetty parhaan arvion mukaan vastuun määrästä. Yhtiö on tehnyt sopimuksia kolmansien osapuolten (entisiä konserni- tai osakkuusyhtiöitä) kanssa tarjotakseen niille rahoitus- tai suoritustakuita. Konsernilla ei ole näihin takuisiin liittyviä vakuuksia tai muita korvauksia. Niiden maksujen enimmäismäärät, joista Uponor Oyj on vastuussa on merkitty kohtaan Takaukset muiden puolesta.

26. Käyttöleasingsitoumukset

Käyttöleasingsitoumukset	24,4	22,2
Alle 1 vuosi	7,4	6,8
1-5 vuotta	13,5	11,7
Yli 5 vuotta	3,5	3,7
Yhteensä	24,4	22,2

Konserni on vuokrannut käyttöönsä toimisto- ja varastorakennuksia erityyppisiin vuokrasopimuksiin. Lisäksi muut käyttöomaisuuden vuokrasopimukset, jotka eivät ole rahoitusleasingsopimuksia, luokitellaan muiksi vuokrasopimuksiksi. Niiden vuokrat merkitään kuluiksi vuokra-ajan kuluessa.

27. Rahoitusriskien hallinta

Rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on minimoida rahoitusmarkkinoiden epävarmuustekijöistä aiheutuvat haitalliset vaikutukset konsernin tulosehitykseen sekä varmistaa riittävä maksuvalmius kustannustehokkaasti. Rahoitusriskien hallinnan yleiset toimintaperiaatteet on määritelty konsernin hallituksen hyväksymässä rahoituspolitiikassa.

Rahoituskomitea ohjaa ja valvoo rahoitusriskien käytännön hallintaa. Sen puheenjohtajana toimii konsernin toimitusjohtaja. Riskien hallinnassa käytetään vain rahoitusinstrumentteja, joiden markkina-arvoa ja riskiprofiilia voidaan seurata luotettavasti ja keskeytyksittä. Suojaustransaktiot toteutetaan konsernin johdon hyväksymien kirjallisten riskienhallintaperiaatteiden mukaisesti muun muassa valuutta-, korko-, likviditeetti- ja vastapuoliriskien osalta.

Rahoitusriskien hallinta on keskitetty konsernin sisäisenä pankkina toimivaan emoyhtiön rahoitustoimintoon, jonka tehtävänä on tunnistaa, arvioida ja suojata konsernin rahoitusriskit. Sisäinen pankki huolehtii myös konsernin varain- ja riskienhallintaan liittyvien transaktioiden suorittamisesta ulkoisilla markkinoilla sekä palvelee liiketoimintayksiköitä rahoituksen eri osa-alueilla.

Valuutariski

Toiminnan kansainvälisyys altistaa konsernin eri valuuttojen välisille valuutariskeille, joita syntyy mm. valuuttamääräisten myyntisaatavien ja ostovelkojen, konsernin sisäisen kaupankäynnin sekä ulkomaisten tytäryhtiöiden rahoituksen seurauksena. Lisäksi euroalueen ulkopuolisten tytäryhtiöiden valuuttamääräinen oma pääoma on alttiina valuuttakurssivaihteluille kun oma pääoma muunnetaan emoyhtiön toimintavalmuuttaan. Rahoitustoiminto vastaa konsernitason nettomääräisten valuuttapositioiden suojaamisesta ulkoisilla valuuttamarkkinoilla.

Koska merkittävä osa konsernin tuotannosta ja myyntitoiminnoista sijaitsee euroalueen ulkopuolella, hallinnoidaan valuuttariskiä eri paikallisvaluutoihin nähden. Euron lisäksi keskeiset laskutusvaluutat olivat Yhdysvaltain dollari (USD), Englannin punta (GBP) ja Ruotsin kruunu (SEK). Konsernin oma tuotanto ja siitä syntyvät kustannukset Yhdysvalloissa, Englannissa ja Ruotsissa tasapainottavat avoimia k.o. valuuttamääräisiä riskipositiota.

Valuuttaposiitiota tarkastellaan valuutoittain jatkuvasti seuraavien 12 kuukauden jaksoissa. Konsernin suojauspolitiikan mukaan merkittävät avoimet valuuttaposiitiot suojataan haitallisilta valuuttakurssivaihteluilta pääasiallisesti valuuttatermiinien, valuuttoohtien sekä valuutanvaihtosopimusten avulla. Valuuttajohdannaisopimukset ovat yleensä kestoaltaan alle 6 kuukauden pituisia.

Konsernin tytäryhtiöt vastaavat omaan liiketoimintaansa liittyvien valuuttariskien suojaamisesta ensisijaisesti konsernin sisäisen pankin kanssa. Tytäryhtiöitä rahoitetaan pääasiallisesti paikallisessa valuutassa, jolloin merkittävää translaatoriskiä ei synny. Euroalueen ulkopuolisten ulkomaisen tytäryhtiöiden omaan pääomaan liittyvää valuuttariskiä ei suojata. Valuuttakurssien vaihtelusta johtuvat oman pääoman muutokset näkyvät muuntoeroina konsernitilinpäätöksessä.

Korkoriski

Konserni altistuu korkoriskille toisaalta tase-erien arvomuutosten eli hintariskin ja toisaalta markkinakorkojen muutosten aiheuttamien korkotulojen ja -menojen uudelleenjärjestelyihin liittyvän riskin muodossa. Rahoitustoiminto vastaa korkoriskin hallinnasta rahoituspolitiikan määrittämässä puitteissa tavoitteenaan korkoposition tasapainottaminen ja korkokulujen minimoiminen.

Korkoriskien hallitsemiseksi lainanotto hajautetaan kiinteä- ja vaihtuvakorkoisiin luottoihin. Korkoposition korkosidonnaisuusajakaava säädelään lainojen korkojakson valinnoilla sekä eri johdannaisinstrumenttien kuten koronvaihtosopimusten, korkotermiinien ja korko-optioiden avulla. Rahoitustoiminnon tehtäviin kuuluu myös huolehtia muun muassa ulkoisten rahoituserien sekä niillä rahoitettujen tase-erien duraatioiden vastaavuudesta. Konsernin lyhyet rahamarkkinasijoitukset altistavat sen rahavirran korkoriskille, mutta ko. sijoitusten vaikutus ei ole merkittävä kokonaisuudessaan.

Konsernilla ei tilinpäätöshetkellä ollut avoimia koronvaihtosopimuksia tai muita korjojohdannaisopimuksia.

Likviditeetti- ja jälleenrahoitusriski

Konsernin maksuvalmiutta hallitaan tehokkaiden kassanhallintaratkaisuiden avulla sekä sijoittamalla vain matalan riskin kohteisiin, jotka ovat nopeasti ja selkeään markkinahintaan muunnettavissa käteisarvoiksi.

Rahoituksen saatavuus ja joustavuus pyritään takaamaan lainojen tasapainoisen maturiteettijakauman sekä riittävien luottolimiittireservien avulla sekä käyttämällä rahoituksen hankinnassa useita pankkeja ja erilaisia rahoitusmuotoja.

Rahoitustoiminto koordinoi konsernin vieraan pääoman hankinnan emoyhtiön kautta. Poikkeustapauksissa eli lähinnä käytännöllisyys- ja lainasäädännöllisistä syistä rahoitustoiminto voi toteuttaa yksittäisen tytäryhtiön nimissä paikallisia käyttöpääomalmiittejä, joiden takaajana toimii konsernin emoyhtiö.

Merkittävimmät voimassaolevat ovat rahoitusjärjestelyt 31.12.2006 olivat:

- Revolving Credit Facility, 120 milj. euroa, eräännyy vuonna 2010
- Kotimainen yritystodistusohjelma, 100 milj. euroa

Vastapuoliriski

Rahoitusinstrumentteihin liittyvä vastapuoliriski on määritelty riskiksi siitä, että vastapuoli ei kykene täyttämään tehdyn sopimuksen mukaisia velvoitteitaan.

Vastapuoliriskin minimoimiseksi konsernin kassavaroja sijoitetaan ja johdannaisopimuksia tehdään ainoastaan konsernin luottokelpoisuusehdot täyttävien vastapuolien kanssa. Toiminnassa ei tilikauden aikana aiheutunut luottotappioita. Konsernin vastapuoliriskin enimmäismäärä on rahoitusvarojen kirjanpitoarvo 31.12.2006.

Luottoriski

Konsernin myyntisaatavien luottoriskikeskittymää pienentää laaja ja maantieteellisesti jakautunut asiakaskunta. Asiakaskohtaisia luottolimiittejä sekä heidän taloudellista tilaansa seurataan säännöllisesti. Myyntisaatavat

luottovakuutetaan soveltuvin osin. Tilikauden aikana tulosaikutteisesti kirjattujen luottotappioiden määrä oli kaikkiaan 3,7 milj. euroa.

Sähköjohdannaiset

Konserni altistuu sähkön hintariskille liiketoiminnassaan. Rahoitustoiminto vastaa suojaustoimenpiteistä sähkön hintariskin hallinnoimiseksi konsernin sähkösuojauspolitiikassa määriteltyjen puitteiden mukaisesti Pohjoismaisella tasolla.

28. Rahoitusinstrumentit

Johdannaiset kirjataan hankittaessa taseeseen alkuperäiseen hankintamenuun, ja arvostetaan myöhemmin käypään arvoon jokaisena tilinpäätöspäivänä. Korkotermini-, korko-optio- ja koronvaihtosopimusten sekä valuuttatermiinien käypä arvo määritellään käyttäen tilinpäätöspäivän markkinahintoja tai tulevien arvioitujen kassavirtojen nykyarvoa. Hyödykejohdannaisten (sähköjohdannaisten) käypä käyvät arvot lasketaan määritetään käyttämällä julkisesti noteerattuja markkinahintoja. Käyvät arvot vastaavat niitä hintoja, jotka konserni joutuisi maksamaan tai saisi, jos se purkaisi johdannaisopimuksen. Konsernilla ei ollut kytkettyjä johdannaisia 31.12.2006.

Konsernilla ei ole myytävissä olevia sijoituksia, joiden käyvän arvon muutokset kirjattaisiin arvomuutosrahastoon omaan pääomaan. Konserni ei sovelta johdannaisten osalta suojauslaskentaa, vaan johdannaisopimusten käyvän arvon muutoksista johtuvat realisoitumattomat voitot ja tappiot sekä realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jolla ne syntyvät.

MEUR	2006	2005
Nimellisarvot		
Valuuttajohdannaiset:		
Terminisopimukset	6,4	26,9
Valuuttavaihtosopimukset	6,6	-
Hyödykejohdannaiset:		
Terminisopimukset	5,6	3,2

Käyvät arvot	2006	2006	2006
	Positiivinen käypä arvo	Negatiivinen käypä arvo	Netto käypä arvo
Terminisopimukset	0,1	-	0,1
Valuuttavaihtosopimukset	0,1	-	0,1
Hyödykejohdannaiset	-	0,4	-0,4

Käyvät arvot	2005	2005	2005
	Positiivinen käypä arvo	Negatiivinen käypä arvo	Netto käypä arvo
Terminisopimukset	0,1	0,2	-0,1
Valuuttavaihtosopimukset	-	-	-
Hyödykejohdannaiset	0,5	-	0,5

29. Johdon kannustinjärjestelmä ja osakeperusteiset maksut

Uponor Oyj:n hallitus hyväksyi toukokuussa 2004 uuden kannustinohjelman, jonka mukaisesti yhtiön johtoryhmällä on mahdollisuus saada osakesidonnainen palkkio vuonna 2007. Palkkion perusteena on ennalta määrätyn kumulatiivisen liikevoittotavoitteen saavuttaminen kolmivuotiskaudella 2004–2006. Palkkion nettoarvo vastaa enimmillään 80 000 Uponorin osakkeen arvoa. Hallituksella on mahdollisuus nostaa tai laskea osakemäärää 10 prosentilla yhtiön muiden pitkän aikavälin taloudellisten tavoitteiden saavuttamisen perustella. IFRS 2-standardin mukaisesti osakkeina suoritettava osuus on arvostettu myöntämispäivän kurssiin. Käypä arvo jaksotetaan kuluksi odotetulle ansaintajaksolle rahana suoritettavan osuuden tavoin. Rahana suoritettava osuus on kirjattu velaksi ja myöntämispäivän jälkeiset arvomuutokset on kirjattu tulosaikutteisesti kunkin kalenterikuukauden päätöskurssin mukaan. IFRS kirjanpitoäskittelyssä on lähtökohtana, että palkkiot suoritetaan osakkeina, jolloin vastaeränä on oma pääoma. Hallituksella on yhtiökokouksen valtuutus päättää omien osakkeiden luovuttamisesta vuoden 2004 osakepalkkiojärjestelmän mukaisesti.

1 000 € 2006 2005

30. Lähipiiritiedot

Konsernin lähipiiriin luetaan kuuluviksi hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa sekä konsernin johtoryhmä.

Johdon palkat ja palkkiot

Palkat ja palkkiot	2 678,3	2 253,5
Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet	162,6	-
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	44,4	30,2
Yhteensä	2 885,3	2 283,7

Johdon palkat ja palkkiot: toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa

Lång Jan, toimitusjohtaja	525,7	454,3
Luomakoski Jyri, toimitusjohtajan sijainen (varatoimitusjohtaja)	273,5	244,7

Toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajan eläkeiäksi on sovittu 63 vuotta.

1 000 € 2006 2005

Hallituksen palkkiot

Paasikivi Pekka, puheenjohtaja	65,0	66,2
Rajahalme Aimo, varapuheenjohtaja	45,0	46,2
Eloranta Jorma (valittiin 15.3.2005)	40,0	40,0
Silfverstolpe Nordin Anne-Christine	40,0	41,2
Simon Rainer S.	40,0	41,2
Niemi Matti, varapuheenjohtaja (kausi päättyi 15.3.2005)	-	1,2
Yhteensä	230,0	236,0

Rahallinat yhtiön johdolle

Yhtiön toimitusjohtajalla ja hallituksen jäsenillä ei ollut 31.12.2006 rahallinaa yhtiöltä tai sen tytäryhtiöiltä.

Yhtiön johdon osakkeenomistukset on esitetty Hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän esittelyn yhteydessä.

Osakkeet ja osuudet

Konserniyhtiöt

Nimi	Kotipaikka ja valtio		Nimi	Kotipaikka ja valtio	
130167 Canada Inc.	Montreal	CA	Uponor AS	Vestby	NO
Uponor Beteiligungs GmbH	Hassfurt	DE	Uponor Bor Sp. z o.o.	Sochaczew	PL
Uponor Hispania, S.A.	Móstoles	ES	Uponor Portugal -		
Uponor (Deutschland) GmbH	Hassfurt	DE	Sistemas para Fluidos, Lda.	V.N. Gaia	PT
Uponor Klärtechnik GmbH	Marl	DE	Uponor Construção e Ambiente -		
Hewing GmbH	Ochtrup	DE	Sistemas de Tubagens, S.A.	V.N. Gaia	PT
Uponor GmbH	Hassfurt	DE	AO Asko-Upo (RUS)	Moskova	RU
Uponor S.A.R.L.	St. Etienne de St. Geoirs	FR	AO Asko-Upo (Spb)	Pietari	RU
Karhu Deutschland GmbH i.L.	Saksa	DE	ZAO Uponor Rus	Pietari	RU
Trak GmbH i.L.	Kiefersfelden	DE	Uponor Innovation AB	Borås	SE
Uponor A/S	Hadsund	DK	Uponor AB	Wirsbo	SE
Uponor Eesti Oü	Tallinna	EE	WA Vertriebs GmbH	Guntramsdorf	AT
Jita Oy	Virrat	FI	Uponor Limited	Englanti	UK
Nereus Oy	Uusikaupunki	FI	Uponor UK Export Ltd	Englanti	UK
Uponor Business Solutions Oy	Vantaa	FI	Uponor Aldyl Limited	Englanti	UK
Uponor Suomi Oy	Nastola	FI	Uponor Housing Solutions Limited	Englanti ja Wales	UK
Uponor Texnikes Lyseis gia Ktiria AE	Ateena	GR	Radius Plastics Limited	Pohjois-Irlanti	UK
Uponor Kft.	Budapest	HU	Uponor North America, Inc.	Delaware	US
Uponor Limited	Bishopstown	IE	Hot Water Systems North America, Inc.	Delaware	US
Uponor (Cork) Limited	Bishopstown	IE	Uponor, Inc.	Illinois	US
Uponor S.r.l.	Badia Polesine	IT	Uponor Ltd	Saskatchewan	CA
SIA Uponor Latvia	Riika	LV	Radiant Technology, Inc.	Delaware	US
UAB Uponor	Vilna	LT	Tulsa Pipe Plant, Inc.		
Uponor B.V.	Amsterdam	NL	(former Uponor Aldyl Company, Inc.)	Delaware	US
Uponor s.r.o.	Praha	CS			

Osakkuusyhtiöt

Nimi	Kotipaikka ja valtio	
Punitec GmbH & Co. KG	Gochsheim	DE
Punitec Verwaltungs GmbH	Gochsheim	DE
nrg2 Limited	Englanti	UK

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Uponorin osakevaihto OMX:n pohjoismaisessa pörssissä vuonna 2006 oli 42 417 399 kappaletta, yhteensä 964,0 milj. euroa. Osakkeen kurssi vuodenvaihteessa oli 28,36 euroa ja liikkeellä olevan

osakekannan markkina-arvo 2 076,6 milj. euroa. Vuoden päättyessä yhtiöllä oli 7 799 osakkeenomistajaa. Ulkomainen omistus yhtiössä oli katsauskauden päättyessä 34,6 % (31,5 %).

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2006

Osakkeenomistaja	Osakemäärä, kpl	%-osuus osakkeista	%-osuus äänistä
Oras Invest Oy	17 471 780	23,9	23,9
Vakuutusosakeyhtiö Henki-Sampo	4 609 970	6,3	6,3
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	3 856 104	5,3	5,3
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	2 096 550	2,9	2,9
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Tapiola	1 436 800	2,0	2,0
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Tapiola	350 850	0,5	0,5
Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Tapiola	203 600	0,3	0,3
Yritysten Henkivakuutus Oy Tapiola	83 650	0,1	0,1
Odin Norden	696 150	1,0	1,0
Odin Forvaltning AS	181 900	0,2	0,2
Odin Norden II	38 150	0,1	0,1
Valtion eläkerahasto	680 000	0,9	0,9
Op-Delta-sijoitusrahasto	613 900	0,8	0,8
Henki-Fennia vakuutusosakeyhtiö	380 000	0,5	0,5
Keskinäinen vakuutusyhtiö Eläke-Fennia	164 206	0,2	0,2
Paasikivi Jukka	513 960	0,7	0,7
Paasikivi Jari	509 960	0,7	0,7
Suomen kulttuurirahasto	500 670	0,7	0,7
Muut	38 747 244	52,8	53,0
Yhteensä	73 135 444	99,9	100,0
Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet	88 000	0,1	-
Kaikki yhteensä	73 223 444	100,0	100,0

Hallintarekisteröidyt arvo-osuudet 31.12.2006

OMXBS/Skandinaviska Enskilda Banken AB	10 662 546	14,6	14,6
Svenska Handelsbanken AB (publ.)	6 600 337	9,0	9,0
Nordea Pankki Suomi Oyj	6 272 681	8,6	8,6
Muut	362 905	0,5	0,5
Yhteensä	23 898 469	32,6	32,6

Voimassaolevat ulkomaalaiset liputusilmoitukset

5.2.2002 The Capital Group Companies, Inc., hallinnoimien rahastojen omistus nousut yli 5 % rajan

Yhtiökokouksessa käytettävissä oleva äänten enimmäismäärä on 31.12.2006 tilanteen mukaan 73 135 444 ääntä.

Tilikauden päättyessä yhtiön hallussa oli 88 000 omaa osaketta, jotka vastaavat yhtä monta ääntä.

Omilla osakkeilla ei yhtiökokouksessa ole äänivaltaa.

Osakepääoman kehitys 1999 - 2006

	Pvm	Muutoksen syy	Muutos, euroa	Osakepääoma, euroa	Osakkeiden lukumäärä, kpl
2006	31.12.			146 446 888	73 223 444
	16.3.	Alennus (omien osakkeiden mitätöinti)	2 320 000	146 446 888	73 223 444
2005	31.12.			148 766 888	74 383 444
	23.3.	Alennus (omien osakkeiden mitätöinti)	874 000	148 766 888	74 383 444
2004	31.12.			149 640 888	74 820 444
	19.11.	Korotus (rahastoanti 1:1)	74 820 444	149 640 888	74 820 444
	23.9.	Korotus (optio-oikeudet)	348 000	74 820 444	37 410 222
	28.4.	Korotus (optio-oikeudet)	216 000	74 472 444	37 236 222
	22.3.	Alennus (omien osakkeiden mitätöinti)	1 120 000	74 256 444	37 128 222
	19.1.	Korotus (optio-oikeudet)	542 000	75 376 444	37 688 222
2003	31.12.			74 834 444	37 417 222
	21.3.	Alennus (omien osakkeiden mitätöinti)	1 000 000	74 834 444	37 417 222
2002	31.12.			75 834 444	37 917 222
	18.3.	Alennus (omien osakkeiden mitätöinti)	600 000	75 834 444	37 917 222
2001	31.12.			76 434 444	38 217 222
	15.3.	Alennus (omien osakkeiden mitätöinti)	1 000 000	76 434 444	38 217 222
2000	31.12.			77 434 444	38 717 222
1999	31.12.			77 434 444	38 717 222
	25.8.	Korotus (johdon optiolaina)	33 000	77 434 444	38 717 222
	7.7.	Korotus (johdon optiolaina)	154 000	77 401 444	38 700 722
	9.6.	Korotus (johdon optiolaina)	426 250	77 247 444	38 623 722
	7.4.	Korotus (johdon optiolaina)	27 500	76 821 194	38 410 597
	20.3.	Korotus (nimellisarvon muutos)	12 214 833	76 793 694	38 396 847
			Muutos, mk	Osakepääoma, mk	Osakkeiden lukumäärä, kpl
	19.3.	Alennus (omien osakkeiden mitätöinti)	5 000 000	383 968 470	38 396 847
	8.1.	Korotus (johdon optiolaina)	371 250	388 968 470	38 896 847
1998	31.12.			388 597 220	38 859 722

Osakkeenomistus sektoreittain 31.12.2006

Sektori	Osakemäärä, kpl	Osuus osakkeista, %
Yksityiset yritykset	19 079 900	26,1
Julkiset yritykset	90 000	0,1
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	8 184 231	11,2
Julkisyhteisöt	9 725 742	13,3
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	2 767 795	3,8
Kotitaloudet	8 013 439	10,9
Ulkomaat (myös hallintarekisteröidyt)	25 361 463	34,6
Muut (yhteistili)	874	0,0
Yhteensä	73 223 444	100,0

Osakkeenomistus suuruusluokittain 31.12.2006

Osakemäärä, kpl/osakas	Osakemäärä yhteensä, kpl	Osuus osakkeista, %	Osakas määrä	Osuus osakkeista, %
1 - 100	118 193	0,2	1 513	19,4
101 - 1 000	2 042 777	2,8	4 696	60,2
1 001 - 10 000	3 946 019	5,4	1 379	17,7
10 001 - 100 000	4 658 392	6,4	169	2,2
100 001 - 1 000 000	9 451 295	12,9	34	0,4
1 000 001 -	53 006 768	72,4	8	0,1
Yhteensä	73 223 444	100,0	7 799	100,0

Emoyhtiön tilinpäätös (FAS)

Tuloslaskelma

MEUR	2006	2005
Liikevaihto	6,8	7,0
Liiketoiminnan muut tuotot	3	143,4
Henkilöstökulut	4	5,6
Poistot ja arvonalennukset	5	0,2
Liiketoiminnan muut kulut	3	30,1
Liikevoitto	-5,8	114,4
Rahoitustuotot ja -kulut	6	33,7
Voitto ennen satunnaiseriä	19,3	148,1
Satunnaiset tuotot ja kulut	7	12,2
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	30,5	160,3
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	0,1	0,1
Tuloverot	8	4,1
Tilikauden voitto	25,2	156,3

Tase

MEUR	31.12.2006	31.12.2005
Vastaavaa		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	9	0,3
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	9	0,1
Arvopaperit ja pitkäaikaiset sijoitukset		
Konserniyhtiöosakkeet	158,9	150,4
Muut osakkeet ja osuudet	0,1	0,1
Lainasaamiset	10	419,7
Yhteensä	450,1	570,2
Pysyvät vastaavat yhteensä	450,5	570,7
Vaihtuvat vastaavat		
Saamiset		
Myyntisaamiset	2,0	2,1
Lainasaamiset	18,5	14,9
Siirtosaamiset	0,5	1,4
Laskennalliset verosaamiset	0,3	0,3
Muut saamiset	31,6	37,1
Saamiset	11	52,9
Rahoitusomaisuus		
Rahavarat	6,5	44,0
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	59,4	99,8
Vastaavaa yhteensä	509,8	670,5

Tase

MEUR	31.12.2006	31.12.2005
Vastattavaa		
Oma pääoma		
Osakepääoma	146,4	148,8
Ylikurssirahasto	50,2	47,8
Voittovarot	164,5	174,2
Tilikauden tulos	25,2	156,3
Oma pääoma yhteensä	12	386,3
13	0,1	0,2
Tilinpäätössiirtojen kertymä		
Pakolliset varaukset	14	1,2
1,1		
Vieras pääoma		
Lyhytaikaiset velat		
Ostovelat	1,0	1,4
Siirtovelat	7,2	5,1
Muut lyhytaikaiset velat	114,0	135,7
Lyhytaikaiset velat	15	122,2
142,1		
Vieras pääoma yhteensä		122,2
142,1		
Vastattavaa yhteensä		509,8
670,5		

Rahoituslaskelma

MEUR	1.1. - 31.12. 2006	1.1. - 31.12. 2005
Liiketoiminnan rahavirta		
Tulorahoitus		
Tilikauden tulos	25,2	156,3
Poistot	0,2	0,2
Käyttöomaisuuden myyntivoitot/-tappiot	-0,6	-123,4
Rahavirran oikaisuerät	0,0	-0,5
Konserniavustukset	-11,2	-12,2
Tulorahoitus	13,6	20,4
Nettokäyttöpääoman muutos		
Saamiset	2,0	41,4
Korottomat velat	1,7	1,3
Nettokäyttöpääoman muutos	3,7	42,7
Liiketoiminnan rahavirta	17,3	63,1
Investointien rahavirta		
Osakehankinnat	-10,8	-14,3
Osakemyynnit ja tytäryhtiöiden purkutulokset	2,9	194,6
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-0,1	-
Myönnetyt lainat	-17,0	-288,9
Lainasaamisten takaisinmaksut	145,6	60,5
Investointien rahavirta	120,6	-48,1
Rahavirta ennen rahoitusta	137,9	15,0
Rahoituksen rahavirta		
Lainojen nostot	-	92,4
Lainojen takaisinmaksut	-21,6	-22,0
Osingonjako	-166,0	-52,0
Omien osakkeiden osto	-	-20,0
Konserniavustukset	12,2	13,5
Rahoituksen rahavirta	-175,4	11,9
Rahavarojen muutos	-37,5	26,9
Rahavarat 1.1.	44,0	17,1
Rahavarat 31.12.	6,5	44,0
Muutos taseen mukaan	-37,5	26,9

Emoyhtiön tilinpäätöksen (FAS) liitetiedot

MEUR 2006 2005

1. Emoyhtiön tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Emoyhtiön tilinpäätös on laadittu noudattaen Suomen kirjanpitolainsäädäntöä. Uponor -konsernin tilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätös-standardien (IFRS) mukaisesti, ja emoyhtiö noudattaa konsernin laadintaperiaatteita aina kun se on ollut mahdollista. Alla on esitetty lähinnä ne laadintaperiaatteet, joissa käytäntö poikkeaa konsernin periaatteista. Muilta osin noudatetaan konsernin laadintaperiaatteita.

Eläkejärjestelyt

Yhtiön eläkevastuut on hoidettu eläkevakuutusyhtiöissä. Eläke-eduista aiheutuneet kustannukset kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jolla vastaava työsuoritus on tapahtunut.

Satunnaiset tuotot ja kulut

Satunnaiset tuotot ja kulut koostuvat saaduista ja annetuista konserniavustuksista, jotka eliminoidaan konsernitaseella.

Tuloverot

Tuloveroihin ja laskennallisiin verosaamisiin ja -velkoihin sovelletaan konsernin laadintaperiaatteita, silloin kuin se on ollut mahdollista Suomen tilinpäätöskäytännön mukaan.

Rahoitusvarat, rahoitusvelat ja johdannaisoimukset

Rahoitusvarat ja -velat on kirjattu hankinta-arvoonsa tai arvonalentumisella vähennettyyn arvoon. Johdannaisinstrumentit on arvostettu käypään arvoon. Arvonmuutokset on kirjattu tulosvaikutteisesti rahoituseriin.

Johdannaisoimusten arvostusmenetelmistä on kerrottu konsernin laadintaperiaatteissa.

Vuokrasopimukset

Kaikki leasingmaksut on käsitelty vuokratuloina.

Johdon kannustinjärjestelmä

Johdon kannustinjärjestelmästä aiheutuneet kustannukset on jaksotettu vuosille 2004–2006 Suomen kirjanpitolainkäytännön (FAS) mukaan.

2. Emoyhtiön toiminta

Emoyhtiön liiketoiminta koostuu konsernitoiminnoista. Emoyhtiön liikevaihto koostuu palveluluovutuksista konserniyhtiöiltä.

MEUR 2006 2005

3. Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Liiketoiminnan muut tuotot

Käyttöomaisuuden myyntivoitot	0,6	143,4
Yhteensä	0,6	143,4

Liiketoiminnan muut tuotot koostuvat pääasiassa konsernin sisäisistä yritysjärjestelyistä, ja niistä syntyneistä sisäisistä kauppavoitoista.

Liiketoiminnan muut kulut

Käyttöomaisuuden myyntitappiot	-	20,1
Ympäristökustannukset	0,7	2,1
Muut	7,8	8,0
Yhteensä	8,5	30,2

Liiketoiminnan muut kulut sisältävät vuonna 2004 myytyyn kotimaiseen kiinteistöliiketoimintaan kohdistuvia maaperän puhdistukseen ja kunnostamiseen liittyviä kustannuksia sekä normaaleja liiketoiminnan muita kuluja.

4. Henkilöstökulut

Palkat ja palkkiot	3,9	4,8
Eläkekulut	0,5	0,5
Henkilösivukulut	0,1	0,3
Yhteensä	4,5	5,6

Johdon palkat ja palkkiot (*, 1 000 €)

Toimitusjohtaja ja hänen varamiehensä	799,2	699,0
Hallitus	230,0	236,0
Yhteensä	1 029,2	935,0

*) erittelyt henkilöittäin on esitetty konsernitiilinpäätöksen liitetiedoissa

Rahallainat yhtiön johdolle

Yhtiön toimitusjohtajalla ja hallituksen jäsenillä ei ollut 31.12.2006 rahallainaa yhtiöltä tai sen tytäryhtiöiltä.

Emoyhtiön toimitusjohtajalla on oikeus jäädä eläkkeelle 63-vuotiaana.

5. Poistot ja arvonalentumiset

Muut pitkävaikutteiset menot	0,1	0,1
Koneet ja kalusto	0,1	0,1
Yhteensä	0,2	0,2

MEUR **2006** 2005

6. Rahoitustuotot- ja kulut

Korkotuotot	2,7	1,5
Korkotuotot tytäryhtiöiltä	16,1	10,9
Osinkotuotot tytäryhtiöiltä	9,3	22,7
Muut rahoitustuotot	-	0,1
Yhteensä	28,1	35,2
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista	-	1,1
Korkokulut	2,1	1,8
Korkokulut tytäryhtiöille	3,8	1,9
Muut rahoituskulut	0,2	0,7
Kurssierot		
- Toteutuneet	0,9	-2,1
- Toteutumattomat	-4,0	-1,9
Yhteensä	3,0	0,4
Rahoitustuotot ja -kulut	25,1	33,7

MEUR **2006** 2005

7. Satunnaiset tuotot

Konserniavustukset	11,2	12,2
--------------------	-------------	------

8. Verot

Tilikaudelta	5,4	4,0
Laskennallisen verovelan muutos	-	0,1
Yhteensä	5,4	4,1

9. Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

2006	Aineettomat oikeudet	Muut pitkä-vaikutteiset menot	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet
Hankintameno 1.1.	0,2	4,4	18,3	1,0	2,0	25,9
Lisäykset	-	0,1	-	-	-	0,1
Hankintameno 31.12.	0,2	4,5	18,3	1,0	2,0	26,0
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	0,2	4,0	18,3	0,9	2,0	25,4
Tilikauden poisto	-	0,1	-	0,1	-	0,2
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	0,2	4,1	18,3	1,0	2,0	25,6
Kirjanpitoarvo 31.12.	-	0,3	-	0,1	-	0,4
2005	Aineettomat oikeudet	Muut pitkä-vaikutteiset menot	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet
Hankintameno 1.1.	0,2	4,4	18,3	8,1	2,0	33,0
Lisäykset	-	-	-	0,0	-	0,0
Vähennykset	-	-	-	7,1	-	7,1
Hankintameno 31.12.	0,2	4,4	18,3	1,0	2,0	25,9
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	0,2	3,9	18,3	7,9	2,0	32,3
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	-	-	-7,1	-	-7,1
Tilikauden poisto	-	0,1	-	0,1	-	0,2
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	0,2	4,0	18,3	0,9	2,0	25,4
Kirjanpitoarvo 31.12.	-	0,4	-	0,1	-	0,5

MEUR **2006** 2005

10. Pitkäaikaiset sijoitukset

Lainasaamiset		
- Konserniyhtiöiltä	291,1	401,2
- Muut	-	18,5
Yhteensä	291,1	419,7

11. Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset		
- konserniyhtiöiltä	2,0	2,2
Lainasaamiset		
- konserniyhtiöiltä	18,5	14,9
Siirtosaamiset		
- konserniyhtiöiltä	-	1,0
- muilta	0,5	0,4
Laskennalliset verosaamiset	0,3	0,3
Muut saamiset		
- konserniyhtiöiltä	31,6	37,1
Yhteensä	52,9	55,9

Laskennallinen verosaaminen on kirjattu taseen pakollisista varauksista.

Siirtosaamiset

Korkotuotot	0,1	1,0
Muut rahoitustuotot	0,1	-
Verot	0,2	0,3
Muut	0,1	0,1
Yhteensä	0,5	1,4

12. Oman pääoman muutokset

Osakepääoma 1.1.	148,8	149,6
Osakkeiden mitätöinti	-2,4	-0,8
Osakepääoma 31.12.	146,4	148,8

Ylikurssirahasto 1.1.	47,8	46,9
Osakkeiden mitätöinti	2,4	0,8
Ylikurssirahasto 31.12.	50,2	47,8

Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	330,5	246,2
Osingonjako	-166,0	-52,0
Omat osakkeet	-	-20,0
Tilikauden tulos	25,2	156,3
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	189,7	330,5

Oma pääoma 31.12. **386,3** 527,1

MEUR **2006** 2005

13. Poistoero

- Aineettomat hyödykkeet	-	0,1
- Koneet ja kalusto	0,1	0,1
Yhteensä	0,1	0,2

Poistoero sisältää laskennallista verovelkaa, jota emoyhtiön erillistilinpäätöksessä ei ole kirjattu.

14. Pakolliset varaukset

Eläkevastuu	0,3	0,3
Ympäristövaraus	0,9	0,8
Yhteensä	1,2	1,1

15. Lyhytaikainen vieras pääoma

Ostovelat		
- konserniyhtiöiltä	0,5	0,4
- muilta	0,5	1,0
Siirtovelat		
- muilta	7,2	5,1
Muut lyhytaikaiset velat		
- konserniyhtiöiltä	4,6	134,2
- muilta	109,4	1,4
Yhteensä	122,2	142,1

Siirtovelat

Henkilökulut	0,5	0,6
Verot	3,3	1,5
Korot	0,2	0,2
Muut	3,2	2,8
Yhteensä	7,2	5,1

MEUR	2006	2005
16. Vastuositoumukset		
Konserniyritysten puolesta annetut vakuudet		
Takaukset	11,4	10,1
Muiden puolesta annetut vakuudet		
Takaukset	9,7	10,2
Käyttöleasingit		
Käyttöleasingvastuut, erääntyminen seuraavien 12 kuukauden aikana	-	0,5
Käyttöleasingvastuut, erääntyminen yli 12 kuukauden kuluttua	-	2,1
Takaukset	21,1	20,3
Leasingvastuut	1,9	2,6
Yhteensä	23,0	22,9

Lisäksi emoyhtiö on antanut tytäryhtiöidensä puolesta letter of comfort -tyyppisiä sitoumuksia, jotka eivät sisälly edellämainittuihin lukuihin.

MEUR	2006	2005
17. Valuutta- ja korkoriskien hallinta		
Valuuttajohdannaiset:		Nimellisarvot
Termiinisopimukset	6,4	26,9
Valuutanvaihtosopimukset	6,6	-
Valuuttajohdannaiset:		Käyvät arvot
Termiinisopimukset	6,5	26,8
Valuutanvaihtosopimukset	6,7	-
Jakokelpoiset varat, 31.12.2006, EUR		
Edellisten tilikausien voitto		164 472 754,78
Tilikauden voitto		25 175 508,78
Jakokelpoiset varat, 31.12.2006, EUR		189 648 263,56

Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle

Emoyhtiön, Uponor Oyj:n, voitonjakokelpoiset varat ovat 189 648 263,56 euroa, josta tilikauden voitto on 25 175 508,78 euroa.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että voitonjakokelpoiset varat käytetään seuraavasti:

• osinkona jaetaan 1,40 euroa/osake eli yhteensä	102 489 722 euroa
• omaan pääomaan jäävä määrä	87 158 542 euroa
	189 648 264 euroa

Vantaa, 8. helmikuuta 2007

Pekka Paasikivi
Puheenjohtaja

Aimo Rajahalme

Jorma Eloranta

Anne-Christine Silfverstolpe Nordin

Rainer S. Simon

Jan Lång
Toimitusjohtaja

Tilintarkastuskertomus

Uponor Oyj:n osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet Uponor Oyj:n kirjanpidon, toimintakertomuksen, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2006. Hallitus ja toimitusjohtaja ovat laatineet EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaan laaditun konsernitilinpäätöksen, joka sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista ja liitetiedot sekä Suomessa voimassa olevien määräysten mukaisesti laaditut toimintakertomuksen ja emoyhtiön tilinpäätöksen, joka sisältää emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon konsernitilinpäätöksestä sekä toimintakertomuksesta, emoyhtiön tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, etteivät toimintakertomus ja tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty emoyhtiön hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Konsernitilinpäätös

EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaan laadittu konsernitilinpäätös antaa näiden standardien ja kirjanpitolaisten tarkoittamalla tavalla oikeat ja

riittävät tiedot konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Emoyhtiön tilinpäätös, toimintakertomus ja hallinto

Emoyhtiön tilinpäätös on laadittu kirjanpitolaisten ja tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti ja antaa kirjanpitolaisten tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomus on laadittu kirjanpitolaisten ja toimintakertomuksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Toimintakertomus on yhdenmukainen tilinpäätöksen kanssa ja antaa kirjanpitolaisten tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Konsernitilinpäätös ja emoyhtiön tilinpäätös voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys voitonjakokelpoisten varojen käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen.

Helsingissä 8. helmikuuta 2007

KPMG OY AB
Sixten Nyman
KHT

Hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä

Suomen osakeyhtiölain ja Uponor Oyj:n (”yhtiön”) yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön valvonta ja johto on jaettu osakkeenomistajien, hallituksen ja toimitusjohtajan kesken. Yhtiö noudattaa HEX Oyj:n, Keskuskauppakamarin ja Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliiton antamaa suositusta listayhtiöiden hallinnoinnista.

Yhtiökokoukset

Osakkeenomistajat käyttävät valtaansa yhtiökokouksessa, joka on yhtiön ylin päättävä elin. Osakeyhtiölain mukaan yhtiökokous päättää mm. seuraavista asioista:

- yhtiöjärjestyksen muuttamisesta
- tilinpäätöksen vahvistamisesta
- osingonjaosta
- osakeannaista
- omien osakkeiden hankinnasta ja luovuttamisesta
- osake- ja optio-ohjelmista
- hallituksen jäsenten valinnasta ja heidän palkkioistaan
- yhtiön tilintarkastajan valinnasta ja tilintarkastajan palkkiosta.

Osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajalla on oikeus saada osakeyhtiölain mukaan yhtiökokoukselle kuuluva asia yhtiökokouksen käsiteltäväksi, jos hän kirjallisesti sitä vaatii hallitukselta niin hyvissä ajoin, että asia voidaan sisällyttää kokouskutsuun.

Osakkeenomistajilla, joilla yksin tai yhdessä on vähintään 10 % yhtiön osakkeista, on oikeus kirjallisesti vaatia ylimääräisen yhtiökokouksen koolle kutsumista ilmoittamansa tietyn asian käsittelemistä varten.

Osakkeenomistaja saa käyttää oikeuttaan yhtiökokouksessa valtuuttamansa asiamiehen välityksellä, ja hänellä tai hänen valtuuttamallaan asiamiehellä saa kokouksessa olla avustaja.

Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen ja käyttää siellä äänioikeuttaan, on ilmoitettava yhtiölle viimeistään kokouskutsussa mainittuna päivänä.

Hallitus

Tehtävät

Osakeyhtiölain mukaan yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä vastaa hallitus. Hallituksen tärkein tehtävä on ohjata yhtiön toimintoja tavalla, joka pitkällä aikavälillä varmistaa voiton tuottamisen osakkeenomistajille ottaen samalla huomioon eri sidosryhmien odotukset. Lakisääteisten tehtäviensä lisäksi hallitus päättää kaikista muista merkittävistä asioista, kuten konsernin strategiasta, osinkopolitiikasta, budjetista, suurista investoinneista, mukaan luettuna yritysostot ja -myynnit, sekä laajoista rakennemuutosohjelmista. Yhtiön hallitus hyväksyy myös toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten seuraajasuunnitelman.

Valinta ja kokoonpano

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön hallitukseen kuuluu vähintään viisi ja enintään seitsemän jäsentä. Hallituksen jäsenet valitaan yhden vuoden toimikaudeksi, joka alkaa sen yhtiökokouksen päättyessä, jossa heidät valitaan ja päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Hallituksen jäsenet voidaan valita tai erottaa ainoas-

taan osakkeenomistajien yhtiökokouksessa tekemällä päätöksellä. Hallituksen jäsenten toimikausien lukumäärää ei ole rajoitettu, eikä hallituksen jäsenillä ole erikseen määriteltyä eläkeikää.

Maaliskuun 2006 varsinainen yhtiökokous valitsi hallitukseen viisi jäsentä: Jorma Elorannan, Pekka Paasikiven, Aimo Rajahalmeen, Anne-Christine Silfverstolpe Nordinin ja Rainer S. Simonin. (Yksityiskohtainen kuvaus Uponorin hallituksen jäsenistä on vuosikertomuksen sivulla 29 ja kotisivuillamme www.uponor.com.)

Yhtiö pyrkii noudattamaan Helsingin pörssin, Keskuskauppakamarin ja Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliiton antamia suosituksia hallituksen jäsenistä, heidän riippumattomuudestaan ja asemastaan yhtiön toimivaan johtoon kuulumattomina henkilöinä. Kaikilta hallituksen jäseniltä edellytetään, että he toimivat yhtiön, sen tytäryhtiöiden ja yhtiön kaikkien osakkeenomistajien parhaan edun mukaisesti, ja heidän edellytetään ilmoittavan mahdollisista eturistiriidoista.

Kaikki Uponor Oyj:n hallituksen nykyiset jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä. Kaikki hallituksen jäsenet, Pekka Paasikiveä lukuun ottamatta, ovat riippumattomia merkittävistä osakkeenomistajista.

Yhtiön ja osakkaiden etujen mukaista on, että valituilla hallituksen jäsenillä on asiantuntemusta eri aloilta, kuten yhtiön toimialasta ja siihen liittyvistä teknologioista, rahoituksesta, henkilöstöhallinnosta, riskienhallinnasta sekä kansainvälisestä myynnistä ja markkinoinnista.

Varsinainen yhtiökokous päättää hallituksen jäsenten palkkioista. Vuoden 2006 varsinaisen yhtiökokouksen päätöksen mukaiset vuosipalkkiot ovat seuraavat: hallituksen puheenjohtaja 65 000 euroa, varapuheenjohtaja 45 000 euroa ja varsinaiset jäsenet 40 000 euroa.

Lisäksi varsinainen yhtiökokous päätti, että vuosipalkkio maksetaan siten, että noin 40 prosentilla vuosipalkkion määrästä hankitaan hallituksen jäsenten nimiin ja lukuun yhtiön osakkeita ja loppuosa eli noin 60 prosenttia vastaava määrä maksetaan rahana.

Vuoden 2006 aikana maksettiin nykyisille hallituksen jäsenille seuraavat palkkiot:

Hallituksen jäsen	Vuosipalkkio, EUR
Paasikivi Pekka, puheenjohtaja	65 000
Rajahalme Aimo, varapuheenjohtaja	45 000
Eloranta, Jorma	40 000
Silfverstolpe Nordin, Anne-Christine	40 000
Simon, Rainer S.	40 000
Yhteensä	230 000

Hallituksen jäsenet eivät olleet mukana vuoden 2006 lopussa päättyneessä yhtiön osakesidonnaisessa kannustusjärjestelmässä.

Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vuodeksi kerrallaan.

Kokoukset ja päätöksenteko

Hallitus kokoontuu keskimäärin 10 kertaa vuodessa. Jotkut kokouksista voivat olla myös puhelinkokouksia. Kokouksista kaksi tulisi järjestää liiketoimintayksikössä, kulloinkin eri yksikössä. Hallitus voi

myös milloin tahansa kokoontua ilman yhtiön johtoa sekä tehdä päätöksiä pitämättä kokousta.

Vuonna 2006 hallitus piti 12 kokousta, joista kaksi pidettiin liiketoimintayksikössä, sekä teki yhden päätöksen ilman kokousta. Poissaoloja kirjattiin yksi.

Hallituksella ei ole erillistä työjärjestystä, sillä sellaista ei ole katsottu välttämättömäksi, kun yhtiöllä on riittävän yksityiskohtainen hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä (corporate governance -ohjeistus).

Hallituksen valiokunnat

Hallitus on päättänyt, että yhtiöllä ei ole erillistä tarkastusvaliokuntaa vaan hallitus toimii tarkastusvaliokuntana. Hallitus tapaa ulkoisen tilintarkastajan vähintään kaksi kertaa vuodessa, kerran ilman yhtiön johtoa, sekä sisäisen tarkastajan vähintään kerran vuodessa. Sisäisen ja ulkoisen tarkastuksen seurannan ohella hallituksen tehtäviin tarkastusvaliokuntana kuuluvat esimerkiksi yhtiön tilinpäätöksen ja osavuosikatsausten sisällön tarkastaminen sekä sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan liittyvien järjestelmien seuranta.

Tarpeen vaatiessa hallitus perustaa ad hoc -valiokuntia käsittelemään eri asioita, kuten palkitsemista ja nimityksiä. Vuonna 2006 perustettiin kaksi tällaista valiokuntaa: yksi valmistelemaan yhtiön mahdollisia tulevia kannustusjärjestelmiä sekä toinen valmistelemaan ehdotuksia hallituksen jäseniksi vuoden 2007 varsinaiselle yhtiökokoukselle.

Toimitusjohtaja

Toimitusjohtaja vastaa johtoryhmän avustamana konsernin juoksevan hallinnon hoitamisesta. Toimitusjohtaja toimii hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtajan velvollisuus on huolehtia yhtiön kirjanpidon lainmukaisuudesta ja varainhoidon luotettavasta järjestämisestä. Toimitusjohtaja on myös johtoryhmän puheenjohtaja.

Toimitusjohtaja Jan Långille vuonna 2006 maksettu vuosipalkka luontaisetuineen oli yhteensä 362 912,14 euroa. Toimitusjohtajalla on myös oikeus bonukseen, joka on enintään 50 % hänen vuosipalkastaan. Vuonna 2006 toimitusjohtajalle maksettiin bonusta 162 766 euroa.

Kirjallisen toimitusjohtajasopimuksen ehtojen mukaan toimitusjohtaja ja yhtiö voivat kumpikin irtisanoa sopimuksen kuuden (6) kuukauden irtisanomisaikaa noudattaen. Jos yhtiö irtisanoa sopimuksen, se maksaa toimitusjohtajalle lainmukaisen irtisanomisajan palkan lisäksi summan, joka vastaa toimitusjohtajalle irtisanomista edeltävän 12 kuukauden aikana maksettua palkkaa. Yhtiö voi myös purkaa sopimuksen maksamalla 18 kuukauden palkkaa vastaavan korvauksen. Toimitusjohtajalla on oikeus jäädä täysimääräiselle eläkkeelle 63-vuotiaana. Eläkkeen suuruus lasketaan työeläkelain (TEL) mukaisesti. Toimitusjohtajan on jätävä eläkkeelle viimeistään 65-vuotiaana.

Johtoryhmä

Tehtävät

Johtoryhmä on pääasiassa vastuussa konsernin strategian laatimisesta ja toteuttamisesta. Merkittävät operatiiviset asiat käsitellään

ja päätetään johtoryhmässä. Kukin johtoryhmän jäsen puolestaan vastaa oman vastuualueensa osalta konsernin juoksevien asioiden hoitamisesta.

Konsernin strategian ja sen toteuttamisen lisäksi johtoryhmälle kuuluvia asioita ovat budjetit, liiketoimintasuunnitelmat ja niiden täytäntöönpano, merkittävät organisaatiomuutokset sekä kaikki työehdoissa tapahtuvat muutokset, jotka vaikuttavat suureen joukkoon työntekijöitä.

Kokoonpano

Johtoryhmään kuuluvat toimitusjohtaja sekä hallituksen päättämää määrää muita johtohenkilöitä. Toimitusjohtaja toimii johtoryhmän puheenjohtajana. (Johtoryhmän kokoonpano ja johtoryhmän jäsenten vastualueet on esitelty vuosikertomuksen sivuilla 30-31.)

Kokoukset ja päätöksenteko

Johtoryhmä kokoontuu 10-12 kertaa vuodessa. Kokouksista pidetään vapaamuotoista pöytäkirjaa. Vuoden 2006 aikana johtoryhmä kokoontui 12 kertaa.

Hallituksen ja toimitusjohtajan arviointi

Hallitus tekee vuosittain arvion toimitusjohtajan toiminnasta muun muassa strategisen suunnittelun, johtamistaitojen ja taloudellisen tuloksen osalta erityisen arviointilomakkeen pohjalta. Lisäksi hallitus arvioi erikseen omaa toimintaansa sekä hallituksen puheenjohtajan toimintaa. Kukin hallituksen jäsen arvioi myös omaa toimintaansa.

Palkitseminen

Palkitseminen konsernissa koostuu peruspalkasta ja luontaiseduista sekä työntekijän asemasta riippuvasta tulos- ja suoritusjohdannaisesta bonusjärjestelmästä. Yksittäisen työntekijän palkitsemisen hyväksyy työntekijän esimiehen esimies. Konsernin johtoryhmän jäsenillä oli vuoden 2006 loppuun saakka lisäksi pitkäaikainen osakepohjainen kannustusjärjestelmä. Uusi pitkäaikainen kannustusjärjestelmä on valmisteilla.

Konsernin työntekijällä ei ole oikeutta erilliseen palkkioon hallituksen jäsenyydestä konserniyhtiössä.

Hallitus päättää toimitusjohtajan työsuhteen ehdoista ja vuosittaisesta palkkiosta ja hyväksyy johtoryhmän jäsenten vuosittaiset palkkiot toimitusjohtajan laatiman ehdotuksen pohjalta.

Sisäinen valvonta, riskienhallinta ja sisäinen tarkastus

Hallitus ja toimitusjohtaja päättävät menettelytavoista, jotka ohjaavat konsernin toimintaa. Johto on vastuussa näiden menettelytapojen noudattamisesta konsernissa osana sisäistä valvontaa.

Konsernin suurimmat riskitekijät on kartoitettu ja jaettu eri vastuualueisiin johtoryhmän jäsenten kesken. Kunkin johtoryhmän jäsenen velvollisuuksiin kuuluu oman vastuualueensa hoitaminen ja asianmukainen organisointi koko konsernissa. Yleinen riskienhallinta on keskitetty konsernin riskienhallintajohtajalle, joka on vastuussa

myös riittävän vakuutusturvan ja riskienhallintaa koskevan raportoinnin järjestämisestä konsernissa.

Muodostaakseen pohjan liiketoiminnan puolueettomalle arvioinnille sisäinen tarkastus on eriytetty riippumattomaksi päivittäisestä liiketoiminnasta. Vuosittaisen tarkastussuunnitelman hyväksyy hallitus.

Sisäinen tarkastus on ulkoistettu PricewaterhouseCoopers Oy:lle.

Ulkoisen tilintarkastus

Hallitus valmistelee ja tekee ehdotuksen ulkoiseksi tilintarkastajaksi, jonka varsinainen yhtiökokous valitsee. Ulkoisen tilintarkastajan on oltava Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Yhdessä tilintarkastajan kanssa yhtiön johto järjestää konserniyhtiöiden tilintarkastuksen paikallisen lainsäädännön kulloinkin edellyttämällä tavalla. Paikallisten yhtiöiden tilintarkastajat raportoivat suoraan tarkastamalleen yhtiölle ja toimittavat kopion kustakin raportista konsernin taloushallinnolle liitettäväksi tarkastusrekisteriin.

Vuoden 2006 varsinaisessa yhtiökokouksessa yhtiön tilintarkastajaksi tilikaudelle 2006 valittiin KHT-yhteisö KPMG Oy Ab. Yhtiön päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT Sixten Nyman. Ulkoiselle tilintarkastajalle maksettiin vuoden 2006 lakisääteisistä tilintarkastuspalveluista 654 000 euroa, tilintarkastukseen liittyvistä palveluista 12 000 euroa ja erillispalveluista 196 000 euroa.

Sisäpiiriohjeet

Yhtiö noudattaa Helsingin Pörssin antamaa sisäpiiriohjetta, Rahoitustarkastuksen standardeja sekä muita viranomaisohjeita.

Yhtiön julkiseen sisäpiiriin kuuluvat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja johtoryhmän jäsenet sekä tilintarkastaja. Yhtiö pitää julkista sisäpiirirekisteriään Suomen Arvopaperikeskus Oy:n SIRE-järjestelmässä.

Yhtiö ylläpitää myös yrityskohtaista, ei-julkista sisäpiirirekisteriä, jonka pysyviä sisäpiiriläisiä koskevaan osarekisteriin kuuluu muun muassa konsernihallinnossa työskenteleviä henkilöitä. Erillinen hankekohtainen osarekisteri perustetaan silloin, kun yhtiöllä on sisäpiirisäädösten piiriin kuuluva hanke, josta työ- tai muun sopimuksen perusteella yhtiölle työskentelevät henkilöt saavat tietoa. Hanke on tyypillisesti sellainen asiakokonaisuus tai järjestely, joka luonteensa tai kokonsa vuoksi poikkeaa yhtiön normaalista liiketoiminnasta. Konsernin sisäiset sisäpiirisäännöt on julkaistu konsernin intranetissä ja niistä on tiedotettu muun muassa yhtiön sisäisessä verkkolehdesessä. Konsernin työntekijöiden edellytetään toimivan näiden sääntöjen mukaisesti.

Sisäpiiriläisten kaupankäynti yhtiön osakkeilla ja muilla arvopapereilla edellyttää yhtiön päälakimiehen etukäteen antamaa lupaa. Yhtiö noudattaa ehdotonta kaupankäyntikieltoa, joka alkaa raportointikauden lopusta, kuitenkin vähintään kolme viikkoa ennen tilinpäätöksen ja osavuosikatsausten julkistamista, ja kestää tilinpäätöksen tai osavuosikatsauksen julkaisemiseen.

Julusten sisäpiiriläisten osakeomistukset vuonna 2006 käyvät ilmi oheisesta taulukosta, joka sisältää myös heidän lähipiirinsä mahdolliset omistukset.

Julkisten sisäpiiriläisten osakeomistukset vuonna 2006

Nimi	Asema	Pvm.	Osakkeet
Aarnio Paula	Johtoryhmän jäsen	1.1. 31.12.	- -
Bjork Jim	Johtoryhmän jäsen	1.1. 31.8.	- -
Brinkmann Bernhard	Johtoryhmän jäsen	1.1. 31.12.	- 1 500
Eloranta Jorma	Hallituksen jäsen	1.1. 31.12.	2 052 2 713
Graevenitz von Georg	Johtoryhmän jäsen	1.1. 31.12.	- -
Kallioinen Jukka	Johtoryhmän jäsen	1.1. 31.12.	440 440
Luomakoski Jyri	Varatoimitus- ja talousjohtaja	1.1. 31.12.	1 800 1 900
Lång Jan	Toimitusjohtaja	1.1. 31.12.	10 400 10 400
Nyman Sixten	Tilintarkastaja	1.1. 31.12.	- -
Paasikivi Pekka	Hallituksen puheenjohtaja	1.1. 31.12.	428 700 429 774
Rajahalme Aimo	Hallituksen jäsen	1.1. 31.12.	5 184 5 928
Rintanen Lauri	Johtoryhmän jäsen	1.1. 31.8.	400 400
Silfverstolpe Nordin Anne-Christine	Hallituksen jäsen	1.1. 31.12.	4 680 5 341
Simon Rainer S.	Hallituksen jäsen	1.1. 31.12.	1 798 2 459
Tollsten Anders	Johtoryhmän jäsen	1.1. 31.12.	- -

Uponor analyytikot

ABN AMRO Bank N.V., Helsinki Branch
Helsinki
Yhteysenkilö: **Jari Räisänen**
Puh. (09) 2283 2711
jari.raisanen@fi.abnamro.com
www.abnamro.com

Carnegie Investment Bank AB,
Finland Branch
Helsinki
Yhteysenkilö: **Tuomas Ratilainen**
Puh. (09) 6187 1235
Fax (09) 6187 1239
tuomas.ratilainen@carnegie.fi
www.carnegie.fi

Deutsche Bank AG,
Helsingin haarakonttori
Helsinki
Yhteysenkilö: **Timo Pirskanen**
Puh. (09) 252 5250
Fax (09) 2525 2585
timo.pirskanen@db.com
www.db.com

SEB Enskilda
Helsinki
Yhteysenkilö: **Kari Paajanen**
Puh. (09) 6162 8727
Fax (09) 6162 8769
kari.paajanen@enskilda.fi
www.seb.se/mb

eQ Bank Ltd
Helsinki
Yhteysenkilö: **Tomi Tiilola**
Puh. (09) 681 781
Fax (09) 6817 8454
tomi.tiilola@eq.fi
www.eq.fi

Evli Pankki Oyj
Helsinki
Yhteysenkilö: **Mika Karppinen**
Puh. (09) 4766 9643
Fax (09) 4766 9350
mika.karppinen@evli.com
www.evlinet.com

FIM Securities Ltd
Helsinki
Yhteysenkilö: **Jari Westerberg**
Puh. (09) 6134 6217
Fax (09) 656 493
jari.westerberg@fim.com
www.fim.com

Goldman Sachs International
Lontoo
Yhteysenkilö: **Karen Hooi**
Puh. +44 20 7 552 9351
Fax +44 20 7 552 7281
karen.hooi@gs.com
www.gs.com

Merrill Lynch
Lontoo
Yhteysenkilö: **Mark Hake**
Puh. +44 207 996 1194
mark_hake@ml.com
www.ml.com

Handelsbanken Capital Markets
Helsinki
Yhteysenkilö: **Ari Järvinen**
Puh. 010 444 2406
Fax 010 444 2578
arja02@handelsbanken.se
www.handelsbanken.se

Kaupthing Bank Oyj
Helsinki
Yhteysenkilö: **Mika Metsälä, CFA**
Puh. (09) 4784 0241
Fax (09) 4784 0111
mika.metsala@kaupthing.com
www.kaupthing.net

Mandatum Stockbrokers Ltd
Helsinki
Yhteysenkilö: **Robin Johansson**
Puh. 010 236 4828
Fax (09) 651 093
robin.johansson@mandatum.fi
www.mandatum.fi

OKO Pankki Oyj
Helsinki
Yhteysenkilö: **Matias Rautionmaa**
Puh. 010 252 4408
Fax 010 252 2703
matias.rautionmaa@oko.fi
www.oko.fi

Uponor Oyj

Robert Huberin tie 3 B
PL 37
01511 Vantaa

T 020 129 211
F 020 129 2841
W www.uponor.com

Uponor
simply more